

Хари Харисън

ПЛАЦДАРМ

Р О М А Н

издателство полюси

ХАРИ ХАРИСЪН
ПЛАЦДАРМ
ПЛАНЕТАТА, ОТ КОЯТО
НИКОЙ НЕ СЕ ЗАВРЪЩА

Превод: Андрей Андреев

chitanka.info

Високотехнологични роботизирани машини които убиват...
И един храбър мъж на планета, от която никой не се завръща...

Кацането на нова планета е винаги опасно и Селм-2 не прави изключение. Специалистите не я харесват. Никакви видими от космоса градове, никакви радиосигнали в ефира — и въпреки това разрушени бойни машини, плод на напреднала технология, покриват тучните пасища на необитаемата планета. Стотици, може би хиляди смачкани гигантски оръжия, огромно гробище на унищожението, простиращо се почти до безжизнения хоризонт. Но битката не е приключила... и не всички машини са мъртви! Някой трябва да се спусне в зоната на войната на ПЛАНЕТАТА, ОТ КОЯТО НИКОЙ НЕ СЕ ЗАВРЪЩА!

ЕДНО САМОТНИЯТ МЪЖ

Малкият кораб се вряза във външния слой на тънката атмосфера и веднага засвети като падащ метеорит. Само след няколко секунди тлеенето се разпростря и цветът му се промени от червен на бял, заедно с нарастването на силата на триене. Въпреки невероятната си устойчивост, сплавта на корпуса не беше проектирана да издържа на такива чудовищни температури. От конусовидния нос се появиха пламъци, а изпепеления метал се разкъса. И точно в момента, когато изглеждаше, че корабът ще бъде погълнат от пламъците и унищожен, още по-ярките огнени струи на ракетните двигатели пронизаха горящия газ. Ако корабът се бе изплъзнал от контрол, унищожението му беше сигурно. Но пилотът си знаеше добре работата и беше изчакал до последния момент, преди да включи двигателите, за да забави покачването на температурата.

Спусна се през плътните облаци, право към голяма покрита с трева равнина, която се приближаваше с нарастваща скорост. Когато стана ясно, че ударът е неизбежен, ракетните двигатели отново се включиха, забавяйки кораба. Въпреки ревящите двигатели той продължи да пада бързо и се удари в повърхността с оглушителен трясък, натоварвайки амортизаторите си до краен предел.

Когато облаци пара и прах се вдигнаха, на носа на кораба се отвори малък люк, от който се подаде оптически датчик. Той започна бавно да се върти, сканирайки огромното море от трева, далечните дървета и пустия на пръв поглед пейзаж. В далечината се раздвижи стадо животни, които панически побягнаха и скачайки се скриха от полезрението. Датчикът продължи движението си, за да спре накрая върху близките руини на бойни машини — огромно гробище върху покритата с кратери равнина.

Това беше тъжна картина. Стотици, може би дори хиляди смачкани гигантски бойни машини лежаха разхвърляни по полето. Всички те бяха промушени, смачкани и разкъсани от невъобразими

сили. Това беше паметник на унищожението, който се простираше почти до хоризонта. Оптическият датчик огледа внимателно ръждясалите гиганти и се прибра в кораба, а люкът се затвори. Изминаха дълги минути преди тишината да бъде нарушена от стърженето на метал в метал. Този път се отвори люкът на въздушния шлюз.

Още повече време измина преди мъжът бавно да се подаде от отвора. Движенията му бяха внимателни, а дулото на йонната пушка в ръката му търсеше пред него като гладно животно. Беше облечен в тежък брониран костюм със запечатан шлем, който използваше телевизионна камера за наблюдение. Бавно, без да отслабва вниманието си от пейзажа наоколо и без да маха пръста си от спусъка, мъжът снижи свободната си ръка и докосна радиото на китката.

— Продължавам рапорта вече въвн от кораба. Ще повървя бавно, докато си поема дъх. Костите ме болят. Направих снижаване в свободно падане и го задържах така възможно най-дълго. Кацането беше бързо, но при удара поех най-малко 15 g. Все още няма признаци да съм бил забелязан по пътя надолу. Ще продължа да говоря, докато оглеждам наоколо. Радиосигналът ми е насочен към космическия модул, който се намира в орбита около планетата. Така че каквото и да се случи с мен, ще остане запис. Нямам намерение да върша работата си така некадърно, както Марсил.

Не съжеляваше, че го е казал и така е запечатал отношението си към един покойник в записа. Ако Марсил беше взел някакви мерки за сигурност, може би щеше да е все още жив. Но, предпазлив или не, глупакът поне трябваше да намери начин да остави съобщение. А нямаше нищо. Абсолютно нищо, което да разкаже какво се е случило, нито дума, която би могла да помогне сега. Хартиг изсумтя при тази мисъл. Кацането на нова планета представляваше опасност, независимо колко спокойна изглеждаше тя. И тази, Селм-2, със сигурност не беше по-различна. А и не изглеждаше никак спокойна. Първата мисия на Марсил. И последната. Беше изпратил рапорт от орбита и бе записал предполагаемото място за кацане на повърхността. И нищо повече. Глупак. Никой не чу гласа му отново. Тогава взеха решение да изпратят специалист. Това беше седемнадесетият планетарен контакт за Хартиг. И той имаше намерение да използва целия си опит, за да не бъде последният и за него.

— Разбирам защо Марсил е избрал това място. Няма нищо освен покрита с трева равнина, простираща се във всички посоки. Но точно тук, близо до мястото на кацане, е имало битка и то не много отдавна. Останките от боевете са точно пред мен. Има всякакви бойни машини. Сигурно някога са били доста внушителни, но сега всички са разрушени и ръждясали. Ще ги огледам отблизо.

Хартиг заключи люка и без да прекъсва рапорта си войнствено се отправи към бойното поле.

— Тези машини са големи, най-близката е трябва да е дълга около 50 ярда. Има вериги и само една кула с голямо оръдие. Точно тя е унищожена. Оттук не виждам никакви отличителни знаци. Ще се приближа, за да я огледам отблизо. Но честно да ви кажа, това не ми харесва. От космоса не се виждат никакви градове, няма никакви радиоизлъчвания или трансмисии в целия комуникационен обхват. И въпреки всичко — бойно поле, покрито с развалини. А това не са играчки. Сигурно е, че са продукт на високоразвита технология. Нито пък са някаква илюзия. Това нещо е от здрав метал — и е било разкъсано от нещо още по-здрavo. Все още не виждам никакви отличителни белези или знаци по него. Ще погледна вътре. Оттук не мога да видя никакви люкове, но отстрани има дупка, през която би могъл да мине и камион. В момента минавам през нея. Вътре може да има някакви документи или поне надписи по уредите за управление...

Хартиг замръзна на мястото си, а облечената му в ръкавица ръка стисна разкъсания метал на стената около отвора. Не чу ли нещо? С внимателни движения той усили сигнала от външния микрофон. Но всичко, което можеше да чуе, беше свиренето на вятъра в металните скелети. Нищо друго. Ослуша се за момент, после сви рамене и се обърна, за да се покатери през отворената рана в машината.

С плашеща внезапност далечно механично дрънчене отекна от металните трупове сред бойното поле. Хартиг се обърна и се просна на пода с насочено оръжие.

— Там има нещо, което се движи. Още не мога да го видя, но го чувам съвсем ясно. Включил съм външния микрофон към предаването, така, че неговият сигнал също ще бъде записан. Звукът става по-силен, колела, може би вериги, които скърцат и дрънчат. Някаква машина... ето я!

Със звук на удар на метал в метал, нещото се появи измежду разрушените машини. Беше по-малко от останалите, не по-дълго от 5 ярда и фучеше напред с ужасяваща скорост. Изцяло черно и доста зловещо. Хартиг вдигна пушката си, но отпусна пръст от спусъка, когато видя, че то се отвърща от неговата посока, увеличавайки скоростта си едновременно със завоя.

— Насочва се към модула ми за кацане! Може би го е засякло при кацането. Открило го е по топлината, с радар, или някакъв друг начин. Използвам дистанционното, за да включа всички защиты на борда. Веднага щом това нещо влезе в обсег, ще бъде взривено... ето!

Последваха многократни експлозии, когато скорострелните оръдия на кораба заизливаха смъртоносния си огън. Земята потрепера и във въздуха се разхвърчаха парчета от скали и буци пръст. Оръдията затихнаха — и почти веднага подновиха огъня, тъй като машината се появи от прашния облак. Очевидно невредима.

— Това нещо е бързо и здраво, но главните оръдия ще се справят с него...

Още по-силна експлозия разтърси земята и отекна в металните стени около него; изсипа се душ от червеникав прах. Хартиг гледаше втрещен, но след малко поднови рапорта си с безизразен глас.

— Това беше кораба ми. Само един изстрел от проклетото нещо му беше достатъчен. А нашите оръдия не можаха дори да го одраскат. Сега обръща в моята посока. Сигурно проследява радиосигнала или топлинното ми излъчване. Вече няма смисъл да изключвам радиото. Идва насам — право към мен. Сега стрелям, но това изглежда не му влияе. Не виждам никакви отвори или прозорци от тази страна. Предполагам, че екипажът гледа по телевизионен път. Опитвам се да стрелям по някакви издатини в предната му част. Биха могли да са датчици. Или някакви инструменти. Това, изглежда, не го забавя...

Звукът от експлозията бе внезапно прекъснат от разпадането на радиовръзката. Контролният център на намиращия се в орбита около планетата кораб автоматично започна да търси сигнала. Но съвсем безуспешно. След това опита с всички останали канали за радиовръзка. Нищо. С механична упоритост той започна търсенето отначало и с максимална мощност, но не откри нищо освен атмосферни смущения. След един час повтори претърсването, както и на всеки час от следващите двадесет и четири. След като тази част от

програмата беше завършена, той включи ПБС-радиото^[1] и точно според инструкциите изпрати записа на радиосигнала, който бе получил от човека на повърхността. Когато и това бе свършено, той намали до минимум напрежението във всичките си системи и с безкрайно търпение зачака следващата команда.

[1] ПБС — По-бърз от светлината. ↑

ДВЕ МИРИЗМАТА НА СМЪРТТА

— Какво ти е? Какво става? — Попита Лиа. Бе усетила с рамото си внезапното напрежение, обзело Брайън. Лежаха облежнати на дълбокия мек шезлонг и гледаха през илюминатора изпълнената със звезди тъмнина на междузвездното пространство. Голямата му ръка обгръщаше крехкото ѝ тяло и тя беше съвсем сигурна във внезапното му напрегане.

— Нищо, нищо особено. Погледни онези цветове там...

— Виж какво, мила грамада от мускули, може да си най-силният щангист на галактиката, но си също така и най-слабият лъжец. Току-що нещо се случи. Нещо, за което аз не зная.

— Наблизо има някой, който досега не беше тук. Някой, който носи неприятности.

— Напълно вярвам в способностите ти на емпат, защото съм ги виждала в действие. И зная до каква степен си способен да усещаш емоциите на другите хора. Но ние сме в открития космос и се движим между две слънца отделени на светлинни години — така че, как е възможно да има нов човек на кораба?

Тя млъкна и внезапно се вгледа в звездите.

— Спасителна капсула, как не се сетих! Сигурно е уговорена среща, а не случайно съвпадение. Има ли и друг ПБС-кораб наблизо? И някой, който използва спасителната капсула, за да мине на нашия?

— Не идва, а е вече пристигнал. Вече е на борда. И идва насам, право към нас. Това никак не ми харесва. Не ми харесва или човекът, или съобщението, което ни носи.

С бързо и меко движение Брайън скочи на крака и се заоглежда със стиснати юмруци. Въпреки, че бе по-висок от шест фута и тежеше почти триста паунда, той се движеше като котка. Лиа погледна отдолу нагоре масивното му тяло и сама почувства напрежение.

— Не можеш да си сигурен — тихо каза тя. — Несъмнено си прав, че някой пристигна на борда. Но това не означава, че той

непременно трябва да има нещо общо с нас...

— Един мъртвец. Или може би двама. А този, който идва насам също мирише на смърт. Вече е тук.

Лиа ахна, когато чу тихото плъзване на вратата зад нея. Страхливо погледна през рамо и се вгледа в отвора, без да знае какво да очаква. Чу се тихо тътрене, а след това тупване. Тътрене, тупване. По-близо и по-силно. В рамката на вратата се появи мъж, който се поколеба и заоглежда стаята, мигайки така, сякаш има някакъв проблем със зрението.

На Лиа ѝ бе нужно голямо усилие, за да прикрие обзелото я отвращение; трябваше да си наложи да не погледне встрани. Единственото око на човека бавно се отмести от нея и се спря върху Брайън. След това той отново тръгна — сгърчения му крак се влачеше, а тежките удари на патерицата отекваха. Изглежда същата сила, която бе смляла краката му, бе съдрала и дясната част на лицето му. То беше покрито с бледорозова присадена кожа. Дясната му ръка също липсваше, а към ключицата бе присаден зародиш на ръка, който може би след около година щеше да се превърне в пълноценен крайник. Но сега от рамото му безпомощно висеше малка бебешка ръчичка, не по-дълга от тридесетина сантиметра. Той закуцука напред, слаб и изкривен, за да се изправи пред огромната фигура на Брайън.

— Казвам се Карвър^[1]. — Името прозвуча като ужасяваща пародия на състоянието му. — И съм тук, за да се срещна с теб, Брайън.

— Знам. — Напрежението изчезна от тялото на Брайън така внезапно, както се бе появило. — Седни и си почини.

Лиа не можа да се въздържи и се дръпна встрани, когато Карвър с въздишка се настани до нея. Чу тежкото дишане и забеляза потта избила по кожата му. Мъжът затършува в джоба си, откъдето извади малка капсула, която сложи в устата си. Обърна към нея и кимна.

— Доктор Лиа Морис — каза. — Те искат и вас.

— Фонкулт? — попита Брайън.

Карвър кимна.

— Фондацията за културни взаимоотношения. Разбрах, че и преди сте работили за нас.

— Да, спешно се наложи...

— Винаги е спешно. Случи се нещо изключително важно. Изпратен съм да се срещна с вас.

— С нас? Та ние идваме направо от ада на планетата Дис. Лиа беше болна. Обещаха ни да не ни търсят известно време, за да си починем. Съгласихме се отново да работим за вашите хора, но не веднага...

— Казах ви — винаги е спешно. — Гласът на Карвър беше дрезгав и той притисна здравата ръка между коленете си, за да спре треперенето ѝ. Може би от умора или болка — или и двете. Но той не се предаваше. — Аз самият идвам от една спешна задача, както сами виждате. Иначе сам бих отишъл. Ако това ще ви помогне да се почувствате по-добре — да, зная какво се е случило с вас на Дис, така че предложих аз да поема задачата. И ми се изсмяха. А не мисля, че беше много смешно. Готови ли сте сега? — обърна се към Брайън той.

— Не можете да принудите Лиа да тръгне. Не и сега. Ще се оправя сам.

Карвър поклати глава.

— Трябва да сте заедно. Заповедите бяха съвсем стриктни по този въпрос. Става дума за допълващи се таланти, синергичен съюз...

— Отивам с Брайън — каза Лиа. — Вече се чувствам много по-добре. А докато стигнем там, накъдето сме тръгнали, ще съм се оправила напълно.

— Приятно ми е да чуя това. Както знаете, ние сме напълно доброволна организация. — Той пренебрегна насмешливото изпръхтяване на Брайън и извади пластмасова кутия от джоба на туниката си. — Сигурен съм, че сте наясно с факта, че почти всички наши задачи се занимават само с култури, изпаднали в беда, общества на планети, които са били отрязани от главния поток на човешки контакти за хиляди години. Ние не се приближаваме до новооткритите планети. Това е работа на Планетарни Изследвания. Те първи отиват там и ни изпращат информацията си. Мога да кажа, че пипат доста здраво. Работих четири години в Планиз, преди да се прехвърля във Фонкулт. — Той се усмихна мрачно. — Въобразявах си, че новата ми работа ще бъде по-лесна. Сега Планиз имат проблем и ни помолиха за помощ. В подобни случаи ние винаги се отзоваваме. Готови ли сте да погледнете тези записи?

— Ще взема проектора от каютата — обади се Брайън.

Карвър кимна отпаднало, твърде уморен за да говори.

— Бихте ли желали да ви поръчам нещо? — попита го Лиа, когато Брайън излезе.

— Да, благодаря ви, някаква напитка. Ще изпия едно хапче с нея — и ще се почувствам по-добре след няколко минути. Но никакъв алкохол. Още не ми разрешават.

Докато даваше поръчката на обслужващия компютър, усети тежестта на погледа му. Когато свърши, тя затвори телефона и рязко се обърна към него.

— Е? Харесва ли ви това, което виждате?

— Извинете ме. Не исках да се заглеждам. Но видях биографията ви в записите. Никога преди не съм срещал някой от Земята.

— И какво очаквахте? Две глави ли?

— Казах ви, че съжалявам. Преди да напусна родната си планета и да полетя в космоса, аз наистина вярвах, че цялата история за Земята е само някакъв религиозен мит.

— Е, сега можете сам да се убедите, че наистина съществуваме, макар и малко хилави. Недохранени обитатели на претъпкана и износена планета. Каквото сме си и заслужили, както бихте казали вие, нали?

— Не. Някога, може би. Но вече не. Сигурен съм, че Земната Империя е била виновна за множество крайности, като тези, за които сме чели в учебниците. Никой не се съмнява в това. Но сега то е вече минало, древна история отпреди хиляди години. Това, което е от по-голямо значение за мен, е съдбата на всички планети, които са били изолирани след Разпадането. Трябваше сам да видя какво се бе случило на някои от тях, за да осъзная в каква безчувствена и жестока вселена живеем. По принцип човечеството изцяло принадлежи на Земята. Може би вие лично се чувствате оцетена, защото пренаселеността и ограничените ресурси са наложили цялостно намаляване на размерите ви. Но принадлежите на Земята — и сте продукт на Земята. Много от нас са по-едри и по-силни от вас, но това е, защото ни се е наложило да се приспособим към жестоки и сурови светове. Но чак когато ви видях, аз осъзнах, че домът на човечеството е все още реалност. — На лицето му се появи крива усмивка. — Дано не ви прозвучи глупаво, — продължи той, — но когато ви срещнах, усетих едновременно удоволствие и облекчение. Като дете, което след

дълга раздяла открива родителите си. Страхувам се, че не го казвам съвсем правилно. Нещо като завръщане у дома след дълго пътешествие. Видял съм начина, по който човечеството се е нагодило към много планети. Срещата с вас е, по някакъв странен и забавен начин, едно окуражаващо преживяване. Домът ни все още съществува. Много съм щастлив да ви видя.

— Вярвам ви, Карвър — усмихна се тя. — И съм принудена да си призная, че аз също започвам да ви харесвам. Въпреки, че не сте много приятен за гледане.

Той се засмя и се облегна назад, отпивайки от студената напитка, автоматично доставена на масата до него.

— Дайте ми една година и няма да ме познаете.

— Сигурна съм, че е така. Аз съм биоложка, ексобиоложка, така че зная поне на теория какво може да бъде постигнато с помощта възстановителната медицина. Сигурна съм, че след време ще бъдете като нов. Но това е само теория — никога не съм го виждала на практика преди. Ние на Земята не сме богати и не можем да си позволим масивни реконструкции като вашата.

— Това е едно от преимуществата на работата за Фонкулт. Колкото и накълцан да се върнеш, те винаги ще се погрижат да те оправят. Само след няколко месеца зад този шев ще имам ново око.

— Наистина прекрасно. Но, честно казано, аз самата бих предпочела да избегна изгодите на този тип възстановяване, ако нямате нищо против.

— Дано успеете. Не ви обвинявам за това.

И двамата погледнаха към Брайън, който влезе с проектора в ръка. Той взе касетата от Карвър и я постави вътре. Когато екранът светна, Брайън и Лиа се приведоха напред. Карвър се облегна и отпи от чашата си, докато слушаше записа. Беше го чувал вече много пъти и почти задряма в първата част, но към края се окопити и заслуша внимателно. Гласът на Хартиг от записа продължаваше да говори — спокоен и прецизен глас, който въпреки приближаващата смърт до последния момент се опитваше да остави полезна информация за тези, които биха го последвали. Когато записът свърши и екрана изгасна, Лиа беше ужасена. Брайън се обърна към Карвър с безизразно лице.

— И Фонкулт иска ние да отидем на тази планета, Селм-2? — попита той. Карвър кимна. — Защо? Та тази работа е по-подходяща за

десантчиците. Защо не изпратят нещо достатъчно голямо и тежковъоръжено, което може да се грижи за себе си?

— Не. Точно това не искаме да правим. Опитът показва, че въоръженото нахлуване никога не е правилният подход. Войната не върши работа. Войната убива. Това от което се нуждаем, са знания, информация. Трябва да разберем какво става на тази планета. И ни трябва опитни хора — като вас двамата. Може би Дис беше първата ви задача, в която сте били въввлечени срещу волята ви. Но се справихте изключително успешно и направихте неща, които специалистите определяха като невъзможни. Искаме да използвате талантите си и в този случай. Не отричам, че може да се окаже ужасно опасно. Но трябва да бъде направено.

— Не съм правила планове за вечен живот — Лиа се протегна към телефона, за да поръча нещо силно за пиене. Нейната пренебрежителност не можеше да измами Брайън.

— Ще отида сам — каза той. — Така ще се справя по-добре.

— Не можеш, безмозъчна планина от мускули. Не си достатъчно умен, за да се справиш сам. Или идвам с теб, или никъде няма да ходиш. Само се опитай да тръгнеш сам и аз лично ще те застрелям — поне ще спестя разходите по транспортирането ти там, където някой друг ще го направи.

— Съчувствието и разбирането ти са направо трогателни. Съгласен съм. Логиката на аргументите ти ме убеди, че ще бъде най-добре да отидем заедно.

— Добре. — Тя грабна току-що появилата се чаша и отпи дълга глътка. — Каква е следващата ни стъпка, Карвър?

— Трудна. Трябва да убедим капитана на този кораб да се отклони от курса и да мине покрай Селм-2. В орбита около планетата би трябвало да ни очаква базов кораб.

— И какво трудно има в това? — попита Брайън.

— Виждам, че никога не сте си имали работа с капитан на междузвезден лайнер. Всичките са доста твърдоглави. И имат пълна власт, докато трае полета. Не можем да го принудим да промени курса. Можем само да го убедим.

— Аз ще го убедя — Брайън се изправи и се извиси над тях. — Ние поемаме тази задача и някакво си шофьорче на космически кораб не може да застане на пътя ни.

[1] Carver — резбар (Б.пр.) ↑

ТРИ ОТЧАЯН ПЛАН

Капитан М'Лута можеше да бъде описан по множество начини. Но никакъв полет на въображението не би могъл да го определи като „шофьорче на космически кораб“. Сега той и Брайън Брад стояха лице срещу лице и се гледаха в упор. И двамата бяха едри мъже — масивни и високи, а капитанът — дори малко по-висок. Беше не по-зле сложен от Брайън — и поне толкова свадлив. Приличаха си почти по всичко, с изключение на това, че кожата на Брайън беше с цвета на златист бронз, а тази на капитана — съвсем черна.

— Отговорът е „не“ — каза капитан М'Лута с леден глас, който издаваше нарастващия му гняв. — Можете да напуснете мостика ми.

— Не зная дали сте ме разбрали правилно, капитане. Това беше само едно неофициално искане...

— Чудесно. Неофициалното ви искане е отхвърлено.

— Но аз още не съм ви съобщил причините за молбата ни...

— И никога няма да успеете, ако постъпя така, както възнамерявам. А аз ще го направя. Аз съм капитанът на този кораб. Имам екипаж, пътници и товар, за които да се грижа. Както и разписание. Тези неща са най-важни за мен. Винаги. Правилникът бе нарушен от вашите хора, които осъществиха срещата и Ви позволиха да ползвате капсулата. Прибрах Ви на кораба, защото ме информираха под тревога, че е важно и спешно. Но тревогата свърши. Ще си тръгнете ли, или ще ми се наложи да ви изритам?

— Защо не опиташ?

Гласът на Брайън беше тих, почти шепот. Но юмруците му бяха стиснати, мускулите — напрегнати, а погледът му — втренчен в капитана. Който му отвърна със също такъв поглед. Карвър се затътри напред и с усилие се мушна помежду им.

— Достатъчно. Ще трябва да се намеся, преди ситуацията да е излязла от контрол. Бранд, присъединете се към д-р Морийс. Веднага.

Брайън си пое дълбоко дъх и насили мускулите си да се отпуснат. Карвър беше прав, но той все още съжаляваше, че Капитанът не бе сложил началото на една малка неприятност, с чието довършване би се заел на драго сърце. Завъртя се на пети и отиде до Лиа, която седеше на една пейка срещу мостика. Веднага, след като двамата мъже бяха разделени, Карвър бръкна в страничния си джоб със здравата си ръка, извади малко листче, погледна го набързо и отново го прибра.

— Надявахме се на доброволното ви съдействие, Капитан М'Лута. Но, доброволно или не, вие ще ни помогнете...

— Дежурен офицер — каза Капитанът в микрофона на яката си — Веднага на мостика с трима бойци. Вържени.

— Веднага отменете тази заповед — вече ядосано каза Карвър. — Идете до ПБС-комуникатора и се свържете с базата си. Питайте за Код Дп-Л.

Капитанът рязко се обърна и се надвеси над осакатената фигура на Карвър.

— Откъде знаете този код? — отвърна той на заповедта. — Кои сте вие?

— Без повече въпроси, моля Ви. Обадете се и им кажете, че името ми е Карвър. Кажете им също, че в момента съм при Вас.

Капитанът не отговори, но докато тежките му стъпки отекваха по посока на помещението за връзка се чу как отменя заповедта за вържени подкрепа.

— Какъв е този фокус? — попита Брайън, когато Карвър изтощено се отпусна до него на пейката.

— Сделка, а не фокус. Светът на Капитана, Рудепоорт, е един от тези, които дължат много на Фондацията за отношения между културите. Хората на планетата може и да не го знаят, но на правителството това е добре известно. Плащат ни с обширно и напълно доброволно сътрудничество всяка година.

Брайън кимна.

— Значи Рудепоорт е един от световите, получили помощ от Фонкулт в миналото. Може би сме им помогнали в беда?

— Точно така. И можем да ги помолим за сътрудничество — каквото и да е, по всяко време. Но това е дълг, какъвто събираме само в краен случай. Директорката на космическите им служби е уведомена за присъствието ми тук и знае, че агенцията ѝ може да получи

съобщение от мен. Тя е много зает служител и не мисля, че ще ѝ хареса да я безпокоят по такъв начин. Независимо дали иска или не, капитанът ще ни сътрудничи.

Не им се наложи да чакат дълго. Капитанът се втурна на мостика, намръщен като градоносен облак и спря точно пред Карвър, който не изглеждаше ни най-малко разтревожен от заплашителното му присъствие.

— Кой сте Вие, Карвър? Какво ви дава правото да издавате такива заповеди?

— Самият факт, че сте получили заповедите, не Ви ли дава достатъчно информация?

— Не. Космическият правилник гласи, че аз съм единственият, който може да издава заповеди на този кораб. И сега този правилник е нарушен. Авторитетът ми също е нарушен. Какво ще стане, ако реша да не се подчиня на тези нови инструкции?

— Бихте могъл да го направите. Но когато се върнете у дома, можете да откриете, че ви очакват малки неприятности.

— Неприятности? — Капитанът мрачно се усмихна. — Ще ме изхвърлят. Завинаги.

— В такъв случай любопитството Ви може да се окаже доста скъпо. Повярвайте ми, Капитане, не искам да Ви причиня вреда. Но е изключително важно да направим това отклонение. Ще ви кажа колкото мога. Това е операция на Фонкулт. Когато се върнете у дома, можете да попитате началниците си, които издадоха тази заповед, какво означава това име. Те са тези, които ще решат колко трябва да знаете. Всичко, което мога да ви кажа е, че причината за отклонението не е никак маловажна. Вече са изгубени няколко живота и несъмнено други ще бъдат изложени на голям риск. Това достатъчно ли е за любопитството Ви?

Капитанът силно удари дланта си с юмрук.

— Не — каза той. — Не е достатъчно. Но явно ще трябва да се задоволя с толкова засега. Ще направя отклонението. Но не искам да Ви виждам отново на моя кораб. Никога. Няма да позволя такова нещо втори път.

— Ще уважим това желание, капитане. Съжалявам, че ми се наложи да прибягвам до такива мерки точно сега.

— Изчезвайте оттук. Ще бъдете уведомени за времето на прехвърлянето.

— Май не си създадохте приятел тук — каза Лия, когато тежката врата се затръшна зад тях.

Карвър сви рамене, твърде изтощен, за да отговори.

— Отивам в кабината си — каза той. — Ще се видим при прехвърлянето.

Всякакво удоволствие от пътуването беше изчезнало за Лиа и Брайън. Те отново прегледаха записа и слушаха гласа на Хартиг — отново и отново, толкова често, че го научиха наизуст. Брайън посещаваше гимнастическия салон на кораба без да си дава сметка, че вдигането на тежести и тренировките му за издръжливост създават у инструктора комплекс за малоценност. Лиа се опитваше да почива и да запази енергията си. Не знаеше с какво ще се срещнат на Селм-2, но записите недвусмислено показваха, че опасността е голяма. Очакването ставаше все по-непоносимо и съобщението за дебаркиране им донесе облекчение. Капитанът не се появи нито веднъж по време на прехвърлянето им на кораба на Фонкулт.

— И сега какво? — попита Брайън, след като тримата излязоха от капсулата и се озоваха във въздушния шлюз.

— Всичко зависи от вас — отговори Карвър. — Това си е ваша задача. Сега вече вие издавате заповедите.

— Къде сме?

— В орбита около Селм-2.

— Искам да я видя.

— Има пункт за наблюдение на горната палуба. Оттук. Там ще се срещнем с Командира на проекта.

Корабът беше голям и всички на него бяха заети. Минаха през машинните работилници и складовете, често отдръпвайки се от пътя на претоварените робокари. Когато стигнаха в залата за наблюдение, там все още нямаше никой. Спряха на прозрачния под и се взряха надолу в пространството. Там лежеше синята сфера на планетата, наполовина в сянка, осветена от яростния огън на звездата Селм, слънцето на този уединен свят. Брайън я погледна със свиреп поглед.

— Оттук изглежда като всяка друга планета. Какво толкова е привлякло интереса върху нея?

— Всичко започна като рутинно изследване — каквото си и беше в началото. Обикновена компютърна проверка в записите отпреди Разпадането откри списък на кораби, излетели към различни планети от някогашната Земна Империя. Повечето от тези светове бяха познати, но, естествено, имаше и няколко нови за нас. Координатите им бяха предадени на Планиз за контакт и идентификация. И тъй като наблюденията от космоса не откриха градове или някакви видими колонии на тази планета, тя остана последна в списъка за изследване. Не бяха забелязани и излъчвания в комуникационните честоти.

— Значи никакви хора или каквито и да било следи от цивилизация, освен няколкото напуснати бойни полета?

— Да, и точно това ни се стори най-интригуващо. Гробището на бойни машини, близо до което се приземиха Марсил и Хартиг, е най-голямото на планетата. Но има още много.

— Война без войници. Къде са хората? Под земята?

— Вероятно. Точно това ще трябва да откриете — след едно много предпазливо кацане. Физически планетата се оказа доста привлекателна. Белите полярни шапки, които виждате, са от лед и сняг. Има и един наистина огромен океан. Има острови и островни вериги, плюс един-единствен голям континент ей там. В момента е наполовина в нощ. Теренът му е неравен и с много долини, обкръжени от планински вериги. Във вътрешността му има огромни зелени ливади и гористи хълмове. Много езера, включително онова голямо езеро в центъра — истинско вътрешно море. В момента там е изгрев и виждате отблясъците на слънцето във водата. Ще получите записи за всичко това.

— Какъв е климатът?

— Идеален. Най-малкото в равнините около голямото езеро. В планините става малко хладно, но по ниските места е топло и приятно.

— Чудесно. Първото, от което се нуждаем, е транспорт. Какво имаме на разположение?

— Ръководителят на проекта ще се погрижи за това. Предлагам ви да използвате един от спасителните катери. Това са компактни и мощни кораби, в които обаче има достатъчно място за всякаква екипировка, която може да ви потрябва. А са и много добре

въоръжени. Техниците ще се погрижат да оборудват вашия с най-модерните оръжия и защитни средства, които имаме на разположение.

Брайън вдигна вежди в отговор.

— Оръжията не помогнаха кой знае колко на Хартиг.

— В такъв случай ние можем да се поучим от опита му.

— Не използвайте думата „ние“ толкова свободно — каза Лиа. — Освен ако имате намерение да ни придружите долу.

— Извинете. Ще получите въоръжението, от което се нуждаете — каквото и да е то. Всичко, което искате да носите със себе си, или да инсталирате на кораба. Изборът на екипировката е ваш.

— Дайте ми списък на наличностите — каза Брайън.

— Аз ще се погрижа за това — каза един глас зад тях. Те се обърнаха и видяха висок мъж със сива коса, който явно беше влязъл по време на разговора им. Той изпрати кратка заповед по комуникатора на колана си. — Казвам се Кларт, Ръководител на проекта. Моя отговорност е не само да ви давам съвети, но и да следя за стриктното изпълнение на заповедите ви. Ако погледнете екрана на терминала до вас, ще видите азбучен списък на всичко, което имаме в складовете си.

Списъкът беше дълъг и прецизен. Брайън и Лиа седнаха пред терминала и започнаха внимателно да го преглеждат, като докосваха на екрана категориите, които ги интересуваха. Разпечатката на списъка от необходими вещи започна да се натрупва на голям куп до тях. Брайън взе хартиената купчина и погледна към планетата под тях.

— Взех решение — каза той. — И се надявам Лиа да се съгласи с мен. Корабът ще бъде тежко брониран и оборудван с най-смъртоносните оръжия, които имаме на разположение. Ще вземем също и всяка машина или устройство, които могат да ни бъдат полезни на планетата. И тогава, когато сме вече напълно екипирани, аз ще слеза на планетата сам, без никакви машини или метални устройства. Ако се наложи — и невъоръжен. Лиа, не мислиш ли, че това е най-добрата тактика при създадалите се обстоятелства?

Безмълвният ѝ ужасен поглед беше единственият отговор.

ЧЕТИРИ ДЕНЯТ ПРЕДИ ДЕСАНТА

— Веднага ще ви извадя списък с препоръки за оръжия — каза Кларт, въвеждайки серия от команди в личния си терминал. Спокойствието му показваше, че вече никога не ще може да бъде изненадан от нещо, което някой разузнавач е казал или направил.

— Брайън Брад, ти си се побъркал! Нормален човек не може да твърди подобно нещо. Карвър, погрижете се да бъде заключен веднага.

— Лиа е права — кимна Карвър. — Не можете да се разхождате невъоръжен в такава ситуация, на смъртоносна планета като тази. Би било самоубийство.

— Така ли?... Да не би машините и оръжията да са помогнали на двамата, които отидоха преди мен? Марсил просто изчезна, но вече лесно можем да си представим. И със сигурност знаем какво направи с Хартиг онази бойна машина. Ако нямате нищо против, аз не смятам да свърша като тях. И търся начин за оцеляване, а не за самоубийство. Преди да взимате решения, бих искал да се замислите над два прости факта. Спомняте ли си как умря Хартиг? Бойната машина се насочи право към него, водена от радиосигнала или от метала в оръжието му. Откри го и го унищожи. Прав ли съм?

— Засега — обади се Лиа. — Това първият факт ли е?

— Да. Хартиг бе открит и унищожен. Факт номер две — това са животните. Може би ще си спомните, че Хартиг ги описа, почти веднага след кацането. Да се отдалечават, скачайки.

— И какъв е смисълът на тези две парченца информация? — попита Карвър.

— Очевидно е — обади се Лиа. — Животните си виреят необезпокоявани от бойните машини. А Хартиг бе убит. Така, че нашето диво момче ще се престори на животно и ще пообиколи, докато надуши нещо важно.

— Това е лудост! — избухна Карвър. — Не мога да го разреша.

— Но не можете и да го спрете. Вашата отговорност приключи, когато ни доставихте на този кораб. Сега аз командвам операцията. Лиа остава в орбита с кораба. Аз ще се спусна сам.

— Връщам си думите назад — съобщи Лиа. — Това е добър план. Най-малкото за Победител на Двайсетте. — Тя видя празния поглед на Карвър и се засмя. — Карвър, началниците ти няма да те поздравят, ако научат, че не знаещ, че Брайън е световен шампион. На неговата планета, която е един от най-суровите светове в галактиката, всяка година се провежда състезание, включващо не само физически, но и интелектуални дисциплини. Двадесет различни състезания — от фехтовка до съчиняване на поезия и от вдигане на тежести до шах. Сигурно това е най-тежкото състезание, съществувало някога, изтощителна демонстрация на физически и интелектуални умения. За подробностите по-добре да попитате Брайън, но аз мога да кажа, че резултатът е едно невероятно спортно събитие, което излъчва само един Победител на края на годината. Можете ли да си представите едногодишно състезание, в което участват всички жители на планетата? И ако съзнавате какво означава това — помислете си какъв трябва да бъде единственият победител в такава надпревара. А ако въображението ви се затрудни — просто погледнете Брайън. Той е един от тези Победители. Каквото и да причинява бъркотиите на Селм-2, има голяма вероятност той да го открие. И да го обезвреди.

Карвър пристъпи тежко и се отпусна в дълбокото кресло, а патерицата падна до него.

— Вярвам Ви — каза той. — Не, че това променя нещата. Както казахте, каквото и да се случи отсега нататък, отговорността си е само ваша. Прави сте. Аз съм въвн от играта. Мога само да ви пожелаая късмет. Кларт ще се погрижи да получите всичко, от което имате нужда.

— Ето ви списъка с нашите препоръки — Кларт откъсна от принтера дълъг лист хартия и им го подаде.

Лиа го грабна преди Брайън да протегне ръка.

— Тъй като аз ще се шляя по кораба, докато ти си на повърхността, смятам да поема отговорността за екипировката. Ти по-добре се заеми с лицевите си опори, или взимай анаболни стероиди или каквото там правиш преди битка, а аз ще се оправя с тези неща.

— Преди подобни ситуации обикновено релаксирам — каза Брайън. — Подготвям се психически за това, което предстои.

— Добре тогава. Просто иди и го направи. Преди да започна да поръчвам екипировката, ще ти дам списъка за одобрение.

— Не, няма нужда да го правиш. Оставям това на теб и експертите. Просто се погрижи екипировката да бъде колкото е възможно по-пълна. Ще се нуждая и от някои по-специални неща, но за тях ще се погрижа сам. Това, което ми е нужно сега, е подробна информация от всички проучвания на планетата. И тихо местенце, където да я прегледам.

— Имате на разположени лични помещения — каза му Кларт. — В терминала там ще намерите цялата информация, която Ви интересува.

— Добре. Колко време ще отнеме приготвянето на екипировката?

— Най-много два-три часа.

— Нужни са ни десет. Първо трябва да се наспя. — Той отново погледна към далечната планета. — Веднага щом си починем и получим екипировката, искам да се прехвърлим в нашия кораб и да го спуснем в ниска орбита, откъдето да огледаме отблизо повърхността на планетата. Много ми е интересно какви точно са били животните, които е видял Хартиг.

Въпреки, че беше дълбоко заспал, когато Лиа отвори вратата, Брайън моментално се събуди. Тя се поколеба, вглеждайки се в мрака, но той я повика при себе си.

— Влез. Ще запаля светлината.

— Винаги ли спиш с дрехите? — попита тя. — И с ботушите също?

— Това се нарича установяване на телесен имидж. — Той взе голяма чаша вода от автомата до себе си и отпи. — Ще живея с тези дрехи в продължение на дни и е необходимо тялото ми да ги възприеме като част от себе си. Защото тялото и рефлексите са главната ми защита, най-важното ми оръжие. Ще си взема също и нож. Мислих много за това и прецених, че защитата, която той ще ми предложи, си струва риска да го взема със себе си.

— Какъв нож? И какъв риск? Не разбирам.

— Ножът трябва да е направен от минерал. Ще бъде единственото изключение, единствения обект, който не е с напълно естествен произход. Дрехите ми са направени от растителни нишки, копчетата им са издялани от кост. Ботушите ми са от парчета животинска кожа, които са защити и слепени помежду си. Никъде по мен няма метал, нито пък нося нещо направено от изкуствени материали.

— Дори пломбите в зъбите ти? — попита усмихнатото тя.

— Дори те. — Брайън беше страшно сериозен. — Всички метални пломби бяха махнати и сменени с керамични. Колкото повече приличам на животно от естественото обкръжение, толкова по-сигурен ще бъда. Ето защо ножът е пресметнат риск.

Той се обърна, за да може тя да види кожената ножница, прикрепена към бедрото му. Извади от нея дългото прозрачно оръжие и ѝ го показа.

— Изглежда като че ли е от стъкло. Така ли е наистина?

Той поклати глава.

— Не, от пластийл. Форма на силикона, която силно напомня стъкло, но е по-здрава от порядъка на сто пъти, тъй като молекулите са преориентирани така, че да формират структурата на един-единствен гигантски кристал. Практически е нечуплив, а острието му никога не се притъпява. Тъй като е от силикон, като пясъка, то би трябвало да изглежда като пясък за всеки детектор. Затова поемам риска да го взема със себе си.

Лиа тихо наблюдаваше как Брайън прибира оръжието си, а след това се протяга като голяма котка. Можеше да види движението на мускулите под тъканта на дрехите му и усети, че силата му е много повече от просто физическа.

— Имам чувството, че можеш да се справиш — каза тя. — И се съмнявам, че някой друг би могъл, поне някой от нашата галактика. Разбира се, мисля и, че цялата тази работа си е чиста лудост, въпреки, че това е може би най-добрата ни възможност да разберем какво става долу.

Реакциите му бяха твърде бързи — едно от нещата, с които тя така и не свикна. Намираше се в прегръдките му преди още да е осъзнала, че е помръднал. Чувстваше силата на ръцете му като стомана обвита с плът. Той бързо я целуна и се отдръпна.

— Благодаря ти. С твоята вяра и разбиране съм много по-силен. Да отиваме на катера.

Нямаше никаква церемония по случай заминаването им. Докато Лиа проверяваше екипировката, Брайън говореше с главния навигатор, който изчисли и въведе в компютъра на малкия кораб координатите на няколко различни орбити. Когато подготовката бе завършена и всичко бе проверено, те затвориха люка. Веднага щом прие сигнала им за готовност, компютърът стартира програмата, която ги отдели от кораба-майка. Няколко газови струи извъртяха катера, а после се включиха и главните двигатели, за да го изведат в нужната орбита. Селм-2 започна да нараства на екрана пред тях.

— Уплашена си — каза Брайън, покривайки малката ѝ студена ръка със своята.

— Сигурно не е нужно да си емпат, за да го усетиш — потрепера тя и се сгуши в него. — Операцията може би изглеждаше добре на хартия, но колкото повече се приближаваме към тази планета, от която никоой не се завръща, толкова по-разтревожена се чувствам. Двама професионалисти, и двамата контактни експерти, са били убити там долу. И е много вероятно същото да се случи и с нас.

— Не мисля. Ние сме много по-добре подготвени. И точно тяхната саможертва осигури информацията, необходима за оцеляването ни. Няма за какво да се тревожим. Опитай се да се отпуснеш, да запазиш енергията и ресурсите си за момента, в който ще бъдат нужни. Сега трябва да се установим на ниска орбита и да направим пълно проучване преди да потърсим място за кацане. Дотогава не ни грози никаква опасност.

Компютърът се обади, превръщайки думите му в лъжа:

— Под наблюдение е атмосферен летателен апарат. Курсът му ще мине под нашия. Да го покажа ли?

— Да.

На екрана се появи малка точица, която бавно се придвижваше отляво надясно.

— Увеличи изображението.

Движещата се точица се превърна в тънка метална стрела с обтегнати назад крила.

— Каква е скоростта му? — попита Брайън и отговорът незабавно се изписа на екрана — две цяло и шест пъти скоростта на звука. — Съвременен свръхзвуков дизайн, продукт на високи технологии. При тази скорост би имал ограничено гориво. Ако го наблюдаваме, може би ще успеем да видим къде ще кацне...

— ... и можем да получим добър шанс да разберем какво става на тази планета — довърши Лиа.

— Точно така.

Образът на самолета вдигна едното си крило и рязко се гмурна надолу. В същия момент компютърът проговори:

— От изобразявания самолет се излъчва цифров радиосигнал. Записвам го.

Внезапно изображението на екрана изчезна в огнена експлозия.

— Какво причини експлозията? — попита Брайън.

— Ракета земя-въздух. Засякох я точно преди експлозията.

Брайън мрачно кимна.

— Сигурно самолетът също я е засякъл и е направил опит за спасителна маневра.

— А радиосигналът? Възможно ли е екипажът да го е изпратил?

— Разбира се, че да! Ако е бил разузнавателен самолет, сигурно си е имал някаква причина да се намира в този район. Когато са забелязали ракетата, едновременно с маневрата са изпратили и рапорт до базата си. И освен ако греша — това сега е отговорът. — Брайън посочи следата, която внезапно се появи на екрана. — Балистична ракета, най-вероятно изпратена към противовъздушната база долу. Войната продължава. И вече знаем още две места, на които не искаме да отидем.

— Целта на ракетата под нас, точно където току-що се появи огромна експлозия, а също и мястото, откъдето бе изпратена балистичната ракета, която направи цялата тази поразия.

— Точно така. Преди да сме узнали какво става на планетата, ще се опитаме да стоим колкото е възможно по-далеч от всякакви военни зони. Да видим сега ще успеем ли да видим някое от животните, описани от Хартиг. Можем да сме сигурни, че те са достатъчно далеч от всякакви битки или движещи се машини. Побягнаха, когато кацна корабът на Хартиг и предполагам, че се стараят да избягват всичко механично.

Откриха нужното им място на източния бряг на огромното езеро, което нарекоха Централното Море. Движещите се точки бяха разпиляни по зелените ливади, които се простираха от полите на планините до бреговете на езерото. При най-голямото увеличение на електронния телескоп видяха, че това са някакви тревопасни животни. Местоположенията на няколко стада бяха записани. Имаше също и хищници. Видяха как една от групите панически побягва при появата няколко по-едри и бързи животни. Но по време на цялото си търсене не откриха и следа от каквато и да била цивилизация.

— Тук някъде бих искал да се спусна — каза Брайън. — В равнината, където са всички стада.

— Какво искаш да кажеш с това „да се спусна“? Няма ли да кацнем с катера?

— Не. Това е последното, което можем да направим. Видя какво се случи със самолета. Не искам да влизаме в обхвата на радарите им и да се наденем на ракетите им. Така че аз ще изчисля балистична траектория, която ще ме спусне през атмосферата на нужното място.

— Няма ли малко да те заболи, докато изгаряш в атмосферата?

— Оценявам загрижеността ти. — Брайън се усмихна. — Ще нося гравишут, който ще забави падането ми. Също така съм махнал всички ненужни метални детайли от херметическия костюм, дори се снабдих с пластмасов резервоар за кислород. Вероятността да бъда засечен е нищожна, още повече, че не забелязахме никакви конструкции в този район. Веднага щом кацна, ще се освободя от гравишута и останалите принадлежности.

— Но така ще изгубим връзка!

— Напротив. Непрекъснато ще поддържам връзка с теб.

— Така ли? Тогавя сигурно си изобретил и пластмасово радио? — опитът ѝ да се пошегува напълно се провали. В гласа ѝ имаше само загриженост.

— Смятам да използвам тези неща — Брайън издърпа дълго парче оцветен плат от пакета до себе си. Когато постеля тези правоъгълници на земята, ти съвсем ясно ще можеш да ги виждаш от космоса. Веднага щом се озова долу и се съмне, ще ти изпратя съобщение. Ще го правя редовно, за да знаеш какво става докато се придвижвам.

— Опасно е...

— Всичко в тази мисия е опасно. Но няма друг начин да я изпълним — Той върна погледа си на екрана, внимателно огледа образа и накрая почука с пръста си върху него. — Ето тук искам да отида. Близо до мястото, където равнините се срещат с хълмовете. Наблизо има гори, удобни за прикритие. Ако разчетем времето правилно, ще мога да се спусна през нощта и да кацна на зазоряване. Ще се прикрия колкото е възможно по-бързо, а след това ще започна наблюденията си. Ако тези животни са наистина това, което изглеждат, тоест диви местни форми на живот, ще мога да направя следващата стъпка в наблюденията си.

— И каква по-точно ще бъде тя?

— Ще тръгна пеша към една от тези бази...

— Не можеш да направиш това!

— Съжалявам, но се налага. Твърде малко можем да научим за тази война на машини от някакви си диви животни. Най-близките развалини са на по-малко от сто мили от зоната на кацане. Лесен двудневен или тридневен преход. По време на който ще ти изпращам ежедневни съобщения, започващи с „X“. Тази форма не се среща в природата, така че компютърният скенер лесно ще я открие и ще ти я посочи. А сега смятам да поспя. Ще те помоля да ме събудиш един час преди момента на тръгване.

Когато Брайън влезе в шлюза, повърхността на Селм-2 беше забулена в тъмнина. Всичко, от което щеше да има нужда след кацането, се намиреше в дебела пластмасова торба, привързана на гърба му. Добре затегнатият гравишут седеше на масивните му рамене. Лиа наблюдаваше как за пореден път проверява всички ремъци на костюма си. От стискане кокалчетата на пръстите ѝ бяха побелели. Той я погледна и ѝ махна, но точно преди да тръгне, тя се наведе напред и почука по лицевата част на шлема му. Брайън го отключи и отвори забралото. Изражението му беше толкова спокойно, колкото нейното — развълнувано.

— Да? — каза той.

За момент тя остана безмълвна и се чуваше само съскането на кислорода, излизащ от маската под шлема му. После се наведе напред, надигна се на пръсти и го целуна по устните.

— Просто исках да ти пожелаая късмет. Ще те видя ли скоро?

— Разбира се. — Докато затваряше забралото, на лицето му се появи усмивка. После пристъпи във въздушния шлюз и затвори вътрешната врата зад себе си; малко по-късно се отвори външната врата и индикаторът до нея светна червено.

Загледан в пространството, Брайън изчака няколко дълги минути, делеящи го от компютърния сигнал за точния момент на отделянето. И веднага щом на пулта за управление светна зелената лампичка, се хвърли напред извън кораба.

Лиа седеше пред екрана за наблюдение и гледаше падащото му тяло, осветено от пламъчетата на спирачните ракети, докато не се изгуби от погледа ѝ.

ПЕТ

С ГОЛИ РЪЦЕ В АДА

Брайън падаше в тъмната бездна на нощта. Не усещаше никакво движение, но логиката му подсказваше, че скоростта му се увеличава с всяка изминала секунда. Въпреки всичко му се струваше, че виси неподвижен и самотен в празното пространство, заобиколен от звезди, с тъмния диск на забулената от нощта планета под краката си. Самата планета беше обкръжена с корона от отразена в атмосферата слънчева светлина, по-светла откъм източната страна, където приближаваше изгревът. Брайън знаеше, че въпреки привидната неподвижност лети стремглаво надолу по внимателно изчислена крива, която ще го спусне на точно определено място, малко преди зазоряване. Микрокомпютърът, вграден в гравишута на гърба му, отброяваше секундите, отделящи го от момента на пристигането. От време на време усещаше леки тласъци по ремъците — падането му се забавяше на прецизно отмерени порции, зададени от програмата.

Само благодарение на многогодишния си опит успяваше да запази мислите си спокойни и да превъзмогне надигания се страх, който би изпълнил кръвта му с безполезен адреналин. Времето за действие щеше да настъпи едва след кацането. Сега беше време за размишления. Той се отпусна и тихо потъна в релаксация, позволявайки на тялото си да се отдаде на безкрайното падане, игнорирайки леките подръпвания на ремъците, които скоро преминаха в непрекъснат опън. Първите следи от сгъстяваща се атмосфера погалиха костюма му. Падането продължаваше.

Внезапна светлина избухна в очите му — слънцето се появи на хоризонта. Той размърда мускулите си; моментът приближаваше. Въпреки, че на тази височина се виждаше изгрев, повърхността под него все още тънеше в мрак. Внезапно светлината бе заменена от всеобхватна сива пелена, а той се вряза в дебелия облачна покривка. Когато излезе от нея, падането му продължи към слабо осветената повърхност.

Дотук добре. Никакви ракети или самолети. Но той осъзнаваше колко са лесни за засичане металните елементи в екипировката му. Възможно бе в момента да е мигаща точка на някой радар, а към него да се насочват ракети. Страшно му се искаше вече да е на повърхността, свободен от издайническия метал. Поклащайки се на ремъците, Брайън погледна между краката си към тревистата равнина, която се приближаваше към него. Знаеше, че пада твърде бързо, но скоростта бе единствената му защита. Ако някъде наблизо наистина имаше радари, той трябваше да се задържи на екраните им колкото е възможно по-малко. Което означаваше, че трябва да пада колкото се може по-бързо, изчаквайки последния момент, за да намали скоростта. Този момент бързо се приближаваше. Повърхността беше съвсем близо — почти под краката му — сега!

Завъртането на регулатора увеличи тягата на гравишута и Брайън усети как ремъците се впиха дълбоко в бедрата му. Все още падаше твърде бързо — трябваше да увеличи тягата. Ремъците изпукаха от натоварването. Той леко намали. А сега — пълна тяга!

Краката му се удариха в земята толкова силно, че му се наложи да се претърколи няколко пъти във високата трева. След това полежа няколко дълги секунди с изкаран от удара въздух. Опита да принуди дробовете си да проработят, но известно време нямаше никаква реакция.

Нужно му бе голямо усилие, за да се изправи на колене, после несигурно да се надигне и най-накрая — да се изправи. А след това и да свърши всички останали неща, които не търпяха отлагане.

Освободен от ремъците и с изключени двигатели, гравишутът тежко се стовари на земята. Брайън отвори херметическия костюм и го съблече, след което се увери, че шлемът и кислородната бутилка са все още прикрепени към него. Добре, всичко е наред.

Сега — бързай, но бавно. Вече имаше достатъчно светлина, за да вижда какво прави. Трябваше да отвори контейнера, прикачен към гравишута и да изтърси от него ножа и торбата, която щеше да вземе със себе си. Капакът заяде и той го насили — добре — и двете са навън. Сега да се отърве от всичко останало. Да овърже с ремъците на гравишута екипировката, която трябва да разкара. Двойна проверка, за да се увери, че всичко е здраво привързано. Добре. Да е забравил нещо? Не, всичко е както трябва.

Брайън включи гравишута на пълна мощност и той отлетя към небето, изтръгвайки вързопа от ръцете му с удар, който го накара да се претърколи. Заиздига се нагоре, смалявайки се, докато почти се изгуби от погледа. След това внезапно проблясна, когато първите слънчеви лъчи паднаха върху него. После дори този блясък изчезна.

Брайън облекчено въздъхна. Беше на повърхността и беше жив. Спускането на планетата бе минало успешно, така че сега можеше да обърне гръб на всички мисли за него. Беше време да започне с истинската работа.

Докато се навеждаше, за да си вземе ножа, той бавно се завъртя. Прикрепи ножницата към колана си опипом и непохватно, тъй като цялото му внимание беше насочено към осветения от зората пейзаж.

Отвсякъде бе заобиколен с трева. Висока трева, която започваше да шепне и да се поклаща от сутрешния вятър. Наблизо имаше каменист хълм и малка горичка, простираща се на запад. Зад хълма се виждаха възвишения, водещи към гористите планини на хоризонта. Техните върхове вече се къпеха в огъня на изгряващото слънце.

Внезапно движение привлече вниманието му. Някъде там, по посока на езерото. Брайън започна бавно да се навежда, докато само очите му останаха над тревата. Видя стадо от някакви същества, които пасейки се приближаваха към него. Той остана неподвижен като скала, само ръцете му бавно потънаха в тревата, за да вземат раницата и да я прикачат към ремъка, праметнат през рамото му.

Дрезгави и пискливи крясъци изпълниха въздуха пред него. Присви очи и видя ято птици, които закръжиха и кацнаха наблизо. Не, това не бяха птици, по-скоро някакви летящи влечуги. Вместо пера имаха кожена ципа, опъната между тънките кости на крилете им. Кожата им хвърляше зелени и оранжеви отблясъци от слънчевата светлина; главите им бяха разполовени от големи челюсти, а устите изглеждаха пълни с остри като игли зъби. Все още кряскайки, те се спуснаха надолу и потънаха в морето от трева.

Тревопасните вече бяха наблизо и Брайън можеше да ги види ясно. Те също бяха влечуги. Кожата им бе сиво-кафява — идеално прикритие в сухата трева. Прибягваха предпазливо с дългите си крака и често надигаха глава, за да подушат въздуха. Би трябвало и хищниците да са наблизо. Подозираше, че те също са влечуги.

Стадото като че ли усети нещо. Животните бяха спрели да пасат и сега стояха, замръзнали с широко отворени ноздри. Може би се приближаваше някакво животно. Въпреки, че бяха усетили миризмата му, то все още беше извън погледа им, скрито от високата трева. Пред очите му вероятно щеше да се разиграе битка на живот и смърт. Когато забеляза, че животните гледат в неговата посока, Брайън с внезапен шок осъзна, че може и да не бъде само наблюдател. Дали го бяха видели? Той се сниши още повече, за да избегне погледа им и усети слабия полъх на емоциите им. Страх. Страх, който изместваше всички други усещания. Дарбата на емпат обикновено му позволяваше да усеща само човешките чувства, но силните животински емоции също ставаха доловими. Сега вече добре усещаше страха на тези животни. Но имаше и още нещо, нещо по-силно...

Брайън скочи на крака и изваждайки ножа си, се обърна назад, точно навреме, за да види тъмната фигура, която се бе устремила към него. Висок писък разцепи въздуха. Той се хвърли настрани и нещо блъсна рамото му, завъртайки го във въздуха. Ръката му така изтръпна от удара, че почти изпусна ножа. Прехвърли го в лявата си ръка и видя създаването, което отново се надигна над него с разтворена паст, пълна с редици проблясващи зъби.

То вече падаше върху него с цялата си тежест, когато успя да мушне ножа в гърлото му. Със задавен писък то се стовари отгоре му, притискайки го към земята. Създанието се сгърчи конвулсивно и остана неподвижно. Топла течност окъпа рамото на Брайън, който не беше сигурен дали това е кръвта на звяра, или неговата собствена. Подпря тялото на животното с крака и се освободи от него, отчаяно оглеждайки се за някое друго подобно създание.

Явно е било само това. Той стана, задъхан от усилието; единственото движение, което забеляза, беше бързо отдалечаващото се стадо на тревопасните. Брайън погледна надолу и видя, че ръцете му са омазани със зелена кръв — поне със сигурност не беше неговата!

На земята до него лежеше неподвижно изпружен мъртвият звяр. Дългата около един ярд изпълнена със зъби паст зееше, а очите му го гледаха с неவிждащ поглед. Мъртвият хищник имаше къси, завършващи с остри нокти предни лапи и големи мускулисти задни крака, които му осигуряваха голяма скорост при нападение. Сбръчканата му кожа имаше грозен мораво-кафяв цвят. Цветът на

сенките — както си помисли Брайън. Машина за убиване. Нищо чудно, че другите животни бяха толкова предпазливи.

Изведнъж се почувства много уморен. Тежко седна върху хълбока на поваления звяр и остърга в кожата му съсирената кръв от пръстите си. Отпи дълга глътка вода от дървената манерка и, дишайки тежко, зачака силите му да се възвърнат. Началото на експедицията не беше много благоприятно. Току-що едва не бе убит от първото създание, с което се бе срещнал. Почти — но не съвсем. Ножът му бе остър и добре балансиран, а рефлексите — бързи както винаги. Вече не можеше да бъде изненадан така лесно.

Най-малкото вече беше на повърхността на планетата и в относителна безопасност — засега. Беше време за следващата му стъпка. Досега го тревожеше само мисълта за оцеляването. И на първо място — да избегне ракетите във въздуха и бойните машини на повърхността. Бе се справил с това. Справи се и с атаката на хищника. Първата част от мисията бе завършена. Следващото нещо, което трябваше да направи преди да продължи, беше да съобщи за успешното си пристигане.

Мястото, на което се намираше беше като всяко друго сред полето. Достатъчно далеч от дърветата и ясно видимо от космоса. Тревата беше поотъпкана от животните, но нямаше достатъчно място за разполагане на съобщението. Все пак наблизко се намираше каменистото възвишение, което не беше покрито от високата трева. Той се изкатери на върха му и извади от торбата си купчина правоъгълни цветни парчета плат. Не можа да се въздържи и погледна към празното синьо небе — въпреки увереността, че няма да види нищо там. Някъде горе, невидим за очите му, се намираше малкият кораб, откъдето Лиа можеше да го види с помощта на електронното увеличение. Усмихна се на себе си, когато размаха широко ръце — това беше победоносен жест, от който се почувства по-добре. След това се зае да подреди правоъгълните парчета, за да даде първия сигнал.

Първо — „X“, за да привлече вниманието на компютъра в случай, че не беше под наблюдение. След това — остатъка от съобщението. Кодът, който бе измислил и запаметил не беше сложен. „I“ — за това, че е кацнал успешно. Ако Лиа е наблюдавала срещата с атакуващото влечуго, беше много вероятно да има известни съмнения

относно това. Застана за известно време настрани, за да бъде съобщението записано, а след това добави още един правоъгълник, който превърна „I“ -то в „T“, което означаваше, че операцията протича според плана и, че ще сигнализира отново колкото е възможно по-скоро. Наложил му се да затисне плата с камъни, тъй като сутрешния вятър се усили заедно с издигането на слънцето високо в небето и нагряването на повърхността.

От върха на възвишението околността бе ясно видима. Тревопасните влечуги се бяха успокоили и сега пасяха близо до брега на езерото. Преходът, който трябваше да направи, за да стигне до най-близкото бойно поле, беше сравнително лесен — просто да върви на запад по брега на езерото, докато стигне до мястото. Една проста разходка, която щеше да му позволи да изследва природата и животните по пътя си. Беше време да тръгва. Той сгъна ярките правоъгълници и ги прибра. След това, с огрян от слънцето гръб, потегли на запад.

По пладне спря за почивка и храна. Дехидрираните хранителни дажби щяха да му осигурят достатъчно енергия за няколко дни, но вкусът им беше като на сух картон. Преглътна ги с малко вода и разклати манерката, за да разбере колко е останало вътре. Достатъчно до края на деня, но вечерта щеше да има нужда от допълване. За това щеше да се погрижи по-късно, преди мръкване. После щеше да се отдалечи от езерото и да потърси подслон за през нощта сред камъните или по дърветата. Единственият хищник, който бе срещнал, му бе вдъхнал уважение към животните на тази планета. Прибра манерката и опаковката от храната си и се изправи, протягайки се.

В началото звукът беше толкова слаб и далечен, че го взе за жужене на насекомо, което обаче ставаше все по-силно и по-силно. Веднага щом го разпозна, се хвърли към прикритието на високата трева. Шум от реактивни двигатели. От време на време затихваше, а след това пак се засилваше, като че ли имаше някаква повреда. Изникна сякаш от слънцето — дълга бяла дияра и черната точка на самолета пред нея. Правеше завои и виражи, сякаш пилотът се опитва да избегне нещо. Курсът внезапно се промени, този път в неговата посока, преминавайки с рев почти над главата му.

След това се изгуби сред кълбо от пламъци, което веднага се превърна в голям бял облак. Нещо черно се устреми към земята и

падна на около миля от Брайън, който видя облака прах в момента, в който до ушите му стигна тътена на експлозията.

Изправи се и се вгледа по посока на стелещия се прах. Не беше никак далеч. Дали беше някаква случайност, или появата на самолета имаше нещо общо с него? Невъзможно — такава мисъл би била проява на параноя. Фактът, че инцидентът се бе случил толкова близо до него, беше съвпадение. Но ако беше просто съвпадение, защо усещаше ледената тръпка на страха, докато приближаваше развалините? Инстинктът му за самосъхранение искаше да го задържи далеч от тях. Но заради успеха на тази мисия той трябваше да изследва мястото. Възможно бе да намери тялото на пилота или някакво друго доказателство. Наистина нямаше избор. Прашният облак се бе разнесъл и околността отново доби предишния си вид. Брайън добре помнеше посоката. Без да разсъждава повече, се запъти нататък.

Кратерът представляваше тъмно петно в морето от трева. Брайън се приближи предпазливо, като последните няколко метра пропълзля по корем. Когато бавно надникна от ръба, видя парче смачкан метал на дъното на дълбокия кратер. Беше едно от крилата. Не видя по него никакви знаци, дори след като скочи вътре. Металът бе още горещ и той предпазливо го заобиколи. Няколко парчета се бяха откъснали при удара и той ги обърна едно по едно с ножа си. Накрая прилежността му бе възнаградена със смачкана плочка за идентификация. Знаците по нея бяха все още видими!

Все пак имаше нещо нередно в това. Въпреки, че буквите бяха ясни, няколкото думи, отделени с цифри, бяха на абсолютно непознат за него език. Това беше загадка, кълбо, което в момента не можеше да разплете, но и не можеше да игнорира. Поколеба се дали да не откърти табелката, но бързо осъзна, че носенето на парче метал, колкото и малко да е то, би било твърде опасно. Накрая използва върха на ножа, за да издълбае копие на надписа върху манерката си. Така поне имаше някакъв запис.

Проучването го бе отдалечило от езерото, така че тръгна обратно към брега. Оттук виждаше най-малко три стада, които пасяха близо до езерото и бавно се насочи към тях. Водата в манерката му бе свършила и ставаше късно; щеше да я напълни там, където животните бяха отишли на водопой.

Част от гората се простираше навътре в полето. Сигурно служеше за прикритие на хищниците, защото по стадото, към което вървеше, премина внезапен страх. Някои от животните хукнаха към него и той остана неподвижен, докато го подминат. Дългите крака им позволяваха да развиват голяма скорост и те бързо профучаха край него, следвани от по-младите и по-бавни членове на стадото. Едно от последните беше едър мъжкар с огромни щръкнали рога. Той заплашително ги разклати по посока на Брайън и отмина, след като се увери, че не представлява заплаха. Брайън тръгна по пътеката, която бяха утъпкали, като заобикаляше купчините вонящи изпражнения.

Вървеше много предпазливо, с изваден нож и се оглеждаше, вслушвайки се във всеки шум. Внезапно се закова на място — бе видял тъмна, полузакрита от високата трева маса, лежаща на земята пред него.

Беше мъртво тревопасно, с все още зееща от ужаса на агонията уста. Убиецът му не се виждаше никъде. Внимателно, стъпка по стъпка, Брайън се приближи до трупа и се увери, че в тревата около него няма никой. Създанието, което го е убило си бе отишло отдавна. Брайън заобиколи тялото с все още изваден нож. Гърлото беше разпрано, при това много чисто. Не би могъл да го стори по-добре със собствения си нож.

Изведнъж застина. Раната беше твърде чиста. Такава беше и раната в хълбока. Приличаше повече на изрязване, отколкото на рана. Единият от задните крака го нямаше.

Внимателно и чисто прерязан при ставата. Никакво животно не би могло да направи подобно нещо с нокти или зъби.

Освен ако не беше животно, което носи много остър нож със себе си.

Брайън вдигна очи от трупа и през сгъстяващия се мрак погледна към гората. Нямаше ли очи, които да го наблюдават от прикритието на гъсталака? Имаше ли интелигентна форма на живот на тази планета? И беше ли възможно това да са човешки очи?

ШЕСТ

СРЕЩАТА С ЧУЖДЕНЕЦА

Беше време за размисъл, а не за действие. Брайън осъзна това още в момента, когато зърна чисто срязаната плът. С бавно движение прибра ножа в ножницата на бедрото си и после също така бавно се снижи и седна на земята. Така загледан към езерото, той не можеше да наблюдава и горичката, но я виждаше съвсем ясно с периферното си зрение. Единственото движение беше поклащането на тревата от вятъра — същият вятър, който браздеше повърхността на водата.

Разумни същества бяха убили животното, чийто труп лежеше до него. Хора или някакви други създания, бяха накълцали тялото и избягали с месото. Които и да са били, те са забелязали приближаването му и са потърсили прикритието на дърветата. Сега може би го наблюдаваха оттам. Отпусна мускулите си и се опита да установи контакт с тях, но емпатичният му усет беше безсилен пред голямото разстояние. Усещаше добре емоциите на хората близо до себе си, но чувствителността му рязко падаше с отдалечаването им. Отново се концентрира, опитвайки се да достигне нещо, някакво живо същество. Това бе всичко, което знаеше за него. Усещането беше толкова смътно, че би могло да е почти всичко — човек, или нечовек... дори слабото съзнание на животно подобно на това, което лежеше мъртво до него. Определено беше спокойно усещане. Сигурно би станало по-отчетливо, ако беше по-силно.

Брайън внезапно скочи високо във въздуха, крещейки с всички сили. Веднага щом краката му опряха земята, се затътри около трупа, без да престава да крещи. Направи един пълен кръг и отново седна, щастливо усмихвайки се сам на себе си.

О, да, там наистина имаше нещо. И то не непозната интелигентна форма на живот или някакво влечуго. Това, което усети, беше реакция на човешко същество — и то бе доста изплашено след внезапния скок и крясъците на Брайън. Там имаше един-единствен мъж, който го наблюдаваше, невидим зад прикритието на дърветата.

Завладян от страх. Това бе емоцията, излъчена в отговор на внезапния звук. Той се страхуваше от Брайън.

Трябваше да влезе в контакт с него, независимо от страха му. Но как? Очите му се спряха на трупа до него. От това би могло да излезе нещо. Колкото и неапетитни да изглеждаха плътта и мазната зелена кръв на това създание, те сигурно бяха ядими за тукашните хора. Защото в гората се криеше човек и този факт беше точно толкова неоспорим, колкото и човешките му емоции. Той бе убил животното заради месото му, но поради появата на Брайън бе избягал само с единия от краката. Редно беше да му се отправи приятелски жест. Брайън сръза единствения заден крак при бедрената става и го отдели от тялото. Вдигна го и бавно го понесе към дърветата, като го държеше така, че да се вижда добре. Внимаваше да не се движи по посока на скрития наблюдател. Когато стигна до първото дърво, с един удар на ножа отсече дебел клон. След това направи разрез зад сухожилието на отрязания крак и го набучи на върха му.

Стъпка номер едно. Ако наблюдателят вземеше месото, това би означавало, че са установили някаква връзка. А и моментът беше подходящ, за да напълни манерката. Животните бяха утъпкали пътеки до езерото и той ги последва до самия бряг. После продължи, проправяйки си път сред тръстиката, докато водата стигна до кръста му. Тук тя беше бистра и чиста. Той я опита и напълни манерката си. Когато се върна, слънцето клонеше към хоризонта. Ято летящи гущери бяха накацали върху трупа и разкъсваха плътта му с острите си зъби. Той се приближи и те се вдигнаха във въздуха със смразяващи крясъци. Слънцето беше ниско над хоризонта и трябваше да заслони очи, когато се вгледа към него. Месото го нямаше, но скритият наблюдател все още беше тук. Сега Брайън можеше само да чака. Но не и близо до мъртвото животно. Това не би било много умно. Лешоядите все още кръжаха над него и крясъците им със сигурност щяха да привлекат към трупа и други, по-големи мършояди. Дърветата би трябвало да му осигурят убежище за през нощта. С бавни движения се приближи към гъсталака, като внимаваше да не се приближава към скрития вътре човек.

С падането на нощта Брайън усети как човекът се отдалечава между дърветата, докато накрая присъствието му се превърна в съвсем слабо докосване за емпатичното му сетиво. Явно беше, че не иска да

бъде изненадан през нощта. Същото важеше и за Брайън. Той насъбра нападалите листа до ствола на най-голямото дърво и потъна в сън, здраво стиснал ножа в ръката си. Спеше съвсем леко, с пълно съзнание за това, което се случва около него. Веднъж се събуди и се вгледа в мрака, където се промъкваше някакво нощно създание. Нищо друго не го обезпокои през цялата нощ и призори се събуди напълно отпочинал.

Ловецът още беше там — и го наблюдаваше. Когато Брайън излезе от прикритието на дърветата и се насочи към равнината, усети емоциите, излъчвани от него. Все още имаше страх, но вече примесен с любопитство. Брайън знаеше, че трябва да контролира нетърпението му. Следващата стъпка зависеше от скрития наблюдател.

Чакането не беше лесно. Към обед Брайън бе отегчен до смърт от неподвижното седене с надеждата нещо да се случи. В далечината преминаха няколко стада тревопасни, слънцето се издигна високо в безоблачното небе — но нищо не се промени. Изяде няколко от хранителните си дажби и пи от езерната вода. За да победи нетърпението си, се опита да съчини стихотворение за околността, но това се оказа по-отегчително и от чакането. После наум започна игра на шах срещу самия себе си, но след двадесетия ход на черните изостави и това усилие. Към средата на следобеда вече наистина му писна. На другия май му стигаше просто да си лежи и да го гледа от прикритието си. Но това щеше да се промени. Брайън стана и се протегна, а после бавно се запъти към него.

Чувството за страх, което дойде от мъжа беше толкова силно и ясно, че Брайън установи точното място на скривалището му — зад ствола на голямо повалено дърво. Той спря и вдигна празните си ръце над главата си. Усещането за луда паника затихна, но остана страхът, който взе надмощие над любопитството, накарало човека да се крие и наблюдава цял ден. Сега от него се излъчваха смесени емоции, тъй като зад страха се долавяше и алчност. Когато Брайън направи още една крачка, страхът надделя над алчността и човекът избяга. Когато стигна до скривалището му, Брайън разбра на какво се бе дължала вътрешната му борба. Двата бута бяха останали тук. Твърде тежки за носене, бяха захвърлени в пристъпа на паника. Брайън се наведе и ги вдигна, взимайки по един във всяка от ръцете си, постави ги на широките си плещи и тръгна по следите на човека.

Скоро стана ясно, че той се е запътил към гъстата гора и хълмовете зад нея. Веднага щом се убеди, че е узнал посоката му, Брайън излезе в равнината, където можеше да се движи по-бързо и се затича покрай дърветата, да го превари. Придвижването тук беше по-лесно и въпреки тежестта на месото, той бързо задмина другия. След това отново се запромъква между дърветата, но вече пред него. В гъсталака попадна на пътека и спря. Другият се приближаваше насам, вероятно по същата пътека. Мястото беше удобно. Леко задъхан Брайън свали товара от гърба си и зачака. Усещаше приближаването на другия, а също страха и изтощението му.

Забелязаха се един друг едновременно и внезапния изблик на страх рефлекторно запрати напред ръката на ловеца. Брайън се хвърли настрани и едва мерна летящото копие. Острието се заби в ствола на дървото до него. Ловецът се сви и извади ножа си, а Брайън бавно се изправи на крака. Без да сваля очите си от другия, той се протегна, извади копието от дървото и го пусна на земята. После още по-бавно извади ножа си и го пусна до копието. От мъжа все още се излъчваше страх. Брайън изчака страха му да понамалее и заговори с тон, който се надяваше, че звучи успокоително.

— Не искам да те наранявам. Ето ножа ми. Ето и месото. Да бъдем приятели.

Другият не можеше да го разбере, но спокойният глас като че ли имаше ефект. Брайън посочи месото и оръжията, все още говорейки окуражително, а после се дръпна встрани от пътеката, но така, че другият да може да го вижда. Извървя дванадесетина ярда, спря, седна опрял гръб в едно дърво и го зачака да направи нещо. Паниката, която долавяше намаля и бе частично заместена от любопитство. Мъжът направи една предпазлива крачка, после още една и излезе на светло. Заоглеждаха се един друг с взаимно любопитство.

Ловецът беше човек, но доста мършав и нисък — стигаше едва до рамото на Брайън. Дългата му коса беше сплъстена и мазни кичури висяха пред лицето му. Беше облечен в кожи от влечуги, краката му бяха грубо увити със също такива кожи. Когато се приближи, се вгледа със страхопочитание в дрехите и ботушите на Брайън. Очите му бяха широко отворени, а челюстта — увиснала. Брайън се усмихна и заиздава окуражителни звуци, когато другият се наведе над оръжията. Опита се да не издава какво чувства, когато видя в ръцете му ножа си.

Той го въртеше и му се чудеше, а когато върха на острието поряза палеца му, го заля вълна от страх. Сложи пръста в устата си и го засмука, а жестът му изглеждаше странно детински. Когато болката и страхът попреминаха, той се наведе и използва ножа, за да си отреже голямо парче месо от единия бут. Брайън усети тръпката на успеха, когато ловецът протегна суровия къс месо към него. Той кимна, усмихна се в отговор и бавно пристъпи напред с протегнатата ръка. Когато се приближи, страхът отново взе връх и човекът се дръпна, изпускайки месото. Брайън веднага спря и търпеливо го изчака да се успокои. След това с бавни, внимателни крачки отиде до месото, наведе се и го вдигна. Отхапа си от него, макар и неохотно, а после се усмихна и потри корема си, издавайки звуци на задоволство.

Страхът беше почти изчезнал и ловецът също се усмихваше — първо неуверено, а после — широко, като едновременно с това потриваше корема си и издаваше същите звуци на задоволство.

Най-после бе установен контакт.

СЕДЕМ ПЪРВИ КОНТАКТ

Сега, след като бе установен мирен контакт, целият като че ли страх се бе изпарил от ловеца. Брайън емпатично долавяше това — въпреки, че в началото му беше трудно да го повярва. Мъжът срещу него беше на средна възраст, но реакциите му изглеждаха странно детски. Обзелия го при срещата с чужденеца страх бе надвит от появилото се любопитство. После, вместо да избяга, мъжът бе останал да наблюдава Брайън, дори през нощта. Първо алчност, после отново страх — като че ли не можеше да изпитва повече от една емоция в даден момент. Като дете. В момента той весело бърбеше, изучавайки дрехите и ботушите на Брайън, после шумно отпи от манерката, задъвка изсушените хранителни дажби и отвратен ги изплю. Всичко това бе направено с безусловно и детинско приемане на новата ситуация.

Нямаше дори следа от подозрение, когато Брайън, показвайки му съдържанието на торбата си, нехайно взе ножа си и го прибра в ножницата. Ловецът дори не бе забелязал движението му. Беше твърде очарован от вещите му, за да взима дори минимални предпазни мерки.

Не след дълго Брайън се увери, че културата на този човек е толкова примитивна, колкото и безусловното му приемане на техните нови взаимоотношения. Предметите, които той притежаваше, бяха от каменния век. Върхът на копието му представляваше остър къс от излъскан вулканичен камък, грубо завързан за края на пръта. Ножът на ловеца също беше от камък. Гущеровите кожи, които носеше като дрехи, бяха необработени — това си личеше по миризмата им, а единственото украшение, или нефункционален предмет, който притежаваше, беше череп на влечуго. Тази отблъскваща украса, все още покрита с парчета разлагаща се кожа, бе носена като шлем.

Когато усети, че първоначалното любопитство на мъжа в задоволено, Брайън се опита да общува с него. Почти напълно неуспешно. След като безброй пъти бе посочвал себе си и повтарял

името си, а след това — сочил ловеца, издавайки въпросителни звуци, Брайън откри, че мъжът се казва Вжър. Или Вжър — един-единствен експлозивен звук без никакви гласни. Той произнасяше „Брайън“ повече като „Бран“, или „Бррн“, също без гласни. И това беше върха на общуването им. Вжър скоро изгуби интерес към думите и отказа да учи нови от тези на Брайън, или да му каже някоя от своите. Кръга на вниманието му беше много ограничен. Когато ожадня, изпразни манерката, като изля повече, отколкото успя да изпие. По-късно, когато огладня, си отрязва къс сурово месо от единия бут и, без да обръща внимание на накачалите го мухи, го сдъвка и глътна с шумно задоволство. Брайън реши, че всичко свързано с този човек е много трудно за разбиране.

Вжър беше примитивен и нищо повече. Благодарение на емпатичните си способности, Брайън можеше да бъде сигурен, че той не се преструва. Беше си точно такъв, какъвто изглеждаше — невъобразим и прост примитивен човек от каменния век. И в същото време на тази планета доминираха две воюващи сили, които явно водеха непрекъснатата битка, използвайки най-съвършени оръжия. Къде беше мястото на Вжър сред всичко това? Дали не беше някакъв аутсайдер? Бежанец от боевете? Това не можеше да се разбере, освен ако не установи някакъв канал за общуване. Той сам ли беше, или част от някаква общност? И каква трябваше да бъде следващата стъпка?

Решението за нея дойде от Вжър. След като бе привършил кървавото парче месо, той бе клекнал и скоро бе дълбоко заспал, като действията му приличаха повече на животински, отколкото на човешки. Събуди се също така внезапно, втренчен в небето и мърморещ нещо неразбираемо. Изглежда беше взел някакво решение, защото използва недодялания си нож, за да отсече дълъг жилав клон от едно дърво. Набучи двата бута на него и с пъшкане ги вдигна на рамото си. С ножа в едната ръка и копието в другата, той тръгна по пътеката. После изведнъж се обърна, сякаш си бе спомнил нещо.

— Бррн — каза и тихо се засмя. — Бррн, Бррн! — После се обърна и продължи по пътя си.

— Чакай — извика Брайън след него. — Искам да дойда с теб.

Той тръгна след мъже и се закова на място, залян от внезапния му страх. Вжър трепереше така, че копието се тресеше в ръката му.

Той пак тръгна, но когато Брайън понечи да го последва, отново спря, излъчвайки нещастие. Големи сълзи се появиха в очите му.

— Е, досещам се, че не искаш да идвам с теб — каза Брайън с тон, който се надяваше да звучи успокоително. — Но ще се срещнем отново. Ти ще бъдеш някъде сред тези хълмове и не е трудно да бъдеш намерен.

Страхът на Вжър заглъхна, когато Брайън не тръгна след него за втори път. Той бавно се отдалечи между дърветата, а после му обърна гръб и потегли с най-голямата скорост на която беше способен, превит под тежестта на месото. Когато ловецът се скри от погледа му, Брайън се запъти в обратна посока, към равнината. Направи бързо отклонение, за да напълни манерката си, а след това се затича обратно по утъпканата от стадото пътека, по която бе дошъл предишния ден. Сега вече имаше ясно набеязана цел. Посещението на бойното поле можеше да почака — и колкото повече се забавеше срещата със смъртоносния враг, толкова по-добре. Щеше да има достатъчно време за нея, след като установеше контакт с Вжър. Бе възможно, макар и малко вероятно, Вжър да му разкрие достатъчно за войната, та да стане излишно опасното пътуване.

Кратерът се открояваше ясно в равнината и Брайън се запъти нататък. На около стотина ярда от него той спря и утъпка тревата. Само след няколко минути мястото беше достатъчно равно, за да може да постави парчетата тънък плат. Затисна ги с няколко буци пръст, изхвърлена от кратера. Първо оформи голямото „X“ и бавно преброи до сто. Това време би трябвало да е достатъчно за компютъра на катера, който се намирал в орбита, да забележи знака и да настрои оптиката.

След това Брайън подреди голямо „V“, а после още едно „X“, последвано от две „I“-та. След това седна, отпи вода от манерката и зачака.

Посланието му беше пределно ясно. *Приземяване. Тук. Веднага.* В момента компютърът сигурно вече изчисляваше траекторията за кацане. Предвид височината му, щеше да бъде тук след около час, най-много два. Брайън изчака няколко минути, после стана, събра всички парчета плат, с изключение на последното „X“ и ги прибра. След като свърши и с тази задача, той се отдалечи на около четвърт миля, седна и зачака. Знаеше, че компютрите са изключително стриктни и катерът ще

се приземи точно върху указаното място. А той нямаше намерение да се окаже там.

Но колкото повече седеше и мислеше за положението, толкова по-угрижен ставаше. Тази мисия започваше отново да става изключително опасна. Наистина щеше да се налага катерът да каца от време навреме, това не можеше да се избегне. И тук като че ли беше възможно най-безопасното и отдалечено от бойните полета място. А сега и подсигурено срещу детекторите на метал, които биха били объркани от крилото на сваления самолет. Ако бойните компютри държаха на отчет подобни места, то това би трябвало да е отбелязано като безопасно. Но всичко това бяха предположения. Трябваше да разчитат и на добрия си късмет.

Нуждаеше се от съвсем малко екипировка. Ако беше достатъчно бърз, щеше да успее да се качи на борда, да намери и вземе всичко необходимо и да се отдалечи за около две минути. Надяваше се, че ще му бъдат достатъчни. След като катерът заедно с Лиа отново излетеше, Брайън щеше да скрие екипировката под крилото и бързо да се оттегли. Ако до сутринта нищо не обезпечеше металните предмети, той щеше да ги вземе и да потърси Вжър.

Слънцето вече се бе спуснало към хоризонта и меко грееше през тънка облачна пелена, когато Брайън чу грохота на двигателите. Погледна нагоре и видя малка снижаваща се светла точка. Беше много по-ярка от залязващото слънце и бързо се превърна в огнен стълб, който нежно спусна катера на повърхността. Приземи се точно върху голямото „X“, което бе превърнато на пепел и още преди да спрат двигателите, Брайън вече тичаше по овъглената трева. Въздушният шлюз се отвори и от него се спусна сгъваема стълба.

Брайън сграбчи перилата и се запридърпва нагоре, без да губи време да търси стъпалата с краката си. Ръцете му работеха равномерно и безотказно като бутала, които го издигаха към отворения шлюз. Лиа все още не бе извърнала поглед от командния пулт, когато той се появи зад нея, сграбчи я в прегръдките си и преди да я пусне, я целуна.

— Радвам се да те видя! — каза той и се наведе към багажния отсек. — Беше ми интересно, но и самотно... трябва ми ЕЕП... А, ето го! Довиждане. Вдигни кораба веднага, щом прецениш, че съм достатъчно далеч.

Брайън се упъти към шлюза, но се закова на място. Лиa седеше между него и изхода. И трепереше от гняв.

— Достатъчно, ослепителни любовнико. Време е да си поговорим...

— Няма време. Трябва да се отдръпнеш и да вдигнеш кораба... всеки момент може да ни атакуват.

— Млък! Иди вземи дистанционното. Ще те чакам долу.

Преди да е измислил подходящ аргумент, Лиa вече бе тръгнала надолу по стълбата с голяма торба в ръка. Дали да ѝ заповяда да се върне, а ако откаже, да я вкара насила обратно в катера и да я убеди, че действията ѝ са твърде опасни? Всички тези мисли профучаха през ума му, но бързо бяха засенчени от съзнанието, че нито една от тях няма да свърши работа. Сигурно на Земята наистина са селектирали ината — всеки път, щом Лиa си наумеше нещо, нямаше сила, която да промени хода на нещата. И така, той се подчини на неизбежното, като дори си призна, че заедно с нея ще се чувства много по-добре, отколкото сам...

Но вече бяха изгубили достатъчно време! Брайн се хвърли към пулта за управление и издърпа от мястото му дистанционния модул, който автоматично се включи. Закрепи го на колана си, прелетя през въздушния шлюз и се спусна по стълбата. Скочи на земята и пръстите му заиграха по бутоните на дистанционното. Чу как люкът се затръшва зад гърба му, а стълбата започна да се сгъва. Затича се.

Лиa не го бе чакала и тъй като добре познаваше способностите му, тичаше с всичка сила. Въпреки това, той бързо я настигна и я грабна без да забавя ход. Когато чу рева на двигателите, се хвърли върху нея, защитавайки я с тялото си. Земята потрепери и върху тях се стовари горещ облак прах. След като корабът отлетя, Лиa се изправи и се закашля, като търкаше очи.

— Безумен дивак! Видя ли как за малко щеше да ни опечеш с това екстремно излитане!

— Е, не съм — усмихна се той и се претърколи по гръб. Сложи ръце под главата си и се загледа в отдалечаващия се огнен стълб. Бяха на сигурно място, поне за момента. — Знаех, че мога да бъда извън обсега на двигателите с поне три секунди резерва. И седем секунди за люка... Усещах го!

— Прекрасно! — Лиа с всичка сила го ритна по бедрото. Кракът ѝ отскочи от здравите мускули, но собственият ѝ протест като че ли я поуспокои. Брайън учудено изсумтя, а после скочи на крака. Лиа сладко му се усмихна. — Е, най-после се озовахме сами на тази странна планета. И какво ще правим сега?

Брайън понечи да ѝ възрази, но избухна в смях. Тази жена винаги успяваше да го развесели. Той махна двата уреда от колана си.

— Имаш ли нещо метално по себе си? Или нещо в тази торба, което да е от метал?

— Не и не. Подготвих се за тази малка експедиция много внимателно.

— Отлично. Зад онзи гъсталак има малка падина. Иди там и ме изчакай, докато се освободя от тези неща.

Той изтича до кратера, скочи вътре и весело подсвирквайки през зъби, скри двата уреда под металното крило. Готово. Май наистина щеше да им се размине.

Лиа се бе прикрила добре и когато той се промъкна до нея, го попита:

— Не е ли вече време да ми съобщиш какво става?

— Не трябваше да правиш това. Трябваше да си останеш на сигурно място в катера.

— Защо? Той може и сам да си лети, както ти сам доказа току-що. А и две глави са по-умни от една, особено сега, когато си открил туземци. Иначе не би се забързал толкова за Евристичен Езиков Процесор, нали? Във всеки случай, стореното си е сторено. Аз съм тук, а катерът е в орбита. Така, че, какво ще правим по-нататък?

Беше права. Станалото — станало. Брайън винаги се бе опитвал да приема нещата такива, каквото са. Той посочи към гористите хълмове на края на равнината.

— Ще стоим в прикритието, докато се уверим, че никой не ни е забелязал. След това ще отидем до онези хълмове и ще потърсим глупавия и мръсен дивак, когото срещнах. Ако имаме късмет, може да срещнем и някои от приятелите му. И ако това стане, ще се опитаме да поговорим с тях посредством Процесора и да им зададем някои от въпросите, които ни измъчват.

ОСЕМ

СМЪРТОНОСНА ИЗНЕНАДА

Тишината на вечерта бе нарушавана само от жуженето на насекомите и далечните кръсъци на летящите влечуги. Когато се увери, че никой не ги е наблюдавал и кацането ще остане безнаказано, Брайън усети как възелът на напрежението се разхлабва. Но на мястото на изчезналото напрежение веднага се появи силно усещане за глад. Бе минало много време, откак бе ял за последен път. Изрови една от дехидрираните дажби от торбата си и с отвращение разкъса фолиото, в което бе увита.

— Не е като пържола, а? — рече Лиа, когато видя изражението му.

— С тази храна можеш да живееш вечно, ако това може да се нарече живот, разбира се. И моля те, дори не ми споменавай за пържоли.

Лиа придърпа раницата си и я отвори.

— Споменах пържола просто, защото ти нося една. — Тя невинно се усмихна на слияното му изражение. — Прочетох рецептата в една древна готварска книга. Препоръчваха я за подсилване през зимния сезон, каквото и да означава това. — Тя заизважда съдържанието на раницата си. — Разрязваш един цял хляб през средата, слагаш вътре една голяма, гореща и сочна пържола, сипваш отгоре ѝ по малко от всички сосове и подправки за месо, с които разполагаш и затваряш хляба, като леко го притискаш, за да поеме подправките и...

Тя му подаде сандвича, а Брайън изръмжа, докато го поемаше. Отхапа крайчеца му и задъвка с блажено изражение.

— Лиа, ти си същинско чудо! — възкликна той с пълна уста.

— Зная. Радвам се, че и ти го осъзна. Разкажи ми сега за този твой смрадлив туземец.

Брайън мълчаливо изяде около една трета от сандвича си и едва тогава проговори:

— Простодушен е като дете, но не е дете. Името му е Вжър, или нещо подобно. Когато ме видя, се ужаси, но щом ме поопозна, страхът му се изпари напълно. Стори ми се невероятно. Сякаш просто превключи. По-късно, когато се опитах да го последвам, той ужасно се разстрои. Дори заплака. Пуснах го да си върви, тъй като съм сигурен, че лесно мога да го намеря отново.

— Да не би да има умствен недъг? Някакъв аутсайдер, може би?

— Съществува подобна вероятност, но не мисля, че е така. От гледна точка на средата му, той е напълно приспособен и годен да оцелее. Успя да проследи и убие едно от тревопасните и изглеждаше много доволен да го яде сурово. Когато си тръгна, взе месото със себе си. Всъщност, засега няма никакъв смисъл да теоретизираме. Нямаме достатъчно факти, за да предвидим каквото и да било. Ще трябва да го намерим, да научим езика му и да го накараме сам да отговори на въпросите ни. — Брайън се загледа в слънцето, което вече изчезваше зад хоризонта. — Това място е подходящо за нощуване. Ще скрием екипировката в кратера, а на сутринта ще я вземем и ще тръгнем.

— Чудесно. И без това днес ми се струпаха доста вълнения. — Тя извади от раницата си спален чувал и го постла на земята. — Прекрасно е, че си свикнал на трудните условия, нямам нищо против това. Но аз имам известни предпочитания към някои по-изтънчени удоволствия, като топлото легло, например. Донесох и няколко сандвича за себе си. А също и малко вино в биоразграждащ се контейнер. Бих могла да го споделя с теб, ако не мислиш, че е твърде изтънчено за вкуса ти.

— С благодарност ще приема. Започвам наистина да вярвам, че твоята планета — Земята, наистина е люлка на човечеството.

— И по-точно на женската му част. Не познавам мъж, от когото би получил подобно отношение.

И двамата спаха добре — докато Брайън внезапно се събуди. Нещо го бе обезпокоило, но не можеше да си спомни какво. Лежеше тихо загледан в звездите. Предишната нощ бе набелязал основните съзвездия и сега можеше да се ориентира за времето по тяхното движение. Селм-2 нямаше луна, но повърхността бе окъпана от меката светлина на звездното небе. Тази система се намираще сравнително близо до центъра на галактиката и милиардите звезди проблясваха в нощта.

Какво го бе събудило? Нощта беше тиха, толкова спокойна, че чуваше равномерното дишане на Лиа. Може би бе усетил някаква емоция? Напрегна се и с мъка успя да долови нещо. Нещо на самия праг на сетивата му. Беше човек. И носеше в себе си едно-единствено чувство — омраза. Сляпа ярост, омраза и желание за смърт. Не, не беше само един човек. Чувството идваше от няколко места едновременно.

Брайън тихо се извърна, сложи ръка на устата на Лиа и я събуди. Когато видя, че очите ѝ се отварят, долепи устни до ухото ѝ и зашепна.

— Скоро ще си имаме компания. Събери си нещата и бъди готова. — Усети как през тялото ѝ преминават напрежение и страх. Лиа се надигна на лакти.

— Какво става?

— Още не съм съвсем сигурен. Но ги усещам... усещам хора някъде наблизо. Приближават се. Не мога да определя броя им. Но едно знам със сигурност — дошли са заради мен и сърцата им съвсем не са преизпълнени с любов. Чакай...

Той се концентрира върху емоциите на един от индивидите и се напрегна, за да го отличи от останалите. Вложи цялото си умение, което бе развивал от момента, в който бе открил, че е емпат. Опита се да влезе под кожата на другия. Да, успя да го разпознае. Брайън кимна в мрака.

— Е, поне това разбрах със сигурност. Вжър е сред тях. Сега вече със сигурност знаем, че там, зад хълмовете, той не живее сам. Предполагам, че родното му място е гъсто населено, щом е домъкнал толкова много хора да ме търсят.

— А аз си помислих, че ти е приятел — прошепна Лиа.

— И аз така си мислех. Но май нещата са се променили. Бих искал да знам защо — и имам чувството, че съвсем скоро ще разберем. — Той безшумно се изправи и разхлаби канията на големия си нож. — Остани тук, а аз ще ги позабавлявам.

— Не! — Пръстите ѝ се впиха в ръката му. — Не можеш да отидеш сам, при това на тъмно...

— Разбира се, че мога. Моля те, вярвай ми когато ти казвам, че зная какво правя. — Брайън нежно отмести ръката ѝ. — Ще имам нужда от достатъчно пространство около себе си, когато ги пресрещна.

И не искам през цялото време да се тревожа за теб. Всичко ще бъде наред.

Той се стопи в обкръжаващия ги мрак. Сnižен се затича по посока на преследвачите си. Спря едва, когато беше достатъчно далеч от скривалището на Лиа. Емоциите, които долавяше сега, бяха по-силни и ясни. В тъмнината се криеха около петнадесетина ловци. А може би и повече. Изчака, докато съзре тъмните форми на телата им — оказа се, че са около двадесет — скочи на крака и изкрещя:

— Вжър! Аз съм тук. Какво искаш?

Усети как стъписването надделя над останалите емоции, а после страхът, причинен от внезапната му поява надделя над омразата. Всички спряха — всички, освен един, чиято омраза бе обзела цялото му същество, по-силна дори и от ужаса. Този мъж продължи да върви напред, като правеше нещо.

Едно копие изникна от мрака и се заби пред краката на Брайън. Започваше да става опасно. Усещаше как и останалите се възстановяват от първоначалния шок и омразата им се завръща. Отново запристъпваха към него.

Брайън отстъпи пред решителното им настъпление и се насочи към езерото, далеч от мястото, където се намираше Лиа. Поне тя щеше да е в безопасност. За себе си не се безпокоеше — знаеше, че ще се справи, дори ако хората го нападнаха. Особено, ако всички бяха като Вжър. Най-малкото можеше да им избяга, ако не успееше да ги победи. Но защо ли правеха всичко това? Отново изкрещя, за да привлече вниманието им.

В този момент чу писъка на Лиа и едновременно с него долови безмълвния взрив на ужаса ѝ.

Брайън се втурна към нея. На пътя му се изпречиха двама мъже, но той ги удари и двамата — забърса ги сякаш бяха насекоми, без ни най-малко да забавя скоростта си. Лиа отново извика и той видя хората, които я държаха и вдигнатите им копия. Дори не помисли за ножа си, когато връхлетя върху им — юмруците му бяха не по-малко опасни оръжия.

В разредения от звездната светлина мрак се завърза безпощадна битка. Противниците му бяха толкова близо, че оръжията бяха безполезни и дори опасни за притежателя си. Брайън вдигна един от мъжете и го захвърли в най-голямата група нападатели. Разнесоха се

викове на болка. Юмруците му повалиха тримата, които бяха хванали Лиа. Дръпна я зад себе си и протегна ръце, за да се предпази от яростните удари, които останалите се опитваха да му нанесат с дръжките на копията си. Ударите на юмруците му бяха по-опасни и от тези на тояга. Атакуващите се отдръпнаха и един камък го удари странично по главата.

Брайън изрева от болката причинена от още няколко улучили го камъка — тогава осъзна и присъствието на жените, които следваха въоръжените с копия бойци. Техните оръжия представляваха заоблени камъни, с които си служеха дяволски точно. Брайън сграбчи един от мъжете, за да използва тялото му като щит — но твърде късно. Два тежки удара по тила и черепа го повалиха в безсъзнание и той се стовари на земята като отсечено дърво. Последното, което запомни, бяха ужасените викове на Лиа и неспособността си да я достигне в непрогледния мрак.

А след това — объркване. Полусъзнание. Мрак, изпълнен с червена болка. Люшкане напред-назад и болка в китките, ръката, главата. Движение. Отново мрак. Изведнъж видя звездите, които нестабилно се полюшваха пред очите му. С пресипнал глас извика Лиа. Отговори ли му? Не си спомняше. Единствената му награда беше силна болка и пак забвение.

Когато отново дойде в съзнание, мракът се бе отдръпнал, заменен от сивотата на утрото. Осъзна, че чува гласа на Лиа, която го викаше по име и се опита да отвори подпухналите си очи. Ръцете и краката му бяха обездвижени по някакъв начин; премигна няколко пъти, докато погледът му се проясни. Ръцете и краката му бяха здраво завързани с кожени ремъци, през които бе прокаран прът. Дясната му ръка бе окървавена и силно го болеше. Протегна я, за да я види по-добре и гневно изсумтя. Отново чу пресипналия от тревогата шепот на Лиа.

— Жив ли си? Чуваш ли ме? Брайън, моля те... чуваш ли ме? Можеш ли да се движиш?

Опита да се раздвижи, но болката, която последва, го накара да изстене. Целият му череп бе наранен, а едното му око изобщо не можеше да се отвори. Когато другото се проясни достатъчно, той видя Лиа, която лежеше на няколко крачки от него, привързана за друг прът.

Опита се да проговори, но от устата му излизаха само хрипове. Накрая успя да прошепне:

— Добре съм... чувствам се чудесно.

— Чудесно! — Зад гнева в гласа ѝ се криеха сълзи. — Изглеждаш ужасно, целия натъртен и окървавен. Ако главата ти не беше толкова твърда, сега със сигурност щеше да си мъртъв... О, Брайън, беше ужасно! Носиха ни на тези прътове, сякаш сме трупове. Носиха ни цяла нощ. Бях сигурна, че са те убили.

Брайън опита да се усмихне, но само се намръщи.

— Съобщенията за моята смърт са силно преувеличени. — Раздвижи ръце и крака, доколкото му позволяваха ремъците. — Малко съм поочукан, но като че ли нямам нищо счупено. Ти как си?

— Нищо особено, само няколко драскотини. Ти беше този, върху когото си изкараха яда. Беше отвратително и жестоко...

— Не мисли за това сега. Останахме живи и за момента това е единственото, което има значение. Разкажи ми всичко, което видя по пътя за насам.

— Не е много. Намираме се някъде сред хълмовете. На малка полянка в подножието на склон, в който струва ми се има няколко естествени пещери. Полянката е обградена с високи дървета. Когато пристигнахме, жените влязоха в една от пещерите и все още са там. А мъжете спят около нас.

— Колко са? Има ли някой буден? Или пазач?

— Мога да преброя осемнадесет... деветнадесет... двадесет са. Мисля, че това са всички. Не виждам никакъв пазач. От време навреме някой се събужда и отива до горичката, която, струва ми се, изпълнява ролята на сервизни помещения.

— Звучи добре. Никаква дисциплина, както и предполагам. Точно сега, докато спят, е моментът да се измъкнем — преди да са ни сторили нещо още по-лошо.

— Да се измъкнем ли? — Лиан протегна към него здраво вързаните си ръце. — Май са прекалили с ударите по главата. Взеха ти ножа много отдавна. А не можем да стигнем ремъците със зъби. Така, че — какво предлагаш?

— Потърпи още съвсем малко и ще видиш — спокойно каза той. Затвори очи и започна да диша бавно и дълбоко.

Трябваше да подреди мислите си, да вложи цялата си концентрация и енергия. Тези дихателни упражнения използваше и при вдигането на тежести; усилието, което му предстоеше, щеше да бъде почти същото. Тялото му се отпусна и той усети хилядите си рани и натъртвания. Но сега те не бяха важни. Концентрира се още повече и болките заглъхнаха. Добре. Сега усещаше как силата му се канализира и фокусира на едно място. Бавно отвори очи и погледна дебелия ремъци, с които бяха вързани китките му. Мускулите на раменете и ръцете му се напрегнаха.

Лиа смаяна го гледаше. Контролът над мускулите му беше толкова голям, че цялото му тяло се отпусна и дори лицето му изглеждаше спокойно и отнесено. Когато очите му се отвориха, погледът им беше някак разсеян, преди да се спре на вързаните китки. Лека тръпка мина през тялото му и Лиа видя как бицепсите му се издуват от напрежение, а мокрият и накъсан плат на ръкавите му се разпаря. Кожените ремъци поддадоха и със скриптене започнаха да се разтягат. Беше почти нечовешко. Лицето му оставаше спокойно, докато ръцете му се раздалечаваха с бавна, напомняща за движението на машина прецизност.

С тихо прашене един от ремъците се скъса. Веднага го последва друг. След малко ръцете на Брайън бяха свободни.

Веднага щом осъзна това, той се отпусна и вълна от изнемога заля тялото му. Отпусна се на земята със затворени очи и дишайки учестено заразтрива дълбоките резки на китките си, разкъравени на местата, където ремъците се бяха връзали в плътта. Това продължи кратко и съвсем скоро той дойде на себе си. Бавно надигна глава и се огледа.

— Отлично — прошепна. — Точно както ми каза — всички са заспали.

Ловко като змия допълзя до Лиа, влачейки със себе си пръта, който все още бе привързан към глезените му. Внимателно се вгледа в нейните ремъци.

— Ако се опиташ да ги разкъсаш по същия начин, китките ми ще ти останат в ръцете — каза тя, като се опитваше да не гледа кръвта, която се стичаше по пръстите му.

— Не се притеснявай, с твоите ще ми бъде много по-лесно. — Той се приведе и склучи зъбите си около ремъците от гущерова кожа.

Бавно и методично започна да ги прегризва. След по-малко от минута те се скъсаха. — Отвратителен вкус! — той с отвращение изплю няколко парченца.

— Ти май си ходил на доста добър зъболекар — зад пресилената бодрост на думите ѝ се криеше напрежение. Брайън се протегна и оправи един черен сплъстен кичур, който закриваше очите ѝ.

— Съвсем скоро ще се измъкнем оттук — давам ти думата си. Сега просто ще полежиш тихо за известно време.

Но всъщност не беше толкова спокоен, колкото изглеждаше. Беше все още ден и всеки, който погледнеше в тяхна посока, би забелязал движенията им. Всичко зависеше от следващите няколко минути. Ако успееш да стигнат до дърветата преди някой да вдигне тревога, може би щяха да се измъкнат. Пребит или не, той все още можеше да тича — и втори път нямаше да ги хванат. Раздърпа ремъците, омотани около глезените му и подпъхна показалец под най-тънкия от тях. Скъса се лесно. Разкъса и останалите — един по един. Махна парчетата и бавно седна. Похитителите им все още спяха. По същия начин разкъса и ремъците около глезените на Лиа.

— Готово — той я взе на ръце, изправи се и бавно запристъпва между телата на спящите. Бързо и тихо, готов всеки момент да чуе знак за тревога. Но тревога нямаше. Шест, седем, осем крачки — вече бяха сред дърветата и си проправяха път в гъсталака.

— Ей сега ще се върна — каза той след като внимателно я постави на земята. Сложи пръст на устните ѝ и възпря слисания отговор. После изчезна в гъсталака по посока на поляната, като я остави сама. Лиа не знаеше дали да се засмее или разплаче.

Накрая се разсмя. Едва сдържа полуистеричния си кикот, когато го видя да се завръща, метнал на рамо тялото на един от похитителите. Простото бягство не бе достатъчно за него — о, не! Трябваше да вземе и пленник със себе си! Мъжът леко се размърда и зарита с крака, но без никакъв резултат. Брайън го бе хванал съвсем лесно — просто тихо постави голямата си ръка на устата му и едновременно с това вдигна тялото му. Сега мъжът беше полузадушен, а очите му се пулеха напред зачервеното лице. Брайън махна ръката си и пленникът шумно си пое въздух. Преди да успее да издиша и да изкрещи, един тежък юмрук го удари зад ухото и той се стовари на земята в безсъзнание.

Брайън му обърна гръб и помогна на Лиа да се изправи на крака.

— Ще можеш ли да ходиш? — попита я той.

— По-скоро бих го нарекла кретане.

— Ще трябва да се насилиш малко. Ако стане нужда, ще ти помогна.

Брайън с лекота хвърли на рамо тялото на пленника, хвана Лиа под ръка и се запъти през гората надолу по хълма. Всяка крачка ги отдалечаваше от селището.

Тревога нямаше. Поне засега, най-малкото, бяха свободни.

ДЕВЕТ

ЕЛЕКТРОННА ИНКВИЗИЦИЯ

Брайън стигна края на гората и се спря под голямо дърво. Погледът му се зарея над тревистия склон и пустата равнина след него — чак до сребрилата повърхност на Централното Езеро, което се простираше до хоризонта. Слънцето беше високо в небето, а денят — топъл. Зад себе си чуваше Лиа, която се препъваше в храсталака и, почти падайки, измърмори някакво проклятие. Опита се да долови някакво присъствие отвъд нея, до границите на възприятието си — но нямаше и следа от преследвачи.

— Има ли някаква причина... да не можем да си починем тук... поне за малко? — задъхано отрони Лиа и се облегна на дървото до него.

— Естествено, че не. Мястото е добро за почивка. — Още докато говореше, тя се свлече на земята. — Поне доколкото мога да доловя, все още никой не ни гони, така че тук сме на сигурно място. Но щом излезем на открито, ще бъде лесно да ни забележат. Затова сега ще трябва да решим какво да правим по-нататък.

— Защо като начало не оставиш Сивата Брада на земята? — Лиа махна към безчувственото тяло праметнато през рамото му. — Или си забравил, че го носиш?

Брайън остави товара си да се свлече върху жълтите листа.

— Никак не е тежък. Много слаб и стар, както сама можеш да забележиш.

— Това ли е най-доброто, което можеше да вземеш?

— Да. Би могъл да представлява някакъв авторитет, тъй като е единственият, който носи нефункционални украшения. — Брайън отмести с ръка сивата брада на мъжа и под нея се откри огърлица от избелели кости. — Вероятно би могъл да отговори на някои въпроси, чиито отговори другите не знаят.

— Да не искаш да кажеш, че когато отиде за да вземеш пленник, наистина си имал време да се разходиш между спящите и да си

избираш?

— Разбира се. Това беше уникална възможност.

— Някой ден може би ще те разбере — но не и днес. Сега съм жадна, гладна и изтощена — чувствам се, сякаш някой се е разхождал върху мен с шпайкове. Случайно да си се замислял за близкото ни бъдеще?

— Мислих и то доста. По пътя имах чудесна възможност за концентрация и предостатъчно време. Първо, ще трябва да се примирим с някои неприятни факти. Цялата екипировка, която носехме със себе си, е изгубена — заедно с храната, водата и моя нож...

— И ако дистанционното за катера не е там, където го оставихме, спокойно можем още сега да подпишем пакт за двойно самоубийство. Нямам намерение отново да попадам в ръцете на тия типове... — Тя се приведе, за да разгледа по-отблизо пленника и отвратена сбърчи нос. — Ужасно! Както си говорехме за ръце — това около врата на Мръслъото не са ли кости от човешки пръсти?

Брайън кимна.

— Точно този факт ми се стори най-интересен. Заради това го взех. А също и поради личния интерес, който изпитвам към тази огърлица.

В гласа му се появиха ядни нотки, които накараха Лиа отново да погледне към огърлицата. Тя се състоеше от избелели кости, а един от елементите ѝ беше по-тъмен от останалите. Не, не по-тъмен, по-скоро различен. Тя се вгледа и видя, че това е кост от прясно отрязан пръст, все още покрита със съсирена кръв. Ужасено погледна Брайън. Той мрачно кимна. Вдигна дясната си ръка — така, че да може ясно да види останалите четири пръста. Лиа ахна.

— Те са ти сторили такова нещо... тия кирливци! А ти не ми каза...

— Нямаше смисъл, тъй като не можехме да направим нищо. Раната не беше опасна, бяха я пристегнали с ремък, за да не кърви. Но ми е много любопитно значението на този ритуал. Този човек ще може да ни го обясни. — Брайън махна с наранената си ръка. — Но всичко това е в бъдеще време. Преди всичко, ще трябва да приземим катера. И аз се надявам, че си права за дистанционното — че си седи на мястото. Всъщност, не можем да сме сигурни, преди да сме проверили. После

ще трябва възможно най-бързо да отидем до кратера и да сигнализираме на катера да кацне. Ти ще се качиш и веднага ще излетиш...

— Без теб? Толкова ли ти харесва това отвратително място?

— Не бих казал. Но тук имаме работа и тя трябва да бъде свършена. А и не искам да качвам този човек на кораба.

— Защо? Страх те е, че ще го превземе ли?

— Точно обратното. Имам силно подозрение, подплатено от чувствата, които усетих у Вжър, че в никакъв случай не бива да поставяме тези хора в условия, различни от естествената им среда. Тук ще бъда в пълна безопасност, докато ти се върнеш. Времето за една обиколка около планетата ще ти бъде достатъчно да събереш предметите от списъка, който ще подготвим още сега. След това ще можеш да се приземиш готова с всичко необходимо.

— Няма ли да направим запис на откритията си?

— Това е точка първа от списъка. След като свършиш с нея, ще трябва да събереш екипировката, от която ще имаме нужда. Неизбежно е някои от предметите да имат голямо съдържание на метал. Аз все още мисля, че е изключително важно да не носим метал със себе си, когато се придвижваме. Но ако парчето от крило е непокътнато, ще знаем, че имаме прикритие, където можем да оставим тези метални предмети за в случай, че ни потрябват.

— Предмети от рода на зашеметяващи гранати и една-две пушки?

— Нещо подобно. Нямам желание да повтаряме снощното представление.

— С радост подкрепям към решението ти. — Тя неохотно се изправи. — Готова съм да тръгваме. Обхваща ме много тревожно чувство, като седя с гръб към тази гора.

— Трябва да се подложиш на тест за откриване на емпатични способности. — Брайън бавно вдигна неподвижното тяло на мъжа и го постави на рамо. — Вече са излезли да ни търсят, усещам ги от няколко минути. Но долавям само объркване и тревога и не мисля, че са открили следите ни.

— Не ми ги разправяй тия! Да тръгваме. — Тя се изправи на крака и закрачи към надолу по склона.

Брайън се леко се затича и бързо я настигна.

— Ще мина напред. Когато излезем на открито е много вероятно да ни видят, така че ще е добре да приземя катера колкото е възможно по-скоро.

— Тогава по-добре тръгвай, вместо да говориш. Ще те следвам по петите.

Тя се затича с всички сили, но въпреки това не можа да достигне неговата скорост. Брайън летеше пред нея с огромни крачки, които го отвеждаха право към кратера. Лиа често поглеждаше назад, а след малко ѝ се наложи да походи, за да си поеме дъх преди да се затича отново. С труд се заизкачва по едно малко възвишение и когато стигна върха видя как Брайън, далеч напред, излиза от кратера и размахва нещо, което проблясваше на слънцето — дистанционното все още беше там!

— Катерът е вече на път — каза ѝ той, когато Лиа се приближи. — А още няма и следа от преследвачи.

— Никога не съм била... толкова изморена — едва изрече тя и се строполи до него. Брайън остави дистанционното и се загледа към кратера.

— Извикай, ако се раздвижи. Искам да направя още едно копие на надписа, който открих върху крилото. Другото копие беше върху манерката, а нея изгубихме. Когато излетиш, използвай модема, за да добавиш надписа към записа. — Брайън отново изчезна в кратера.

Лиа погледна огърлицата на хъркащия мъж и потръпна. Какви животни бяха тези хора! Да отрежат нечий пръст — просто така. И за какво? Сигурно за тях е важно, някакъв ритуал или нещо подобно. И ръката на Брайън — сигурно го е боляла ужасно, а той дори не беше споменал за това. Беше наистина невероятен. Но раната се нуждаеше от незабавно дезинфекциране. Бордовата аптечка беше на първо място в списъка на необходимите вещи. Сигурно по-късно щеше да му израсне нов пръст, но това не можеше да спре болката и неудобствата, които изпитваше сега.

— Прерисувах знаците върху тази кора — каза Брайън, който излизаше от кратера. — Разбираш ли нещо?

Тя огледа кората, завъртя я обратно, но накрая кимна отрицателно.

— Не е от езиците, с които съм запозната. Въпреки, че знаците ми изглеждат познати. Може би компютрите ще измислят нещо...

В този момент сивокосия им пленник отвори очи, разтрепера се и започна да крещи с всички сили като драскаше по земята в опита си да избяга. Брайън се протегна и го сграбчи, а след това силно го натисна с палеца си зад ухото. Пленникът потръпна два пъти и утихна.

— Видя ли това? — попита Брайън.

— Как го изпрати в безсъзнание ли? Разбира се, че видях. Трябва да ме научиш на този номер...

— Не, не това. Видя ли към какво гледаше, когато започна да се гърчи... Гледаше дистанционното.

— Дали знае за какво служи?

— Съмнявам се. Но като че ли за него този предмет има някакво огромно значение, което ние ще трябва да разберем. — Брайън наклони глава и се заслуша. — Катерът се снижава. Сега трябва да запомниш списъка с нещата, които ще ни трябва.

Корабът престоя на повърхността не повече от две минути. На Брайън дори това му се струваше опасно дълго. Тревогата не го напусна дори когато се издигна в небето с Лиа на борда. Беше кацнал успешно два пъти, което означаваше, че това място не е под постоянно наблюдение. Но с всяко следващо приземяване опасността от евентуално разкриване нарастваше. От друга страна, трябваше да останат тук, защото племето беше единствения им ключ за тайната на тази планета. И тъй като явно нямаха избор, Брайън се насили да престане да мисли за опасността и да се концентрира върху настройването на ЕЕП.

Малката метална кутия на Евристичния Езиков Програматор криеше един истински технически шедьовър. Работеше на принципа на холографски проектор, който създаваше триизмерно изображение — изображение, което сякаш висеше във въздуха над него. Първия образ, който се появи, беше леко изкривена бяла повърхност с напечатани върху нея инструкции. Брайън ги прочете и въведе кодовете, които му трябваха. Инструкциите изчезнаха и на тяхно място се появи образът на Учителя. Той представляваше изцяло облечен в сиво възрастен човек, седнал с кръстосани крака. На земята до него лежеше кутия без похлупак. Брайън отново се зае с настройката. Костюмът на човека бе заменен с препаска около слабините, а косата и брадата му станаха по-дълги. Въпреки, че пленникът беше много помръсен, сега вече учител и ученик доста си приличаха.

Брайън погледна замръзналото триизмерно изображение и кимна. Беше достатъчно добро. Една последна команда накара изображението да се придвижи назад в пространството, така че да скрива проектора. Когато това стана, отстрани изглеждаше, че ръката на Брайън е потънала в бедрото на мъжа. Той я дръпна, вече доволен от работата си.

Веднага щом задачата бе изпълнена, тревогата отново го обзе. Знаеше, че няма да се успокои преди катерът отново да кацне и излети с Лиа на борда. Сега единственото, което го заплашваше, бяха останалите членове на племето. От тях все още нямаше никаква следа, а и не долавяше присъствието им наблизо. Секундите бавно се заизнизваха.

Когато катерът отново кацна, все още нищо не се бе променило. Изправи се и махна:

— Хвърляй ми нещата едно по едно — извика на Лиа, когато люкът се отвори. — След това бързо слез долу.

Беше опасно, но това бе най-бързият начин да се разтовари екипировката. Той хващаше тежките контейнери един по един и ги нареждаше до себе си, а когато Лиа заслиза по стълбата, започна да ги пренася в кратера. Веднага щом се отдалечиха достатъчно, Брайън даде на катера командите, които отново щяха да го изпратят в орбита. Едва след като той излетя и се убедиха, че отникъде не се задава опасност, двамата се успокоиха. Лиа се заклани с юмрук на далечните хълмове.

— Ха сега се върнете, елате и опитайте да ни направите нещо! Този път ви очакват чудесни изненади! Ще бъде удоволствие за мен. Нито един от вас, миризливци, не струва колкото пръст от ръката на Брайън!

— Поласкан съм от мнението ти. — Брайън поставяше лейкопласт върху антисептичната пяна, с която бе напръскал раната си. Погледна надолу. — Като че ли гостът ни пак се свестява.

— Ще отида да взема малко храна, докато ти включваш Програмата. Опитай да разбереш дали е възможно да се завърже разговор с него.

Методът за обучение на ЕЕП беше болезнено бавен и влудяващо прецизен. В него се разчиташе на безусловното съдействие на обучавания. Това създаваше трудности, тъй като в началото от страна

на пленника не можеше да има активно съдействие. Не, че той самият се държеше войнствено. Просто беше ужасен до смърт.

Брайън усети как състоянието на изпадналия в безсъзнание мозък започва да се променя и разбра, че мъжът отново се събужда. Първите чувства на пленника бяха тревога и болка — но това беше преди да отвори очи. След това всичко отстъпи на силен, подлудяващ страх, същият страх, който бе обзел Вжър при първата му среща с Брайън. Но този беше по-лош, защото нямаше никакви изгледи да премине. Пленникът фокусира погледа си върху Брайън и веднага се опита да побегне, скимтейки от ужас. Брайън го сграбчи за глезена, за да му попречи да избяга, но от това страхът на мъжа стана още по-силен. Той изстена, обели очи и припадна. Брайън отиде да вземе аптекката.

— Искаш ли малко храна? — попита го Лиа, когато слезе при нея в кратера.

— Не още. Засега държанието му е много далеч от всякакво съдействие. Смятам да му сложа една доза скополамин, както препоръчват инструкциите за подобни случаи.

Лекото ужилване на инжекционната струя, впръскана от капсулата, върна мъжа в съзнание. Брайън бързо прибра устройството в джоба си. Този път страхът на туземеца бе силно притъпен. Той неохотно се раздвижи, огледа се и спря подозрителния си поглед върху Брайън, който от своя страна седна на земята и зачака. Видя как туземецът поглежда изображението на Учителя и усети как засилващото се любопитство постепенно надделява над страха му. В неговите очи образът на Учителя представляваше мъж на неговата възраст. Мъж, който много добре владееше тялото си, защото успяваше да седи абсолютно неподвижно, като се изключи лекото дишане. Без симулацията на дишане компютърното изображение би се превърнало в статуя. Когато любопитството се засили още повече, Брайън изрече ключовата дума:

— Започвай.

Пленникът погледна към него с внезапен прилив на страх, а после върна поглед на изображението, което се бе раздвижило. То кимна, усмихна се и бръкна в отворената кутия до себе си, откъдето извади камък.

— Камък — ясно каза то. — Камък... камък. — С всяко изричане на думата кимваше и се усмихваше. След това протегна камъка и издаде подканващ звук. Пленникът го зяпаше мълчаливо, а умът му бе изпълнен с объркване.

С безкрайното, присъщо на машините търпение изображението повтори демонстрацията и въпроса. Нямаше положителна реакция. Третия път изображението вече не се усмихваше. Пленникът отново не отговори на жеста и лицето на Учителя внезапно погрозня, устните оголиха зъбите, веждите се намръщиха — антрополозите се бяха постарали да вложат в изражението му всички познати им от различните култури изрази на агресия и гняв. Туземецът се сви и заскимтя от страх. При следващото повторение, когато камъкът бе отново протегнат към него, той със заекване произнесе „пртр“. Изображението се усмихна, кимна и направи всички познати приятелски и окуражаващи жестове, познати на антрополозите. Процесът на обучение бе започнал.

Брайън се бе придвижил извън зрителния обсег на пленника, за да не пречи с присъствието си на урока. Загледа се в изображението, което преливаше вода в два контейнера — отново и отново, без да разлее и капка.

— И това наистина ли има ефект? — опита Лиа.

— Винаги. Компютърната програма се самопроверява. Щом научи няколко думи, ги повтаря на обекта за проверка. С обогатяването на речника процесът става по-бърз. След кратък период от време ще може да задава въпроси, отначало прости, а по-късно и все по-абстрактни. Когато старецът се измори, машината ще му даде почивка. През това време ще предаде на нас това, което е научила.

— Значи ще ни преподава, ще разговаря с нас, ще поправя произношението и граматиката ни?

— Точно така. А сега — къде е онази храна, за която толкова ми говореше? Не се налага да го наблюдавам, за да го пазя. Ако си научи нещо, емоциите му веднага ще го издадат.

Следобед пленникът вече започна да клюма от умора. Брайън му донесе малко вода в дървен съд и той шумно я изпи.

— Как се казва? — попита Брайън Учителя.

— Обектът нарича себе си Равн. Равн. Равн. Повтарям: Равн...

— Достатъчно. — Обърна се към мъжа и широко се усмихна. —
Равн, добре дошъл при човешката раса.

ДЕСЕТ

ПОЕМАНЕ НА ИНИЦИАТИВАТА

— Раната нараства много добре — каза Лиа, която държеше ръката на Брайън и оглеждаше мястото на липсващия пръст. Напръска я с антисептичен крем.

— Арб'т клрм — рече Брайън.

— Ако това беше опит да кажеш „заболя ме“, ще ти кажа, че трябва или да се научиш истински да гълташ междинните звуци, или туземците никога няма да те разберат.

— Доста отблъскващ език.

— Виждам, че се обажда и лингвистичната ти изолираност, Брайън. Реално погледнато, никой език не може да бъде отблъскващ...

Брайън я прекъсна с вдигнат пръст:

— Не поглеждай сега, но Равн се опитва да се измъкне. Отдавна чакам този момент. Ще му дам малко преднина преди да го хвана. Искам да избяга и да почувства, че най-после се е отървал от нас. След това, когато го хвана, вероятно ще изпадне в отчаяние. Може би тогава, в момент, когато се чувства беззащитен, ще мога да го убедя да поговори с мен. Досега не исках да насилвам нещата. Но щом е събрал достатъчно енергия за бягство, със сигурно ще издържи на едно малко разтърсване.

— Можеш да му дадеш едно допълнително разтърсване от мен. Винаги когато ме погледне, на лицето му се появява отвращение — както когато му даде да яде готвено месо.

— Не забравяй, че структурата на неговото общество е доста особена.

— Да. Мястото на жените е някъде под дъното. Аха, ето че се измъква. Изправя се и гледа насам.

— Извърни се, сякаш не си го забелязала. Искам да има надежда, че ще успее — преди да му я отнема. Това ще създаде травматична ситуация, която е много вероятно да го накара да свали гарда си.

Равн знаеше, че Старият, Който Говори няма да го последва. Той винаги седеше на едно и също място. И, естествено, Тя беше без значение. Страхуваше се само от големия Ловец, тъй като силата му беше колкото за двамина. Въпреки това, трябваше да рискува сега, когато Ловецът не гледаше. Равн бе ял и почивал. Все още беше истински Равн и все още имаше силни крака, тъй като дълги години бе преследвал Неща от месо. Бе успявал да ги надбяга, сега щеше да надбяга и Ловеца. Ловецът беше толкова глупав, че дори не го гледаше. Старият също беше глупав и само си седеше, без да вдига тревога. Първо бавно, такъв беше начинът, той се запромъква през тревата, а сега — скок и бързо напред! Бързо, като вятъра, като Нещата от месо — сега никога нямаше да го хванат...

Лиа гледаше как старецът се отдалечава все повече и повече, бягайки през равнината.

— Не мислиш ли, че рискуваш? Старият миризливец поддържа доста добра скорост. Би било срамно да го изгубим сега. А би могло да ни докара и неприятности, ако се наложи да се биеш с приятелите му. Възможно е те да го чакат там.

— Не се тревожи. Никой не го чака, сигурен съм в това. — Брайън погледна след бягащия човек, стана и се протегна. — Спринтът е хубаво упражнение. Жалко, че не го правя често.

Лиа го погледна и разбра колко глупави бяха тревогите ѝ. Когато Брайън се затича, тя осъзна, че никога досега не го бе виждала да се движи с пълна скорост. Беше забравила, че е световен шампион, победител в двадесет спорта — и явно това е бил един от тях.

За Равн това беше неочакван шок. Вече беше готов да запее победна песен, защото знаеше, че е изтичал толкова бързо и толкова далеч, че няма начин да бъде хванат. Когато се обърна назад и видя, че Ловецът тръгва да го преследва, той се изсмя и се затича още по-бързо, за да увеличи дистанцията. Но когато се обърна отново, забеляза, че Ловецът е преполовил разстоянието, което ги дели и продължава да се приближава. Равн зави от отчаяние и се затича с всички сили, но не успя да избяга. Дърветата бяха все още твърде далеч, а тежките стъпки зад гърба му приближаваха. Дробовете го боляха, сърцето му щеше да се пръсне... тежка ръка се стовари на рамото му, той изпищя и се строполи.

Брайън гледаше стареца, който се гърчеше и виеше, проснат на земята, но не изпитваше съжаление. Чувстваше силните удари на сърцето си след спринта, а при всеки удар раната на ръката му потръпваше от болка. Едно неприятно напомняне, че същото това унижено създание е отрязало пръста му. Когато видя собствения си пръст, нанизан на огърлицата около врата на миризливия старец, който ридаше от самосъжаление и я стискаше с две ръце, Брайън усети как в него се надига вълна от гняв. Да, държеше я така, сякаш му дава сила.

Когато осъзна това, Брайън разбра какво трябва да направи. Спомни си, че дрипите от гущерова кожа и грубите каменни оръжия бяха единствените притежания на хората от племето. Като се изключи тази огърлица. Тя със сигурност бе високо ценена, или може би придаваше особено значение на притежателя си. Добре! В такъв случай този притежател щеше да бъде той.

Когато Брайън се опита да вземе огърлицата, Равн запищя още по-силно и отчаяно се вкопчи в нея с две ръце. Но не успя да се противопостави на силата на Брайън. Той просто хвана с големите си ръце китките на Равн и ги стисна така, че пръстите изтръпнаха и се разтвориха. Брайън свали огърлицата от врата на Равн и бавно си я сложи. Риданията на стареца преминаха в умолителни писъци.

— Мое — дай ми! Аз съм Равн, мое да нося. Мое...

Говореше на собствения си език и Брайън откри, че го разбира с лекота. Евристичния Езиков Програматор си бе свършил добре работата. Отстъпи, сложи ръка на огърлицата и бавно заговори на същия език.

— Сега е моя. Аз съм Брайън. Докато я нося, аз съм Равн. — Ако „Равн“ беше и някаква титла освен име, това щеше да направи впечатление на стареца. Така и стана. Писъците спряха и той гневно присви очи.

— Само един Равн сред хората. Аз. Моя. — Протегна ръка в настоятелен жест. Брайън свали огърлицата, но не я пусна.

— Това твое ли е? — попита.

— Мое. Дай ми. Принадлежи на Равн.

— Какво е Равн?

— Аз. Казвам ти да го дадеш. Ти си развалено месо, ти си лайно, ти си жена...

Брайън спокойно стисна туземеца за гушата с едната си ръка и го придърпа нагоре към себе си, докато лицата им почти се докоснаха. Заговори му с ръмжащ глас.

— Ти ме ругаеш. Няма да ругаеш Брайън. Който би могъл да те убие съвсем бързо, само като стегне пръстите си — ето така.

Тялото на Равн се замята в агония. Не можеше да говори, нито да диша — смъртта беше много близо.

Брайън го разклати като дрипа, след това размаха костената огърлица пред очите му.

— Ще ми кажеш каквото искам да знам. И тогава ще ти я върна. Разбираш ли ме? Кажи да. Кажи да.

— Да — задъха се Равн. — Да.

Брайън не позволи на лицето си да изрази чувството за победа. Когато пусна Равн на земята и седна до него в гласа му още се четеше гняв. Въпросите му бяха заповеднически и настояваха за отговор. Равн им отговаряше възможно най-добре, като не скриваше нищо. Това продължи доста дълго. Накрая гласът му стана немощен и започна да заваля думите. Брайън реши, че като начало това е предостатъчно. Беше на път да върне огърлицата, но забеляза сред костите и своя ампутиран пръст — нанизан заедно с останалите. Това беше част от него и тя явно имаше значение за тези хора. В противен случай не биха я взели по такъв начин. Е, нямаше да си я получат обратно. Брайън хвана малката кост и я изтръгна от наниза.

— Това си остава мое завинаги. Останалото можеш да задържиш. Засега. — Хвърли огърлицата на земята. — Сега ще се върнем на моето място. И винаги, когато пожелае, ще разговарям с теб.

Равн с треперещи ръце си сложи огърлицата и се изправи. Бунтовникът у него бе изчезнал безследно. Брайън знаеше, че от този момент старецът щеше да се подчинява на всяка негова дума. Веднага щом онзи му обърна гръб, Брайън пусна отрязания си пръст на земята, доволен да се отърве от него. Вече бе изпълнил функцията си.

— Жено, ще ядем! — извика Брайън на езика на туземците, когато заедно с изтощения пленник отново влязоха в лагера. Думите и интонацията му накараха Лиа да затрепери от гняв.

— Означава ли тази мъжка свинска и шовинистична реплика, че напредваме в отношенията си със Стария Миризливец?

— Да, скъпа — намигна ѝ Брайън и продължи: — Моля те, нахрани го и го сложи да си легне, след което ще ти разкажа някои от интересните неща, които научих.

— Ще ям отделно, ако нямаш нищо против. Все не мога да свикна с диетата му от гнило сурово месо.

— Струва ми се, че и с мен е така. Предлагам да го нахраним и оковем. Смятам, че вече няма да ни причинява неприятности.

Скоро от високата трева долетя силното хъркане на Равн — там беше мястото му за спане и колът, за който с дълъг здрав ремък бе вързан крака му. Беше сигурно, че на сутринта ще бъде все още там.

— Истински първобитни хора — Брайън упорито дъвчеше безвкусната дажба. — Невероятно примитивни във всички отношения, като всяка от дейностите им е строго определена от табута. Мъжете са ловци и контролират всички дейности...

— Не за първи път в историята на човечеството.

— Съгласявам се. Но това е общество на крайностите — само черно и бяло, без никакви нюанси помежду им. Мъжете ходят на лов и когато се върнат, всички ядат улова им. Суров, както вече знаем. Яденето на каквото и да било друго, е табу. Яденето на готвена храна е табу. Излизането в равнината е табу — освен за кратки ловни набези. Мъжете могат да правят и носят оръжия, но всички останали...

— Ясно. Табу. А разбра ли каква е причината за масовото нападение в нощта, когато ни хванаха?

— Пак табу. Видели са ни в близост до катера. А както се оказа, машините са най-голямото табу.

— Това сигурно има нещо общо с бойните машини.

— Със сигурност, но засега това е всичко, което успях да изкопча от него.

— Разбра ли поне защо придава такава важност на костената огърлица?

— Мисля, че да. Доста сложно е и не успях да разбера някои от думите, но е нещо такова — всеки мъж има душа, нещо като есенция на личността му. Жените и децата нямат, както предполагам, че се досещаш. Те просто си умират и биват забравени, като животните. Но ако късче от мъжа бъде запазено от Равн, тогава този мъж бива смятан за все още жив и част от племето, а също и подчинен на заповедите на Равн. Имали са намерение да ни убият по някакъв много изтънчен

начин, защото сме табу. Но той е задържал пръста ми, защото по такъв начин съм щял да му остана подчинен завинаги.

— Очарователно. Но в основата си този тип логика не се различава принципно от тази на всички останали култури, които погребват мъртвците си. Дори е по-практична. Да запазиш един палец е много по-лесно от грижата за цял скелет.

Лиа погледна към обсипаното със звезди небе и потрепера.

— И тези хора са потомък на цивилизовани и интелигентни човешки същества. Как ли се е случило всичко това?

— Нямам представа. Поне засега.

— Каква е връзката между тези първобитни и съвременната война, която се води?

— Не зная отговора и на този въпрос. Но имам намерение да го открия. Ако Равн не знае, или се прави, че не знае, тогава все някой от останалите ще ми каже. Вероятно е също да имат артефакти, които да ни дадат някаква нишка. Всичко това води до неизбежния извод, че ще ни се наложи да се върнем в горите и да се срещнем с племето. За да разберем лично как стоят нещата. Те са на тази планета от хиляди години, може би дори отпреди Разпадането. Сигурен съм, че имат какво да ни разкажат.

— Все повтаряш „ние“, „на нас“... Да не се опитваш да намекнеш, че имаш намерение отново да рискуваш главите ни с поход до лагера им?

— Този път рискът ще бъде минимален — той посочи към сандъка с оръжия. — Ще отидем въоръжени и напълно подготвени.

ЕДИНАДЕСЕТ

ПОХОД КЪМ ОПАСНОСТТА

Бавно, в индийска нишка те напредваха през равнината към далечните гористи хълмове. Водеше Равн, следван от Брайън. Лиа се тътреше доста след тях, с тежък кожен вързоп на гърба. Избърса потта от лицето си и извика:

— Ей, я спрете малко! Отдавна е време за почивка.

Когато настигна Брайън, хвърли вързopa на земята и се отпусна върху него с въздишка на облекчение.

— Пийни малко вода — рече Брайън. — И си почини.

— Колко мило от твоя страна! — гневно каза тя. — И колко щедро — да ми предложиш да пия водата, която цял ден съм носила на гърба си.

— Много добре знаеш, че нямаме друг избор. — Тонът му беше почти умоляващ. Но на нея такива не ѝ минаваха.

— Какво искаш да кажеш с това ние, след като аз съм тази, която носи всичко. Зная, че аргументите ти са непоклатими — жените в това скапано общество вършат всичката тежка работа и се трепят като добичета. И ако вземеш да носиш нещо, целият ти престиж ще отиде по дяволите. Междувременно аз жертвам гръбначния си стълб и неминуемо ще се сдобия с двойна херния... Не ми се хили така, миризлив грубиянин!

— Извинявай. Бих искал да можех да ти помогна. Но вече сме близо.

— Не достатъчно близо...

Тя разгърна вързopa от сурова гущерова кожа — животното неохотно бе послужило за вечеря на Равн само преди два дни — и след кратко ровене из съдържанието му извади манерка с вода. Отпи голяма глътка и я подаде на Брайън. Той само навлажни устни. След като тя беше пила от нея, водата бе станала табу за един Ловец. На Равн нямаше смисъл дори да я предлагат.

— Когато прибереш водата, ми подай кутията с перкусионните гранати — спокойно каза Брайън.

Лиа го погледна стреснато.

— Някакви неприятности ли?

Той бавно кимна.

— Кривят се в гората. Усещам омразата им, същата като миналия път.

— Но сега не е миналия път. — Подаде му плоската кутия и кимна окуражително, когато видя как шепата от малките метални сфери се пренася в джоба му. — Не можеш да си представиш откога очаквам това.

— Не искам да ги нараняваме. Но би било добре да им вдъхнем силен страх. Ако успеем да се установим на върха на социалната им стълбица, със сигурност ще получим отговори на всичките си въпроси. Сега ще тръгнем и е добре да се движиш близо до мен, защото е почти сигурно, че ще затворят пътя ни назад. Те са добри ловци и са въоръжени, така че да не поемаме допълнителни рискове.

Дори да бе разбрал за засадата, Равн не даде никакви признаци. Просто си вървеше пред тях с предишната скорост. Пробиха си път през храстите и продължиха между високите дървета. Пред тях се откри голяма поляна. Пътеката им минаваше през нея.

— Спри тук — заповяда Брайън на местния език, когато стигнаха до средата. — Дай ми вода — заповяда на Лиа. — След това добави тихо: — Обкръжили са ни отвсякъде и са много напрегнати. Сигурен съм, че всеки момент ще атакуват. Дръж си ръката във вързопа и близо до оръжията — просто за в случай, че...

Тишината на гората бе нарушена от силен писък на птица, който отекна между дърветата. Веднага го последваха бойните викове на Ловците, които се появиха от всички страни. Равн се втурна към тях, но Брайън мигновено го настигна, стовари тежкия си юмрук върху рамото му и го просна на земята. Постави крака си на гърба му, за да не може да избяга и започна да хвърля гранатите към дърветата наоколо.

От всички страни долитаха пламъци и силни експлозии. Лиа знаеше какво ще се случи и бе запушила уши, но въпреки това падна на колене, разтреперана от разтърсващите мозъка ѝ експлозии. Бойните викове преминаха в стонове, а нападащите бягаха или губеха

съзнание. Последва тишина, сред която се извиси гневния глас на Брайън, който ги проклинаше на собствения им език.

— Вие сте мръсотия. Вие сте жени. Вие сте лайна! Вдигате копие срещу мен и аз ви убивам. Вие сте мъртво месо под крака ми — като този Равн, който е мъртво месо. — Докато говореше, премести част от тежестта си върху туземеца и той ефектно заквича. Брайън бе взел инициативата и имаше намерение да я задържи. От всички Ловци се излъчваше страх. Една от емоционалните схеми му беше по-позната от останалите.

— Вжър, ела тук! — заповяда той.

Ловецът колебливо се изправи и пристъпи напред. От носа му течеше кръв и бе замаян и онемял от експлозиите. Брайън го прикова с поглед.

— Кой съм аз? — извика той.

— Ти си Бррн...

— По-силно, не те чувам!

— БРРН.

— Кое е това парче мръсотия, върху което съм стъпил?

— Това е Равн.

— Кой съм аз тогава?

— Трябва да си... Равн над Равн! — Докато говореше очите му се разшириха и Брайън усещаше страхопочитанието, достигащо почти до обожание, което го изпълваше. Брайън посочи към ножа си, който Вжър държеше.

— Какво е това в ръката ти?

Вжър погледна към ръката си и затрепера от страх. Падна на колене и запълзя към Брайън, за да остави ножа в краката му. Той го взе и го прибра в празната кания.

— Сега ще продължим — каза и махна крака си от гърба на Равн. Титлата, която бе получил, беше от огромно значение — усещаше го по реакциите на Ловците наоколо. Откак бе приел новата си роля, агресивността и страха бяха заглъхнали.

— Все още държат оръжията си — обади се Лиа, която подозрително гледаше Ловците.

— Няма нужда да им ги отневаме, тъй като в новата си роля аз съм вече част от културата им.

— Ами аз? Знам, знам — жена, по-малко и от нищо. Носи си вързопата и си трай. Но почакай само да се измъкнем от този мъжки шовинистичен рай, Брайън Бранд! Ах как само ще ми платиш за това...

Докато се изкачваха по хълма между дърветата, Брайън внимателно следеше емоциите на мъжете около себе си. Докато все още го приемаха, беше в безопасност. Но това можеше да се промени само за миг и то по причини, за които той не знае. Но ако този новообразуван статут в обществото им запазеше влиянието си, това щеше да е най-бързия и успешен начин да навлезе в културата им и да говори с хората. Беше опасно. Но връщане назад нямаше.

След като агресията и омразата изчезнаха, Ловците започнаха да си тръгват един по един. Само шепа от тях ги придружаваха през целия път до селището. Вървяха по стръмния склон, докато през дърветата се видя висока скала. В полегатата ѝ страна имаше верига от естествени пещери. Пред нея група жени се занимаваха с остъргане на месото от няколко гущерови кожи с помощта на остри камъни. Когато чужденците се появиха, групичката се оттегли под напора от удари и ритници на една сивокоса жена.

— Сигурно е женската версия на Равн — каза Лиана, която гледаше с интерес. — И тъй като ти изглежда си се установил като водач при мъжете, аз смятам да направя същото с дамите. — Тя пусна вързопата и извика на жените да спрат. Те само се затичаха по-бързо. С изключение на сивокосата, която се втурна към Лиана.

— Убия! Ти мръсотия! — крещеше тя.

Лиана разпредели тежестта си между двата крака и приготви малкия си твърд юмрук. Когато противницата ѝ върхлетя, тя я удари с всичка сила право в слънчевия сплит. Жената красиво се преви и, виейки от болка, обхвана с ръце диафрагмата си. Лиана я хвана за косата и я повлече.

— Млъкни и ми кажи името си, или ще те ударя пак.

— Аз съм... Първата Жена.

— Вече не си. Аз съм Първата Жена. Ти си вече Старата Жена.

Новоизлюпената Стара Жена зави отново и се опита да махне пръстите на Лиана от косата си. Воят ѝ премина в писък, тъй като минаващият Равн я ритна в хълбока.

— Сега си Старата Жена — заяви той, доволен да види, че не само той е подложен на подобно унижение. След това отиде и седна на слънце до скалата, откъдето се развика да му донесат храна.

— Очарователни хора — каза Лиа.

— Продукти на културата си — отвърна Брайън, който в момента увиваше в гущерова кожа радиопредавателя, преди да го извади от вързопа. — А системата им явно спомага за оцеляването на тази планета — или просто нямаше да ги има. Ще изпратя рапорт за днешните събития до катера. Трябва да документираме всяка наша стъпка, за случай, че нещо ни се случи...

— Не ме депресирай допълнително, ако обичаш. Все още вярвам, че ще завършим тази задача — и то живи. Набий си тази мисъл в главата. И докато се занимаваш с това, ще отида да поговоря с жените. Искам да видя как този отблъскващ свят изглежда през техните очи.

— Добре. Нуждаем се от информация, но не трябва да оставаме тук повече отколкото е необходимо. Повечето от тях са пълни с паразити, забеляза ли?

— Трудно е да се пропусне. Кожата ме засърбява само като ги гледам. Не се отдалечавай много.

— Ще си стоя тук. Аз също искам да поразпитам. Смятам да поговоря с моя стар познайник Вжър. Желая ти късмет.

Беше почти тъмно, когато Лиа излезе от пещерата, мрачно почесвайки се под мишницата. Брайън говореше с двама от ловците, но щом зърна изражението ѝ, ги отпрати. Държеше пластмасов контейнер.

— В аптечката намерих един антисептичен спрей, от който може да излезе добър инсектицид.

— Използвай го, моля те! В тая пещера гъмжи от всякакви гадове.

Тя бързо се разсъблече и напръска тялото си, което беше покрито с червени подутини. И докато втриваше лечебен крем в изпохапаната си кожа, Брайън напръска и дрехите ѝ. После ѝ ги подаде и тя се облече.

— Постъпи като ангел и ми налей една двойна водка. Манерката е в дъното на вързопа.

— Смятам да се присъединя към теб. И за двама ни денят не беше лесен. Как мина разпитът?

— Чудесно, ако не се смятат ухапваният от насекоми. Догоре, да, благодаря. М-м-м божествено! Жените имат своя собствена култура, в която всеки си има ранг и функции, а също и чудесна колекция от легенди. Като че ли за всяко нещо, което си има име, съществува някакъв мит или предание. История, която се предава от уста на уста. Следващия път ще взема диктофон. За антрополозите това е безценен материал. Сега ми кажи какво разбра ти.

— Твърде малко. Ловците са словоохотливи, но говорят само за лов, животни и бойни заслуги. Можеш да си представиш. За всичко останало просто нямат лично мнение. Просто ходещи резервоари за табута. Всичко, което правят или мислят, е ръководено от тази система.

— Същото е и с жените, поне на физически план. Но те лесно успяват да избягат в света на митовете, а той изглежда е недостижим за табутата. Струва ми се обаче, че легендите са табу за мъжете. Чувал ли си нещо за мита за създаването на света?

— Не, нищо подобно.

— Интересен е, защото е много вероятно да е опростена форма на истинските събития, нещо, което все още се помни, но под формата на мит. Историята е горе-долу такава: едно време хората живеели като богове, придвижвали се над земята без да използват краката си и дори летели без да имат крила като летящите гущери. Но в онези времена хората грешали, тъй като имали много неща, направени от чкл'т — срещал ли си тази дума?

— Да, и знам какво означава. Метал. От начина, по който я използваха, предположих и значението ѝ, но ми се наложи да изгубя един метален предмет, за да се уверя в правотата на теорията си. Накарах един от ловците да погледне към ретранслатора и това беше достатъчно, за да го обземе невероятен ужас. В стремежа си да избяга от метала избяга и се скри зад едно дърво.

— Все по-добре и по-добре. И легендата има подобно развитие. Древните хора, които почитали метала, се мислели за богове, така че истинските богове ги унищожиха заедно с техния метал и металните им жилища. След това боговете им наредили да живеят като животни докато се пречистят и тогава отново щели да бъдат допуснати до чкл'т. Преведох думата като Рай и може би така е правилно.

Междувременно в този свят хората трябва да страдат, подчинявайки се на табутата, които им показват как да живеят правилно — така, че един ден отново да бъдат допуснати до рая.

— Това е страхотно! — Брайън скочи и закрачи напред-назад, неспособен да овладее вълнението си. — Ти си чудесна, свършила си прекрасна работа. Всичко, което каза, се връзва — ако тези хора са това, което изглежда, че са. Оцелели от глобален апокалипсис. Те са били нападнати, или са предизвикали война, която ги е прогонила от градовете им. Станали са свидетели на унищожението на своите армии и бойни машини. А сега обвиняват боговете за това унищожение. Много по-лесно, отколкото да се признаеш за победен.

— Чудесна теория, професоре. — Лиа пресуши чашата си и млясна. Сипа си още една. — Има само един недостатък. Къде са сега тържествуващите армии на завоевателите? Всичко, което видяхме досега, показва, че войната все още продължава.

— Да — навъсено рече Брайън и седна. — Не помислих за това. Така че сега знаем съвсем малко повече, отколкото в началото.

— Не се отчайвай. Знаем много. Най-малкото — аз проверих теорията ни за подземен град, но въпросите ми бяха посрещнати с недоумение. Дори цивилизацията на този свят да се крие под земята, нашите туземци не знаят нищо за това.

— Тоест, знаят точно колкото нас. Започвам да си мисля, че сме стигнали до задънена улица.

— Ти може и да си Равн над Равн, заедно с твоите ловци, бойци и прочие бабаити. — Тя леко хлъцна и усмихнато сложи ръка на устните си. — Ние момичетата проведохме доста по-съдържателен разговор, както се полага на по-привлекателния и по-интелигентен пол. Както вече казах, всичко метално е табу, а машините направени от метал са най-голямото табу — ние сами се убедихме в това от начина, по който подходиха към нас след като ни видяха близо до катера. И, следователно, не е ли логично, че най-забраненото от табуто място е това, от което идват машините? Разбираш ли ме?

— Естествено. Наистина ли имаш нужда от още водка?

— Млъквай. И не би ли било чудесно, ако знаехме откъде идват машините?

— Разбира се, но...

— Без „но“-та. Видиш ли, аз като че ли знам. Казаха ми как да открия мястото. Така, че ни остава да отидем там — и загадката ще бъде разрешена.

Тя се наслади на изражението му — на увисналата челюст и втренчения поглед. После затвори очи и тихичко заспа.

ДВАНАДЕСЕТ ОТКРИТИЕ!

Брайън изпита почти непреодолимо желание да разтърси Лиа и да я събуди, да изтръгне от нея някакво обяснение за думите, които току-що бе изрекла. Въздържа се. За нея този ден беше дълъг и изтощителен, а тя не бе яла почти нищо. Отиде да прибере водката и видя, че е изпила съвсем малко. Умората, а не напитката, я беше повалила така внезапно. Въпреки, че нощта беше топла, той както винаги я зави със спалния чувал.

Какво би могла да има предвид — мястото, откъдето идват машините? Сигурно е говорила за бойните машини, защото откак бяха на тази планета, не бяха видели нито една „мирна“ машина. Но нима бе възможно цялото въоръжение да идва от едно-единствено място? А не от различни източници за двете воюващи страни? Не, това беше невъзможно. Ако съществуваше място, от което наистина идват машини, то би трябвало да принадлежи само на едната страна. И дори това звучеше налудничаво. Възможно ли беше всичките бойни машини на едната или другата от воюващите страни, да възникват от едно определено място? Би било възможно, ако идваха от подземни заводи. А това със сигурност даваше предимство на теорията за подземна цивилизация.

Може би съществуваше не една, а две въоръжени групировки, които си седяха на сигурно под земята и изпращаха армиите си на повърхността, за да се бият. Но какво обяснение можеше да има за такива действия? Той разтърси глава. Беше изморен и не можеше да търси отговорите на нито един от тези въпроси. И въпреки това, трябваше да има отговори — машините и войната бяха достатъчно реални.

Брайън стана и огледа първобитното селище. Със залеза на слънцето всякакво движение бе изчезнало. Жените бяха в пещерата, а Ловците се подготвяха за сън на обичайните си места пред пещерата. Погледна към Равн, който седеше отделно от останалите и неспирно

прехвърляше костената огърлица в ръцете си. Като че ли моментът беше подходящ за разговор. В същото време можеше да наблюдава Лиа, за да е сигурен, че никой не я безпокои. Равн със сигурност знаеше нещо за тайнственото място, от което идват машините. Над селището се установи атмосфера на доволство и спокойствие — сега всеки, който би представлявал опасност за Лиа, би излъчвал страх или омраза и би бил лесно забележим. Брайън отново я погледна — все още спеше дълбоко. После закрачи между налягалите тела, които го отделяха от Равн.

— Ще поговорим — отбеляза. Равн го погледна стреснато и притисна огърлицата към себе си. Внезапната изненада бе заместена от студена омраза. Този не трябваше да се изпуска от очи. Никога.

— Късно е. Равн е уморен. Сутринта...

— Сега. — В гласа на Брайън нямаше топлота. Протегна се и хвана огърлицата — веднага усети страха на туземеца. — Ще правиш това, което ти казвам. Ще ми се подчиняваш по всяко време. — Пусна огърлицата и седна. Равн моментално я нахлузи на врата си с треперещи ръце.

— Кой съм аз? — попита Брайън.

Равн се извърна, погледна зад него, а после се заглежда наоколо — навсякъде освен към Брайън.

— Погледни ме, мръсно създание! Кой съм аз? Кажи името ми.

Думите бяха казани с неохота и пропити с нескрита злоба:

— Ти си... Равн над Равн.

— Съвсем вярно. Сега ще отговориш и на останалите ми въпроси точно толкова вярно. Виждал ли си машини? — Неохотно кимване. — Добре. Какви машини си виждал?

— Забранено е да се говори за машини.

— Не е забранено, ако се говори с Равн над Равн. Виждал ли си машини, които летят във въздуха? Добре, виждал си. И какво правеха тези машини?

— Машините винаги правят едно и също. Издават силни звуци и убиват други машини, а след това тях ги убиват. Винаги е така. Това правят.

— Виждал ли си някога машина, която да не убива други машини?

— Машините убиват машини, само това правят. — На този въпрос не можеше да се даде отговор. От изражението му беше ясно, че Брайън трябва да е пълен глупак, за да пита подобни неща.

— Всички машини убиват машини — повтори думите му Брайън. След това продължи със същия тих глас. — Кажи ми сега, откъде идват машините?

Думите оказаха внезапно и драстично въздействие върху Равн. Той се разтрепери и страхът му веднага надделя над всички останали емоции.

— Ще ми кажеш! — Брайън се наведе напред и удари тежките си юмруци пред лицето му. Чу се тъп звук. — Ще ми кажеш сега!

Нямаше измъкване. В този момент Равн се страхуваше повече от юмруците, отколкото от табуто. Посочи зад рамото си, но това не задоволи Брайън. Накрая Равн заговори, произнасяйки думите с ужасен шепот.

— В тази посока. Много дни път. Там. Мястото Без Име.

— Бил ли си там?

— Само Равн може да ходи на това място. Старият Равн ми го показва, когато бях млад.

— Тогава и ти ще ми го покажеш, тъй като аз съм Равн над Равн. Ще тръгнем на изгрев-слънце.

— Забранено е...

— Забранено е да ми отказваш каквото и да било. — Протегна ръце към ужасения туземец и склочи пръсти около мършавия му врат. — Или искаш да умреш още сега? — Опита се в гласа му да прозвучи омраза. Заплахата трябваше да е истинска: само чрез смъртен страх можеше да контролира Равн. Не получи никакъв отговор и започна да затяга хватката си.

Равн се задъха и неохотно зашепна:

— Тръгваме... на изгрев-слънце.

Достатъчно. Брайън го пусна и без да проговори повече, се върна при Лиа. Тя все още спеше с леко похъркване и той се постара да последва примера ѝ. Но не можеше да се отърси от емоционалния заряд на хората наоколо, от изблиците на чувства, които те излъчваха под влияние на сънищата си. Страх и омразата, които винаги се спотайваха под повърхността им. Накрая разбра, че ще му бъде

невъзможно да заспи. Легна по гръб и се загледа в звездите, като остави усещанията си да се разпрострат във всички посоки.

Лиа се събуди малко след разсъмване. Даде ѝ вода и ѝ разказа за откритието си. Тя кимна в съгласие.

— Трябва да има нещо в това. От начина по който жените разказваха за него реших, че това място трябва да е реално, а не просто обикновен мит.

— Ще трябва да отидем и сами да се уверим. Трябва да има нещо там. Равн бе обзет от истинско нежелание, когато пожелах да ме заведе. Наложих ми се дълго да го убеждавам. Това място го плаши не по-малко от мен самия.

— Мислиш ли, че се е уплашил достатъчно, за да избяга? Не го виждам наоколо.

Лиа беше права. Равн бе изчезнал през нощта. Когато Брайън попита Ловците за това, те изглеждаха не по-малко изненадани от него. Започнаха да го търсят, а някои дори тръгнаха по пътеките, водещи извън селището. Но всички се връщаха с отрицателни отговори. Равн бе изчезнал безследно.

— Проклятие! — изруга Брайън. — Без него никога не можем да открием това място. Трябваше да го вържа. Сега сигурно е на километри отгук.

— Не мисля — рече Лиа. — Всъщност, имам натрапчиво усещане, че е по-близо, отколкото можеш да си представиш. — Тя самодоволно разбърка кофеиновия екстракт в чашата си с вода и когато се появи пяна, го изпи.

— Ще бъдеш ли така любезна да ми кажеш какво по дяволите имаш предвид?

— Спокойно, спокойно. Викането само ще ти вдигне кръвното, а това няма да ти помогне. — Тя изящно отпи, напук на изгарящото го нетърпение. — Докато вие мъжете се лутахте насам-натам, аз наблюдавах жените. Те се страхуват от нещо — и нито една от тях не излиза от пещерата.

— Нима е възможно да се крие там? Не е ли табу за мъжете да влизат в женската пещера?

— За мъжете да. Но за Равн — не. Той дори си има специално скривалище в дъното. Искаш ли да проверя?

— Не, твърде опасно е. Новото ми звание позволява и аз да вляза вътре.

Ловците със спокоен интерес наблюдаваха как той се насочва към входа на пещерата. Но жените бяха ужасени.

— Аз съм Равн над Равн! — извика той, когато пъхна глава под надвисналата козирка.

Брайън примигна в полумрака и изчака очите му да се приспособят. Пещерата наистина беше просто дефект в скалата, дълбока около шестдесет фута. Дочу уплашените викове и хлипането на жените, които сега се бяха сгушили заедно с децата в дъното на пещерата. Когато се приближи към тях, те с вой се дръпнаха встрани. Всички без изключение минаха от лявата му страна. Интересно. Брайън мина вдясно, към голям куп нещавени гущерови кожи струпани в една ниша. Само кожи, нищо особено. Или беше видял леко раздвижване в мрака? Коленичи и заопипва под вонящата купчина — последва радостен вик.

Виещият и хленчещ Равн бе изтеглен за глезена, развит от натрупаните кожи и проснат на земята. Брайън го погледна и изпита леко съжаление към унижения човек. Но болката в раната от отрязания пръст, която бе ударил в каменния под бързо му напомни с кого си има работа. Съжалението се изпари и той го срита.

— Ставай, страхлив кирливецо! Днес започваме пътешествието си.

Почти цялата сутрин мина преди Равн най-после да заяви, че е готов за тръгване. Имаше ритуали за изпълнение, една костена гривна, която да вземе от скривалището ѝ в пещерата, събиране и подготвяне на храна за из път. Непрекъснато следван от Брайън, Равн накрая изчерпа извиненията си и неохотно закрачи по пътеката — но когато видя, че Лиа ги следва, спря и размаха ръце.

— Без жени! Жени не се допускат. Само Равн може да отиде. Никакви Ловци, никакви мръсни жени.

— Тази жена идва с нас само донякъде — за да носи храната. Няма да идва до Мястото Без Име. Ще я изпратим обратно много преди да сме стигнали. А сега води.

Влачейки крака и без да скрива огромното си нежелание, Равн отново закрачи по хълма. Брайън и Лиа го последваха сред дърветата.

Когато се отдалечиха достатъчно от селището, Брайън спря, взе от Лиа тежкия вързоп и го метна на гърба си. Тя разтри охлузените си рамене.

— Само мръсните жени носят товар. Как така голям Ловец носи голям вързоп? Това много лошо за табу.

— Да ти го върна ли?

— Никога! Но няма ли мръсният дърт Равн да протестира и да ти създаде неприятности?

— Не може да ме намрази повече. А аз мога да се справя с всяка лудория, която му хрумне. Всеки път, когато почувствам съжаление към него, пръстът ме заболява и то се изпарява. Когато се измориш ми кажи, за да си починем.

— Мога да вървя цял ден — щом някой друг мъкне вързопа.

Насочиха се първо на запад, по края на равнината. Следобяд полите на планината се насочиха на север, покрай брега на Централното Езеро и те последваха естествените образувания на земята. Преди мръкване Брайън, уморен от дългия път след безсънна нощ, обяви почивка. Както и преди, върза Равн за един кол, така, че да не се разхожда където му скимне. След като по този начин се бе подсигурил срещу врага си, Брайън се отдаде на дълбок сън без сънища, от който на сутринта се събуди напълно освежен.

Така продължиха три дни, като вървяха под прикритието на близките гористи хълмове. Излизаха от него само привечер, колкото да напълнят манерките си — ако не бяха пресекли някой поток през деня. Равн проговори само веднъж — изкрещя някакво предупреждение, защото бе чул шум от машини в далечината. Всички легнаха в прикритието на дърветата и гледаха следите на невидимите самолети. Белите линии пресичаха хоризонта и идваха от север. Това беше доказателство, че тримата вървяха в правилна посока. Равн бе ужасен от самолета и се тресеше, легнал на земята.

— Близо сме, твърде близо — настоя той. — Трябва да се върнем. — Само огромните усилия от страна на Брайън го накараха да продължи. Но не за дълго. Само час по-късно той спря и седна под едно дърво.

— Сега пък какво? — попита Брайън.

— Трябва да изчакаме нощта и тогава да отидем до езерото и да преминем през това място. — Равн посочи към планинския хребет пред тях.

— Тръгваме сега — заповяда Брайън. — Има още много време до вечерта.

— Не можем. Пред нас е Свещеното Място, не можем да отидем там. Трябва да го заобиколим. А само нощем е безопасно да се минава покрай езерото.

— Свещено Място? Това ми харесва. Ще хвърлим един поглед...

— Не! Забранено е! Не може!

Брайън усети вълната от страх, която обхвана Равн — ужас, по-силен от всичко, което бе изпитвал досега, по-силен дори от страха му от Брайън. Равн изкрещя и го нападна с оръжие в ръка. Брайън се вмъкна под вдигнатия нож, блокира удара отдолу и хвана китката му. С другата си ръка го сграбчи за врата и стисна, докато усети как тялото му омеква.

— Ще остане в безсъзнание доста дълго, но ще го вържа за в случай, че се забавим.

— Искаш да кажеш, докато отидем да видим Свещеното Място ли?

— Не. Докато аз отида да го видя. Ти ще останеш с него. Страхът му беше истински. Каквото и да има горе, то е опасно.

Лиа отвратено изпръхтя.

— А би ли ми казал какво на тази планета не е опасно? Отиваме заедно. Ясно?

Брайън отвори уста, за да възрази, а после я затвори и неохотно кимна. Знаеше, че спорът е безсмислен.

— Дръж се близо до мен. Нямаме представа какво може да се крие зад хребета.

Бавно тръгнаха нагоре между дърветата и спряха в началото на тревистия склон. Той свършваше на ръба на хребета, само няколко ярда по-нататък. Брайън се приведе и зашепна:

— Моля те, остани тук, докато видя с какво си имаме работа. Обещавам ти, че ще дойдеш при мен веднага щом се уверя, че е безопасно. Става ли? — Тя кимна потвърдително и остана в прикритието на голямо дърво.

Последните няколко стъпки Брайън измина пълзейки — сантиметър по сантиметър. На върха застина, после бавно и безкрайно предпазливо надигна глава. Погледна, след това се надигна още малко,

за да види какво има от другата страна. После се изправи, махна на
Лиа и извика:

— Ела горе, всичко е наред. Ела и погледни какво открихме.

ТРИНАДЕСЕТ

ВРАГЪТ Е РАЗКРИТ

Лиa забърза нагоре, изгаряща от нетърпение. Какво ли се криеше там? Равн бе смъртно уплашен от това място, а Брайън стоеше на хребета и спокойно й викаше и махаше. Дори се протегна и подаде ръка, за да й помогне за последните няколко крачки.

— Виж — каза той и посочи.

Руини, древни останки от някакви сгради. Лиa поклати глава.

— Това ли е Свещеното Място? Някакви си руини. Няма нищо плашещо тук.

— За нашите очи. Това място със сигурност има някакво значение за туземците. Добре е да разбереш, че макар и разрушени, тези сгради са първите неподвижни структури, които виждаме на тази планета. Мисля, че е достатъчно безопасно, за да ги огледаме отблизо.

Сред порутените стени наистина не се криеше нищо, което да представлява опасност. Разрушените сгради сигурно бяха тук от векове. Част от конструкциите са били от стомана, но металът отдавна се бе разпаднал на прах от ръждата, оставяйки само червени следи в земята. По-големите, кубични сгради, бяха направени от пресована пръст, покрита с керамика. На места керамичния слой бе разрушен и пръстта бе отмита, но все пак бе останало достатъчно, за да запази солидната структура на стените. Брайън се изкатери по една от незасегнатите стени, за да потърси нещо, което да му подсказва какви са били функциите на конструкцията. Ритна ронливата пръст и посочи няколко дупки във външната стена.

— Мислиш ли, че ще е пресилено, ако предположа, че тези сгради са били разрушени от експлозии? Това са може би останки от кратери, а дупките в керамичните стени са причинени от фрагменти, разлетели се след взрива.

Лиa кимна.

— Много вероятно. Ако спреш да мислиш за това, което все още се случва на планетата. Но какво всъщност е представлявало мястото

преди? Твърде малко е за град, а сградите от своя страна са твърде големи.

— Машините отдавна са изчезнали, но аз имам чувството, че това може да е било някаква мина. Онези хълмове отсреща са твърде равномерни, за да имат естествен произход. Тук вероятно са се помещавали жилищните и административни помещения, а големите сгради сигурно са служели за складове. Всички са унищожени от бомбардировки. А хората — избити...

— Не! Не всички. Няма ли голяма вероятност нашите туземци да са наследници на тези хора? Малкото оцелели? Иначе защо ще наричат една изоставена мина Свещено Място?

— Възможно е, но няма начин да разберем със сигурност. Може просто да са открили тези руини и без да знаят нищо за тях да ги обожествяват заради внушителните им размери. Вероятно Равн може да ни каже.

— Съмнявам се. И не мислиш ли, че е време да се върнем и да проверим дали се е свестил?

— Да, тук вече огледахме. Ако го заварим в безсъзнание, не е необходимо да му показваме, че сме идвали. Все още имаме нужда от съдействието му.

Равн ги посрещна буден и със свиреп поглед. Категорично отказа да продължи преди да се е стъмнило. Обзелата го омраза показваше, че знае къде са били — но беше безсилен да направи каквото и да било. Остана неподвижно седнал, докато се смрачи. После стана и без да каже дума, се запъти към равнината. Можеха само да го последват. Мина половината нощ, докато заобиколят Свещеното Място и отново се върнат към хълмовете. Поспаха няколко часа и призори отново тръгнаха.

Рано на четвъртия ден спряха до един поток, за да напълнят манерките си. Брайън се вкамени с полупълна манерка в ръка и погледна нагоре. Лиа забеляза движението и понечи да каже нещо, но той ѝ махна да мълчи.

— Чакай малко. Не се оглеждай и не привличай вниманието върху себе си. Вече не сме сами. Някъде пред нас има хора, предполагам, че са зад онези дървета, над склона.

— Приятелски настроени ли са?

— На тази планета? Нищо подобно. Мога да си представя само една причина да се крият край пътя ни. Това е засада, приготвена специално за нас.

— Какво ще правим?

— Нищо, освен че ще ги почакаме да се покажат и да разкрият намеренията си. Ако ще имаме неприятности, по-добре е да ги посрещнем на открито, където можем да се защитаваме по-добре...

Изведнъж Брайън я бутна и тя видя как откъм дърветата полетя нещо тъмно. Беше дълго копие, което се заби в земята пред тях, почти пред краката на Равн. Той изквича от страх.

— Е, струва ми се, че разкрихме намеренията им. — Лиа посочи към фигурите, които заизлизаха иззад дърветата. — Изглеждат съвсем като хората на Равн, а ние знаем какво представляват те. Знам, че не се нуждаеш от съветите ми, но не би ли искал да извършиш някакво насилие преди да са се приближили? — Опитва се думите ѝ да прозвучат игриво, но не успя да скрие напрежението в гласа си. Гледката на бавно приближаващите, въоръжени с копия мъже я ужасяваше. Откак бяха кацнали на тази планета, навсякъде се сблъскваха с насилие.

— Застани зад това дърво, тук не могат да те достигнат — каза Брайън и се наведе, за да вземе контейнера с перкусионни гранати. Нападащите вече бяха близо, на върха на склона и бавно настъпваха, като размахваха копия и крещяха обиди. Брайън си приготви една граната и зачака да се приближат още. За момент като че ли се установи някакво равновесие. Точно тогава Равн се разкрещя:

— Аз съм Равн! Идвам да ви помогна!

Той скочи в плиткия поток и с кръсъци го прецапа. Брайън понечи да го подгони, но се върна. Беше твърде късно, за да го спре. Равн се втурна по склона, махайки с ръце.

— Двама са, крият се там, зад мен — убийте ги, аз ще помогна! Те пипаха метал, имат машини! Видях ги. Трябва да се убият!

Думите му накараха копиеносците отново да пристъпят напред, а гласовете им се извисиха. Видяха огърлицата и гривната му, разбраха, че е Равн и щяха да се подчинят...

Изведнъж откъм хълма се появи дим и пламъци и между дърветата засвистяха шрапнели. Равн бе подхвърлен във въздуха и, вече мъртъв, се строполи настрана. Чу се оглушителна експлозия. В

последвалата тишина отекна воят на оттеглящите се ловци. Когато Брайън се хвърли на земята, поваляйки и Лиа със себе си, втора експлозия събори няколко дървета и изпочупи клоните в гората над тях. Този път той дочу отекващ гръм в равнината зад тях и погледна нататък. Видя брониран танк, застанал до потока. Дългото му оръдие, сочещо в тяхна посока, изчезна в облак от дим и пламъци. Третият снаряд попадна още по-високо в гората — там, където се бяха скрили ловците.

Стрелбата бе прекратена така внезапно, както бе започнала. Тревистият склон бе пуст, като се изключи трупа на Равн. Ловците си бяха отишли. Без видима цел танкистът размърда оръдието напред-назад, после танкът се завъртя на място и се заотдалечава, вдигайки облаци прах с веригите си.

— Не мърдай преди да се е скрил от погледа ни — каза Брайън. — Не знаем какви детектори има на борда. Не знам кой управлява това нещо, но като че ли и той не обича туземците.

— Възможно ли е това да са същите хора, искам да кажа наследниците на хората, разрушили мините?

— Всичко е възможно... чакай! Виж!

Високо над тях слънцето проблесна в сребърни криле, които се устремиха надолу. Двата самолета, които само преди секунди бяха малки точки в далечината, сега се превърнаха в стрелоподобни форми, които атакуваха с хиперзвукова скорост. Снизиха се един зад друг и се устремиха към самотния танк. Танкистът явно ги бе усетил, защото машината започна да се извърта с лице към тях, но твърде късно. От самолетите се отделиха няколко тъмни точки и пилотите отново се вдигнаха в небето. Няколко експлозии скриха танка от погледа и веднага след тях последва оглушителният рев на реактивните двигатели. Възцари се тишина. Прахът и пушека постепенно се разпръснаха и откриха димящите развалини на танка.

Брайън прегърна Лиа, за да ѝ помогне да се изправи и усети как тялото ѝ трепери.

— Всичко свърши, вече сме в безопасност. Не сме засегнати.

— Ужасно е! Не издържам повече тук! Само насилие, смърт и убийства... — Гласът ѝ секна. Брайън задържа ръката си върху нея.

— Знаехме го и преди да дойдем. Изборът си беше наш. Всичко, което можем да направим сега, е да си свършим работата. Да направим

това, което трябва...

Тя блъсна ръката му.

— Лицемерна свиня! Безчувствен и безотговорен — не си почивен от парче дърво. Не ме докосвай...

Той се подчини — знаеше, че в момента това е всичко, което може да направи. Беше подготвен за стреса — неговата планета беше сурова и безмилостна, а Лиа идваше от един пренаселен и високоцивилизован свят. Бе принудена да стигне твърде далеч, твърде бързо. Сега се нуждаеше от известно време, за да се възстанови.

Сред дърветата бяха в безопасност, така че единственото, което можеха да направят за момента, беше да останат скрити докато се уверят, че внезапния и смъртоносен конфликт е наистина приключил. Брайън отвори торбата и намери водката. Напълни една чаша и я подаде на Лиа. Тя я пое безмълвно, с все още бледо лице и отпи. Брайън отиде до края на горичката и огледа равнината. Беше пуста и тиха, с изключение на димящите развалини от на танка.

— Какво ще правим сега? — попита Лиа зад гърба му.

— Ще приземя катера. Поне ти да си на сигурно място.

— Май не е много умно да го приземяваме тук.

— Не е. Но нямаме избор. Не мога да те оставя повече при такива условия.

Лиа извади от джоба си малък пластмасов гребен и започна да реше сплъстената си коса.

— Малко е късно за връщане. Не ми харесва, но си спомням, че аз го пожелах. Въпреки възраженията ти. Аз си забърках тази каша, така че по-добре да се науча да си я сърбам.

— Това не е наложително.

— Напротив. Полът ми не е подходящ за нещата, с които се занимават големите силни мъжища, но все още имам гордост. Като се замислиш, сравнена с последната планета, на която бяхме, тази тук е просто място за пикник. Не е ли време да продължаваме?

Брайън разбра, че няма какво да каже. Сега тишината беше единствения възможен отговор. Лиа знаеше какво прави, как се чувства и какви рискове поема. Въпреки цялата си физическа сила, той усети, че решителността ѝ не отстъпва на неговата. Или дори я превишава. Да, тя щеше да се погрижи задачата да бъде изпълнена.

— Искам да хвърля един поглед на този танк — каза той по-късно, когато пламъците бяха изгаснали, а прахът се бе слегнал.

Тя кимна.

— Разбира се. Трябва да има някакви надписи, парчета от облекло, идентификация, или нещо подобно. Кога тръгваме?

— Този път няма „ние“ — поклати глава той. — Единия от нас ще отиде, а другият ще остане тук с радиото, за да изпрати рапорт. Мисля, че е най-добре ти да останеш с радиото. Аз ще взема холокамерата и ще работя бързо. Ще я пусна в автоматичен режим и тя ще заснеме повече от сто снимки за около петнадесет секунди.

— Не мисли, че ще споря с теб. Зная, че можеш да разузнаеш много по-добре и по-бързо от мен. Ще изчакаш ли, или тръгваш веднага?

Брайън погледна към небето и кимна.

— Мисля, че веднага. Местното племе е уплашено и се надявам, че засега няма да имаме неприятности с тях. А ще ми трябва и светлина, така че не мога да чакам до довечера. Наблизо не се виждат други танкове, а самолетите са непредсказуем фактор. Искам да отида и да се върна по най-бързия възможен начин. Няма да се бавя.

Бе тръгнал веднага, тичайки с пълна скорост, насочвайки се директно към развалината. Беше време да се направи предварителен рапорт. Лиа извади радиото и описа събитията от деня, а след това го изключи. Видя, че Брайън се е проснал до танка и лежи неподвижен. След това стана и се скри зад машината.

Не беше лесно да се чака. Въпреки, че знаеше, че туземците отдавна са си отишли, тя се вслушваше във всеки шум откъм гората, като очакваше да чуе стъпки. Небето и равнината оставаха празни. Секундите сякаш пълзяха.

И ето го отново — вече тичаше насам! Никога през живота си не беше виждала по-красива гледка от тази огромна препускаща фигура. Той прелетя през високата трева и се шумугна между дърветата — право към Лиа. Дишаше тежко, а кожата му бе покрита с пот.

— Не бях предполагал... — каза той и се облегна на дървото до нея.

— Не си предполагал какво? Кой е управлявал танка?

— Никой. Това е най-ужасното. Празен е... най-малкото откъм човешки същества. Танкът е напълно автоматичен. Управляван от

роботи, тренирани да откриват и убиват хора. Ето кой води тази война, поне за едната страна.

— Механизирана армия от роботи-убийци.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТ МАШИНИ, КОИТО УБИВАТ

Малката червена лампичка, мигаща на гърба на холокамерата, засвети в зелено, което означаваше, че подготвителния цикъл е завършен. Брайън извади филма и го постави в проектора. Веднага щом го включи, в празното пространство между дърветата се появи разкъсана метална стена. Тя се рееше във въздуха напук на здравия разум — холографското изображение, неотлично от оригинала.

— Това са външните снимки — Брайън натисна бутона за смяна на кадрите. — А ето какво видях, когато погледнах вътре.

Изображението изчезна, веднага заменено от следващото — интериора на разрушения танк. Обшивката бе разрушена, но уредите вътре бяха все още различни. Брайън посочи към бъркотията от кабели и разпределителни кутии.

— Това е челната част. Ще забележиш, че няма седалки или уреди за управление, които биха послужили на човек. Само кабели и интегрални схеми. Интериорът е толкова претъпкан, че сигурно е създаден специално за автоматизиран контрол. Виждаш ли тази метална тръба? Това са амуниците за безоткатното оръдие. Минава през целия интериор, право през мястото на евентуалния артилерист. Но има достатъчно пространство за модулите на компютризирано управление.

— Не разбирам. Как е възможно? — учуди се Лиа. — Мислех, че роботите са неспособни да нараняват хората. Има закони на роботиката...

— На земята, може би. Но тези закони никога не са били приложени по периферията на старата Земна Империя. Забравяш, че роботите са машини, нищо повече. Те не са хора, така че не трябва да прилагаме към тях човешки норми. Правят това, за което са програмирани — и го правят без никакви емоционални реакции. Използвани са за военни цели още от древността. Насочвали са бомби, съобщавали са за приближаващи самолети, управлявали са ракети,

стреляли са с картечници — и стотици подобни неща. И с всичко се справят по-бързо и по-добре, отколкото човека. Прибави факта, че са много по-издръжливи във всички отношения и ще разбереш защо военните ги харесват. Ще откриеш, че историята на войните по време на Разпадането е пълна с информация за битки, водени почти изцяло от машини. Били са много разточителни, но поне не са причинявали смъртта на човешки същества. Хората са страдали само в случай, че някоя от страните бъде победена, или пък остане без амуниции. Но обикновено, щом механизмираната защита паднала, хората бързали да се предадат.

— Значи военните роботи не са имали нищо против да убиват хора...

— Не са имали нищо против, защото са неспособни да чувстват. Просто се подчиняват на заповедите. Този танк е бил програмиран да открива хора и да ги унищожава. Ние видяхме колко добре се справя със задачата си.

— Но него са го програмирали хора. Значи те са морално отговорни за убийствата, така ли?

— Точно така. Те са истинските престъпници, които трябва да бъдат съдени.

Лиа гледаше с нарастващо отвращение сменящите се изображения.

— Поне този робот-убиец е унищожен. Може би точно затова се води тази война. Пилотите на онези самолети се опитваха да спрат роботите.

— Опитваха се, но откъде си сигурна, че в самолетите е имало пилоти? Може и те да са били роботи.

— Това е лудост! Роботи, които воюват с роботи на една общо взето ненаселена планета и едновременно с това случайно избиват оцелелите хора. Безсмислено е.

— Може да ни се струва безсмислено, но се случва — това не можеш да отречеш. Бойните машини би трябвало да идват от някакво място на тази планета.

— Подземни заводи?

— Възможно е. Това сме го предъвквали и преди. Просто трябва да продължим търсенето на Мястото Без Име.

— Не искам да те лъжа, че ми липсва, но няма ли да ни е трудно без Равн?

— Трудно, но не невъзможно. Ще продължим на север под прикритието на гората, доколкото е възможно. Вече видяхме какво може да ни се случи, ако бъдем забелязани.

— Не е ли по-добре да ходим нощем?

— Не. По-безопасно е през деня. Каквито и детектори да използват машините — радиолокатори, инфрачервени, топлоприемници — каквито и да е, те работят също толкова добре и на тъмно. А ние трябва да разчитаме само на зрението си. Емпатичните ми заложби ще ни позволят да избягваме туземците, но са безсилни спрямо машините. Така че ще се придвижваме през деня и ще си държим очите отворени за машини, за да ги забележим преди те да са забелязали нас.

Въпреки напрежението и опасността, пътешествието им беше по-леко без омразното присъствие на Равн. Бе умрял, опитвайки се да ги предаде. Нямахше да им липсва. Курсът им сега сочеше почти право на север, като езерото оставаше винаги от дясната им страна. Движеха се между дърветата, успоредно на равнината. Всеки ден виждаха все по-малко животни, може би защото военното присъствие тук беше много по-голямо. Поне веднъж дневно над тях прелитаха самолети, които правеха широки завои, сякаш търсеха нещо. Една нощ някъде зад хоризонта се разрази истинска битка. Далечните експлозии разтърсваха земята, а облаците отразяваха заревото на пламъците.

Един ден по-късно се появи военната колона. Видяха облаците прах, идващи от север, които с времето станаха още по-големи. Първо им заприлича на пясъчна буря, но това беше покрита с трева равнина, а не пустиня. Освен това упоритото им настъпление не можеше да се дължи на природна стихия.

— Горе между дърветата, бързо! — Брайън я поведе с огромни крачки. — Там има хребет. Добре е да сме зад него — за да има няколко метра скали между нас и детекторите им.

Той хвърли вързопа между камъните и помогна на Лиа да се изкачи. Скалите бяха огромни и заоблени. Двамата си проправиха път и се скриха под една от най-големите. Брайън напъха вързопа с металните уреди още по-навътре, за да бъде по-труден за засичане.

След това натрупа плоски камъни под формата на грубо прикритие, в което остави малки пролуки, през които да гледат.

— Вече ги чувам — каза Лиа. — Целия този грохот и трещене. Ето ги!

Вече се виждаха тъмни петна, които се движеха пред пращния облак и нарастваха с приближаването си. Масивни форми, бронирани и тежковъоръжени бойни машини. Виждаха се и по-малки машини, които кръстосваха напред-назад и обикаляха навсякъде. Тези прикриващи сили бяха навсякъде — далеч напред по протежение на езерото и дори нагоре по хълма. Няколко самолета прелетяха ниско над главите им и Лиа се отдръпна в скривалището. Експлозията, причинена от хиперзвуковата им скорост, разтреса камъните на укритието. С напредването на армадата равнината почерня от бойни машини. Докъдето поглед стигаше, беше пълно с тях. Ушите ги заболяха от металическия рев.

Късно следобед основната част на колоната вече беше преминала, но все още беше пълно с малки танкове, които кръстосваха насам-натам.

— Това си беше истински парад — отбеляза Лиа.

— Но нечовешки. Там нямаше нищо, освен машини. Програмирани машини. Ако имаше живи хора сред тях, щях да усетя общите им емоции, дори от това разстояние. Но нямаше абсолютно нищо.

— Не е ли възможно да е имало само няколко души сред машините? Колкото да ги управляват?

— Възможно е, не бих усетил присъствието им. Но дори да е имало шепа хора начело на колоната, сигурен съм, че деветдесет и пет — деветдесет и осем процента от машините са управлявани от роботи.

— Страшничко е...

— Всичко в тази мисия е страшно. И смъртоносно. Ще останем тук до сутринта. Искам, когато продължим, машините да са се отдалечили колкото се може повече. Единственото хубаво нещо в цялата работа е, че вече знаем как да намерим пътя.

— Какво искаш да кажеш?

Брайън посочи огромните следи, останали в равнината след минаването на механизиранията армия.

— Оставиха следа, която можем да следваме и със затворени очи. Ще минем по нея и ще стигнем там, откъдето са тръгнали.

— Не можем! Може би има още от тях, които се движат в същата посока.

— Ще вървим достатъчно далеч от пътя им. Тези следи се виждат от километри, така че не ни се налага да се придържаме близо до тях. Ще се движим внимателно, както и досега. Но ще ги следваме колкото е необходимо. Няма да спираме, докато не разберем откъде идват тези машини.

През първите няколко дни нямаше проблеми. Но след това прехода започна да става все по-труден. От момента, в който Централното Езеро остана зад гърба им, природата наоколо започна постепенно да се променя. Бяха отминали върволицата от предпланини, гористите хълмове и зелената равнина. Теренът стана планински, с повече чупки, а хълмовете бяха прекъсвани от долини и хребети. Брайън спря на стръмния склон и се вгледа в следите отпечатани долу в равнината. Те все още бяха видими, но по-нататък се губеха зад стените на дълбока клисура.

— Сега какво? — попита Лиа.

— Ще хапнем нещо, докато помислим. Смятам, че е възможно да се изкачим по хълмовете и да продължим отгоре.

Тя погледна към извисяващите се скали и подсмръкна.

— Лесно е да се каже. — Отвори пакет с хранителни дажби и му подаде почти празния контейнер. — И ако забелязваш, храната ни вече свършва. Каквото и да се случи, съвсем скоро ще трябва да тръгнем обратно, освен ако не приземиш катера и попълним провизиите си.

— Нито единия вариант не ми харесва. Стигнахме доста далеч и сме все още по следите им. Трябва да продължим. Не можем да попълним провизиите, защото не бих рискувал да приземим катера в област с толкова бойни машини. Което ни оставя само един изход...

— Не го казвай. По-добре си напълни отворената уста с храна. И ще последваме моя план. Ще се върнем в равнината, ще приземим кораба и ще се върнем в орбита, където ще бъдем в безопасност. Имаме много информация. След това кротко ще почакаме да изпратят десантчиците и...

Брайън красноречиво поклати глава.

— Ние сме десантчиците. И не можем да се оттеглим преди да сме разбрали какво става тук. Така че ни остава един-единствен път. В каньона...

— Ти си се побъркал. Това е сигурно самоубийство.

— Не мисля. Виждам го като риск — петдесет на петдесет. Бърз преход — навътре и после обратно, преди да са се появили някакви машини.

— Аха, усещам накъде биеш. Ще бъде индивидуална ударна операция, нали? И това ще бъдеш ти, нахлузил бързоходните ботушки и размахал прозрачната си кама. Докато аз седя тук заедно с цялата метална екипировка и чакам завръщането ти.

— Да, нещо подобно имах наум. Можеш ли да ми покажеш някакъв недостатък в плана ми?

— Само един. Няма ли да ти е по-лесно собственооръчно да си пръснеш черепа и да си спестиш всички неприятности?

Той взе малката й ръка, ясно доловил тревогата и страха, скрити зад заядливите думи.

— Знам какво чувстваш и мислиш и не мога да те обвинявам за това. Но точно в този момент ние нямаме избор. Можем да се върнем и да започнем операцията от самото начало. Или да я завършим сега. Аз мисля, че сме стигнали твърде далеч, че сме преминали през твърде много насилие и пролята кръв, за да се откажем. И имам нужда да видя края на всичко това.

Нямаше смисъл да се спори. Лиа разбра това и бе обхваната от мрачно примирение. Безмълвно прибраха багажа си и се придвижиха към вътрешността на хълмовете, където намериха подходящо за лагер място. То представляваше естествен заслон, образуван от голяма надвесена скала, а малко по-надолу ромолеше планински поток.

— Тук ще бъдеш в безопасност. — Брайън й подаде един скорострелен пистолет. — Гледай винаги да ти е подръка. Ако видиш нещо, първо стреляй, а после проверявай какво е. Тук нямаме никакви приятели, независимо дали животни, машини, или хора. Когато се връщам, ще ти дам достатъчно предупреждения, така че не се страхувай, че може да ме застреляш.

Нощта за първи път беше студена — бяха вече в планините. Споделиха спалния чувал, за да запазят топлината си. Брайън заспа моментално, благодарение на дългогодишния си тренинг, но Лиа

остана будна. Остана така до късно през нощта, загледана през клоните на дърветата към чуждото, обсипано със звезди небе, толкова различно от земното. Беше толкова далеч от дома.

Събуди се от докосване по рамото и установи, че е вече светло. Брайън стоеше до нея и нагласяше ножа в ножницата.

— Сигурен съм, че при последния рапорт записахме всичко важно, което сме научили досега, така че ще можеш да пазиш тишина в ефира. Това е ден първи — аз ще се върна най-късно до вечерта на ден четвърти. Обещавам да се върна независимо какво съм намерил там. Ако не се върна в обещания срок, ти не трябва да ме чакаш. А предполагам какво безумие би било да ме последваш. Независимо дали съм се върнал или не, ти трябва да тръгнеш обратно на ден пети. Да приземиш катера веднага щом стигнеш до равнината — и да се махнеш от тази планета. Бързо. Има други агенти, които ще счупят този орех, ако ние се провалим. Но по-добре не се занимавай с тези бъдещи планове. Ще се видим след четири дни.

Той се обърна кръгом и тръгна. Бързо, преди да е успяла да каже нещо. Явно беше, че така предпочита. Тя проследи с поглед силната му фигура, която с лекота прескочи потока и започна да се смалява в далечината, докато скочи зад една скала и се скри от очите ѝ.

ПЕТНАДЕСЕТ

ИЗПИТАНИЕТО НА КАНЬОНА

Нямаше логична причина да се колебае пред входа на каньона — но логиката нямаше нищо общо с това. Брайън скочи последните няколко фута от стръмния хълм и застина. Неподвижно. Вслушан в тишината. От двете му страни високите каменни стени формираха естествен коридор, който се връзваше дълбоко в планината. Погледът му стигаше на около четвърт миля навътре, където каньонът с лек завой се скриваше от очите му. Земята пред него някога е била покрита с трева, която обаче отдавна е била смляна и стъпкана. Само няколко стръкчета все още стояха непокътнати до каменната стена. Всичко останало бе намерило края си под веригите на настъпващата армия. Машина след машина бяха предъвквали каменистата почва, докато я бяха превърнали в сложна плетеница от припокриващи се следи. Брайън погледна в краката си и забеляза, че стои в дълбок отпечатък, по-голям от един квадратен ярд. И това представляваше само една брънка от веригата на гигантска машина, която пък беше една измежду хиляди себеподобни. Армия от машини бе минала отгук — и в дадения момент размислите за това можеха да се обърнат срещу него. Имаше намерение да се пребори с тази армия — може би дори с една ръка?

— Да! — изкрещя той и се усмихна иронично. Шансовете не бяха много добри, но бяха единствените, които имаше. И намаляваха с всяка секунда прекарана тук, защото с времето вероятността да се срещне с врага между тесните стени на каньона нарастваше. Той се затича напред в бърз, поглъщащ разстоянието тръс.

Каменните стени на каньона се извисяваха право нагоре; утъпканата земя беше набраздена и изключително неудобна. След почти час бързо тичане той откри, че започва да диша тежко, така че се установи на бърз ход. Продължи така, докато си поеме дъх и пак затича. Миля след миля, каньонът оставаше безличен и еднакъв. Към средата на следобеда стените започнаха да се раздалечават и той попадна в обло разширение сред скалите.

Това беше добра възможност да си почине. Остави отъпканата следа и се изкатери на едно затревено възвишение встрани от нея. Оттук добре се виждаше как пътят прекосява разширението и се изгубва в каньона, който продължаваше от отсрещната страна. Изпи няколко глътки вода, облегна се и затвори очи. След около час сън щеше да продължи. Тъй като на тази височина ставаше доста хладно, може би беше по-разумно да спи през деня, а да върви нощем. Знаеше, че организъмът му лесно ще се приспособи към това. У дома, на Хаврк, храната трябваше да бъде събирана през късото лято, за да има достатъчно за дългата сурова зима. Беше изкарвал по четири-пет дни без сън и знаеше, че може да го направи по всяко време. Тревата беше мека, а нишата между скалите беше на завет и огряна от слънцето. Той се намести и моментално заспа.

В определеното време очите му се отвориха и погледнаха към безоблачното небе. Слънцето се бе скрило зад скалите и в сянката ставаше студено. Следата зад него беше все още празна. Намести ножа на хълбока си, отпи малко вода — и продължи напред.

Сега каньонът беше по-широк, но извивките му бяха по-остри и му пречеха да вижда надалеч. На всеки ъгъл забавяше ход и внимателно го заобикаляше — но скоро установи, че така губи твърде много време. Каквото имаше да става — щеше да си стане и той не можеше да го избегне. Налагаше му се да наблегне на скоростта и да се осланя на късмета си.

Земята тук бе преминала в твърда скала, издраскана и издълбана от веригите, но много по-гладка от набраздената пръст в началото. Нагоди се към ритъма на равномерното движения и установи, че напредва добре, а дишането му е силно и ритмично. Почти отпуснато. Без да забавя ход мина покрай поредния ъгъл и застана срещу бойната машина, спряла на няколко ярда от него.

Тя имаше машинни рефлексии. Четирицевното оръдие гледаше към небето. Сега, с ужасяваща скорост то се извъртя и се насочи право към него. Дори когато се хвърли назад, за да се скрие зад скалата, видя как дулата го проследиха. Куршумите щяха да се забият в гърба му, не можеха да пропуснат...

Претърколи се на земята и се прилепи към скалата, учуден че е все още жив. Нищо не се бе случило. Оръдията не откриха огън.

Брайън лежеше неподвижно и дишаше учестено, очаквайки всеки момент да чуе грохота на веригите. Знаеше, че не може да я надбяга. Можеше ли да се изкатери от този капан? Не, стените бяха гладки и стръмни. Нямахше изход.

Ръмженето на двигателя беше силно и дрезгаво. Чу се скърцане на метал и двигателят избоботи неравномерно.

После звукът отекна, оставяйки след себе си болезнена тишина. Машината не идваше, за да го убие, но все още блокираше пътя му. Защо бе спряла?

Брайън си пое дълбоко дъх и се изправи. Беше спасен — но не за дълго. Какво трябваше да направи? Скоро щеше да се стъмни. Вероятно би могъл да заобиколи танка в тъмнината. Не. Мракът нямаше значение за машината; и на тъмно датчиците ѝ продължаваха да работят. Да се върне? Да, можеше, но това би бил краят. Да се предаде. Твърде далеч бе стигнал, за да си го позволи. И защо машината не бе стреляла по него? Любопитството надделя над предпазливостта.

Много бавно, милиметър по милиметър, той пълзешком се приближи към скалите на ъгъла. Вдигна глава над камъните и...

Веднага се хвърли обратно, тъй като погледът му бе попаднал право в тъмните отвори на дулата.

И отново нямаше изстрели. Машината знаеше, че той е тук — защо тогава се колебаеше? Може би си играеше — както котка с мишка? Не, със сигурност не бе програмирана за такова нещо. Само за унищожение. Какво да прави тогава?

Взе един едър камък и го хвърли през глава, както се хвърля граната. Той се удари о земята с отекващ звук, а Брайън надигна глава, за да погледне.

Двигателят на танка изръмжа и дулата се насочиха към камъка, а след това се върнаха на Брайън. Този път той не помръдна. Машината вече бе имала две възможности да го убие — и нищо не се бе случило. Това беше третата. Ако този път стреляше, той никога нямаше да го разбере.

Измина една, втора, трета секунда. Оръдията мълчаха. Окуражен, той излезе от прикритието си и пристъпи напред. Оръдията бавно го проследиха.

Брайън застина, когато двигателят изръмжа, танкът се разтrese, приближи се с няколко сантиметра и отново спря. В този момент забеляза, че едната му верига е паднала и затова не може да се движи.

Ако успееше да заобиколи машината, тя не би могла да го последва! Брайън се втурна напред, като болезнено усещаше следящите го дула. Но когато подмина машината, оръдията внезапно спряха. После направиха полукръг и се върнаха във вертикално положение. Брайън спря и огледа машината.

Сега тя не му обръщаше внимание. Вероятно е минал извън обсега на насочените напред сензори и тя го е изтрила от паметта си. Дали да отдели от времето си, за да я разгледа?

Не можеше да оправдае действията си с нищо друго, освен с любопитството си. Облекчението след напрежението и страха от сигурната смърт, която доскоро го бе заплашвала, го бяха направили почти лекомислен за момент. Трябваше да се приближи до танка, за да го разгледа. Можеше да му разкрие нещо, или пък нищо — всъщност нямаше значение.

Той се приближи с бавни предпазливи крачки, но машината не му обърна внимание. Беше достатъчно близо, за да види знаците, споени за металната ѝ обшивка, да постави крака си върху блестящото метално колело и да се изкатери по едната страна ѝ. На върха, точно зад оръдейната кула имаше люк с една-единствена заключваща дръжка. Той се поколеба за секунда, а после хвана дръжката и силно я дръпна.

Безшумно и плавно люкът се отвори.

Нищо не се случи. Брайън се наведе напред и надникна вътре, вслушан в тежките удари на сърцето си. В танка нямаше нищо живо. В полумрака присветваха различни уреди; някъде тихо изръмжа сервомотор и утихна. Гирлянди от амуниции висяха от оръдията пред него. Явно бяха заредени и готови да стрелят. Защо тогава не бяха стреляли по него?

Достатъчно! Внезапно се ядоса на глупостта си. Какво правеше тук — рискуваше живота си без никаква причина? Бе минал успешно покрай бойната машина. И трябваше да продължи възможно най-бързо по пътя си, за да се отдалечи от нея. Отвратен ритна бронираната обшивка, скочи на земята и се затича без да се обръща назад.

Това беше още една загадка, която да прибави към останалите загадки, от които бе изграден този смъртоносен свят. И никоя от тези загадки нямаше да бъде решена, ако не разбере нещо за произхода на армията, минала отгук. Продължи да тича.

Когато се стъмни, той все още тичаше и продължи така, тъй като земята се виждаше добре под светлината на звездите. Преходът се оказа твърде тежък дори за него и му се наложи да направи почивка преди края на нощта. После още една. Изтощението вече го забавяше, когато забеляза тясно разклонение в каньона. Коленичи, за да разгледа земята по-внимателно, но не откри никакви следи от вериги. Отклонението изглеждаше достатъчно сигурно място за почивка. Навлезе в него и когато се отдалечи достатъчно от разклона, си намери място между две малки възвишения и веднага заспа.

След известно време го събуди някакво неясно безпокойство. Над него звездите светеха силно, обсипали небето от хоризонт до хоризонт. От каньона не се чуваше нищо, но долови далечен шум от реактивни двигатели, който постепенно заглъхна. Нямаше нищо общо с него. Затвори очи и когато ги отвори отново, вече се зазоряваше.

Беше изморен и премръзнал, а мускулите го боляха. Водата в манерката беше ледена и той едва устоя на изкушението да изпие повече от определените няколко глътки. Освен това беше гладен. Бе очаквал тези реакции, така че насочи вниманието си далеч от подобни слабости. Щом тръгнаше, щеше да се стопли, а с глада и жаждата можеше да се живее. Трябваше да побърза.

Когато каньонът започна да се разширява, той остана в сянката на източната стена. Това би му осигурило някаква защита, ако срещнеше някоя от машините. Дъното на каньона леко се издигна, като едновременно с това се разшири, а повърхността му стана по-твърда. Бе преминала от утъпкана земя към скала, а сега и към нещо още по-твърдо. Наведе се, за да я разгледа.

Това беше втвърдена разтопена скала. Но не заоблена и нагъната като естествените вулканични образувания, а гладка и хоризонтална. Била е разтопена от топлинни оръдия, а после изравнена.

Повърхността на долината беше изкуствена.

Слънцето се бе издигнало високо в небето и осветяваше цялата равнина, като подчертаваше изкуствено изравнената ѝ гладка повърхност. Брайън я обиколи, внимателно оглеждайки стените от

двете ѝ страни. Те също бяха гладки и солидни, без никакви отвори, дори в дъното на долината.

Нищо. Каменните стени бяха древни и естествени. Това беше задънена улица. Един каньон, който започваше оттук и се простираше до равнината. Огромна цепнатина в каменните планини с един-единствен изход.

И все пак той знаеше, че от тази долина се бе изсипала цяла механизирана армия. Беше я видял лично и по следите ѝ бе стигнал до това място. Как можеше тук да няма нищо? Това беше невероятно.

Пристъпи към каменната стена и я докосна, а след това яростно я удари с острието на ножа си. Беше твърда. Това беше просто невъзможно. Но беше вярно.

Обърна се, за да погледне обратно към каньона и за първи път видя тъмната колона. Беше не по-висока от четири фута и се намиреше на около десет ярда от задната стена. Бавно пристъпи към нея, заобиколи я, а после я докосна. Беше метална, от някаква сплав, поизносена от времето, с леко потъмняла повърхност. По нея нямаше никакви знаци и той нямаше никаква представа за евентуалните ѝ функции. Можда да я одраска с върха на ножа си — остави светла линия по заоблението ѝ върх. Прибра оръжието си в ножницата и усети как в гърдите му се надига гняв.

— Какво е това? — изрева с всичка сила той. — Какво означава всичко това?

Думите му отекнаха в каменните стени и затихнаха. В долината отново се възцари тишина.

ШЕСТНАДЕСЕТ

ТАЙНАТА НА ЧЕРНАТА КОЛОНА

Обзет от безсилие и ярост, Брайън ритна тъмната колона. Резултатът беше само глух тътен и остра болка в крака му.

— Много впечатляващо, Брайън — каза си на глас. — Разумна реакция на интелигентен човек. По-добре ли се чувстваш? Сега, след като се отърва от гнева си и имаш болка в крака за доказателство — не е ли време да обмислиш малко този проблем? Време е. Най-напред — какво знаеш? Да започнем с точка първа — той вдигна пръст. — Механизираната армия излезе от тази долина. Няма съмнения относно това. Следите, които последвах, водят до това място. Нямах отклонения или други пътища. Което води до заключение номер две — машините *трябва* да са дошли оттук, от този край на каньона, от мястото, на което в момента стоя. Стените и земята изглеждат солидни — но може и да не са. Ще бъдат проверени. Но какво ще кажеш за един подробен оглед на тази колона? Тя е изкуствена, направена е от метал и вероятността да има нещо общо с цялата работа, е сто към едно. Следователно, номер три — изследването на колоната става първо в списъка.

Нещо тормозеше мислите му. Какво? Да, какво се бе случило, когато бе ритнал колоната — освен болката в крака, нямаше ли и нещо друго? Но какво? Да, разбира се — бе прозвучала сякаш е куха, издавайки по-скоро звън, отколкото глух звук при ритника.

Брайън извади ножа си и го обърна. Хвана го за острието и почука по купола на колоната, където бе одраскал метала. Чу се глух звук. Но когато я удари по-надолу, тя силно иззвъня. Наистина беше куха!

Което веднага повдигна втори въпрос: дали това не беше куха обвивка, под която се криеше нещо? Твърде възможно. Трябва да потърси начин да я отвори и да проникне вътре.

Прокара пръсти надолу по стената ѝ — беше съвсем гладка. Коленичи, за да изследва долната част, а после легна, за да огледа

основата. Не беше ли това около основата цепнатина? Натисна с върха на острието и то влезе под метала! Наистина имаше цепнатина — обкръжаваща цялата основа. Въпреки, че колоната беше като че ли вкопана в каменната повърхност, изглежда имаше някаква външна обвивка, която лежеше върху скалата. Докато се изправяше, нещо привлече погледа му, някакъв сребрист проблясък, на около фут от земята.

Драскотина в метала.

Внимателното изследване разкри, че драскотината е причинена от нещо, което е било поставено в отвор с дължина около два сантиметра — отвор около който бе отбелязан кръг.

— Глава на винт! Изглежда точно като голям винт! А винтовете са направени, за да бъдат развивани.

Единствения инструмент, с който разполагаше, беше ножът му — той трябваше да свърши работа. Пъхна острия му връх в каналчето и натисна дръжката надолу. Нищо не се случи. Натисна по-силно. Почувства как мускулите му се издуват от напрежение, а острието на ножа се огъва. Можеше да се счупи. Нямахше значение. Още по силно...

Със силно скърцане кръглото парче метал се завъртя почти на сантиметър. Прекара пръсти по колоната и усети, че леко се е подало навън — ръбът му вече не прилепваше към повърхността. Веднъж задвижено, то се завъртя по-леко. Отново и отново — докато главата стана ясно видима и Брайън видя блестящата резба зад нея. Сега вече можеше да върти с пръсти. Накрая го извади, пусна го на земята и погледна в дупката. Не видя нищо, освен мрак. Но винтът *трябва* да е имал някаква функция. Дали е прикрепял нещо на мястото му? И какво?

Вдигна ножа, за да го пъхне в отвора, но се замисли. Би било много по-мъдро да си размърда мозъка, вместо да опитва слепешката. Каква е била функцията на тази запушалка? Дали е запушвала отвор, под който има някакви уреди за управление? Възможно, но доста съмнително. Може би задържаше външната тръба на мястото ѝ? Това изглеждаше много по-вероятно.

Наведе се, натисна с острието на ножа в основата на металната колона и успя да го подпъхне малко. После дръпна нагоре. Движеше се!

С няколко тласъка Брайън успя да пхне острието докъдето беше възможно — около сантиметър навътре. Освободената от болта тръба сега би трябвало се движи нагоре-надолу. Остави ножа на мястото му и клекна, за да обгърне с ръце широката около фут колона. И така, притискайки я с всички сили към себе си, той бавно заизправя краката си.

Нещо помръдна. Металната тръба се бе вдигнала малко над земята. Брайън погледна отдолу и видя, че е на около сантиметър от скалната повърхност, очевидно задържана така от нещо отвътре. С внимателни и точни движения, така че да не я събори, той премести хватката си по-надолу и отново повдигна.

Издигаше се бавно, сантиметър по сантиметър — докато успя да я вдигне на около фут от земята. Вътре проблесна лъскав метал.

Малко по малко той я повдигна достатъчно, за да може да подпхне пръстите си под долния ѝ край. Щом я хвана достатъчно здраво, Брайън сви крака, до почти клекнало положение, пое си дъх и внимателно се изправи. Металната тръба се вдигна нагоре, а после внезапно се наклони и падна, освободена от колоната.

Брайън отскочи назад и дишайки тежко, се вгледа в това, което се бе открило под нея.

Вътре, защитени от бляскава метална рамка, бяха подредени компактни електронни блокове. Имаше няколко наглед обикновени банки за памет, усилватели и трансформатори, свързани помежду си с плетеница от кабели. Дебел кабел излизаше от кутията на захранването и водеше надолу към солидния корпус на атомна батерия, вградена в основата. Батерията беше дълготрайна, което означаваше, че ако не консумираше твърде много енергия, машината би могла да работи с години. Но каква беше функцията ѝ? Почти всички компоненти изглеждаха познати и силно напомняха някои от тези, с които сам бе работил. Когато се вгледа, Брайън долови слабо жужене откъм устройството. Дали работеше в момента? Той го заобиколи и — да — от другата страна имаше няколко светещи дисплея, на които просветваха сменящи се цифри. Значи работеше. Чудесно. Но какво беше то — и каква връзка би могла да съществува между него и бойните машини?

Брайън се наведе, взе ножа си и отстъпи, за да огледа уреда отново. Пълна мистерия. Вдигна ножа и изпита желанието да го забие

насред схемите, но се въздържа. Това нямаше да му донесе нищо, освен може би един по-силен токов удар. Дали нямаше някакви знаци или указания по колоната? Наведе се, за да я огледа отблизо и няколко експлозии се взривиха до него.

Рефлексите му светкавично се задействаха — той се хвърли на земята, претърколи се и се изправи с готов за бой нож.

Пред него стояха трима мъже, мъже, които само преди секунди не бяха там.

Трима мъже, облечени изцяло в черно, с ботуши и тежки космически костюми. Чертите им бяха скрити зад отразяващите стъкла на шлемовете. И тримата носеха някакви метални куфарчета, но изглеждаха невъоръжени. Сигурно бяха не по-малко изненадани от него, защото се отдръпнаха пред насочения му нож. Брайън бавно се изправи, прибра ножа в ножницата му и направи една крачка към най-близкия от тях. Мъжът отстъпи и натисна някакъв бутон на китката си. Чу се силен гръм и той изчезна така внезапно, както се бе появил.

— Какво става тук, кои сте вие? — попита Брайън и пристъпи към останалите двама. Те отстъпиха и точно в този момент за трети път се чува експлозии. Те следваха бързо една след друга и с тях се появиха най-малко още тринадесет души, облечени по същия начин. Но тези бяха въоръжени. Тежките им бластери бяха насочени към него. Брайън стоеше неподвижно, за да не ги стресне. Мъжът, който ги предвождаше, с някакви идентификационни ленти на костюма, отпусна оръжието и докосна шлема си. Лицевата част се отвори.

— Кой си ти? — попита той. — И какво правиш тук?

СЕДЕМНАДЕСЕТ УБИЙЦИТЕ

Останалите също отвориха шлемовете си.

— Разбира ли ви, сержант? — попита един от тях.

— Ножа му изглежда доста внушително.

— Кажете му да го хвърли.

Брайън ги разбираше много добре — говореха на Вселенско Есперанто, междузвездния език, който всички използваша наред със своя роден. Бавно вдигна ръката си и я постави върху ножа.

— Ще го оставя на земята. Вие само внимавайте със спусъците.

Сержантът с насочен бластер внимателно проследи движението на Брайън. Когато ножът се намери на земята, той сведе дулото и пристъпи напред. Беше мрачен мъж с тесни очи, а бледата му кожа контрастираше с наболата брада.

— Не си техник на Гъонгъос — отбеляза сержантът. — Те не се обличат така. Какво правиш тук?

— Тъкмо смятах да задам същия въпрос, сержант — заяви Брайън. — Обяснете вие. Аз имам повече въпроси, отколкото вие...

— Това не ме интересува. Цялата работа не ми харесва. — Той извика през рамо: — Ефрейтор! Скочи обратно и донеси един скафандър, от най-големите. Разкажи на капитана какво сме намерили и му кажи веднага да уведоми Министерството на Войната.

Отново се чу експлозия. Брайън осъзна, че шумът се дължи на техните появи и изчезвания — движеха се толкова бързо, че изместваха въздуха или оставяха след себе си вакуум, както светкавиците. Военни звания, рапорт до Министерството на Войната — сигурно имаха нещо общо с бойните машини, които се бяха появили отгук. Може би машините се бяха материализирали точно като тях!

— Вие сте отговорни за танковете и бойните машини, нали?

Сержантът отново вдигна оръжието си.

— Не съм отговорен за нищо, освен за заповедите, които изпълнявам. Сега млъкни, поне докато ми се махнеш от главата. Ако ти се говори, ще си говориш с Разузнаването. Така всички ще бъдат доволни.

Въпреки заплахата на оръжията им, Брайън почувства радостта на успеха. Просто трябваше да има връзка между тези хора и тази въоръжена планета. Отговорът беше близо; засега трябваше овладее нетърпението си. Внимателно се загледа в техниците, пристигнали първи на мястото, които работеха над уреда, скрит в сърцевината на металната колона. Те свързаха с него кабели и датчици — като че ли тестваха различните му модули и функции. Явно беше наред, защото съвсем скоро откачиха инструментите си и върнаха металната обшивка на мястото ѝ. Когато тя застана на мястото си, те я завъртяха, докато съвпаднат двата отвора и завиха болта, който Брайън бе свалил. Прииска му се да ги попита нещо, но си наложи да мълчи. Съвсем скоро щеше да има тази възможност. Отново чу гръм и се обърна. Ефрейторът се бе завърнал със сгънат костюм под мишница.

— Лейтенантът каза да го заведем, готов е с посрещането. Ето костюма.

Обещаното посрещане звучеше доста злокобно, но насочените дула не му даваха право за избор. Брайън навлече костюма според указанията, които му дадоха. Сержантът затръшна лицевата част на шлема му и натисна едно копче на китката му. Брайън изпита странно, неописуемо усещане за усукване и всичко се промени. Каньонът и войниците ги нямаше, а той стоеше сам на метална платформа, осветен от силни прожектори. Към него тичаха войници в униформи. Те разкопчаха костюма и го съблякоха под наблюдението на млад офицер.

— Последвай ме — заповяда той на Брайън.

На този етап нямаше смисъл да се съпротивлява — така че се подчини. Преди да минат през масивната метална врата, водеща към коридора, Брайън успя да хвърли бърз поглед на огромна машина, от която висяха кабели, излизащи от изолатори дебели колкото тялото му. Коридорът беше в неутрален цвят, с множество врати по дължината си. Спряха пред една, на която пишеше КОРПСЗ, отвори я и поканиха Брайън да влезе. Той пристъпи вътре и я чу как се затваря зад него.

— Седнете на това кресло, ако обичате — тихо каза мъжът срещу него. Самият той беше седнал на не повече от два ярда от Брайън. Слаб мъж с бледа кожа, изпъкнали скули под хлътнали очи и облекло в неутрален сив цвят. Усмихна се на Брайън, но това беше само жест, движение на лицевите мускули, зад което не се криеше топлота или откровеност. Брайън го чуваше отлично въпреки прозрачната стена, която разделяше малката стая на две. Той се разположи на стола, единствения предмет в неговата половина на стаята.

— Имам няколко въпроса към вас — заяви Брайън.

— Не се съмнявам в това. Аз също имам въпроси. Надявам се, че и двамата ще задоволим любопитството си. Аз съм полковник Хегедус, от Ополската Народна Армия. А вие?

— Казвам се Брайън Бранд. Да разбирам ли, че Корпс 3 е военното ви разузнаване?

— Така е. Колко сте наблюдателен. Нямаме намерение да ви причиняваме нищо лошо, Брайън. Но много бихме да разберем какво смятахте да правите с Делта-кулата, която бяхте отворил.

— Така ли се нарича? Изследвах я, защото предположих, че може би има нещо общо с войната на Селм–2.

— Искате да кажете, че сте някакъв шпионин, така ли?

— А вие искате да кажете, че на тази планета има нещо за шпиониране ли?

— Моля ви, Брайън, да не си играем игрички. Мястото, където бяхте намерен, е с огромно стратегическо значение, както добре знаете. Ако сте от разузнаването на Гъонгъос, по-добре да ми кажете — знаете колко лесно можем да получим истината от вас.

— Страхувам се, че нямам представа за какво ми говорите. Истината е, че съм напълно объркан от случилото се. Кацнах на тази планета в средата на опустошителна война...

— Извинете, но на *тази* планета няма война, много добре знаете... — За първи път на лицето на Хегенус се изписа някаква емоция — внезапен шок. — Не, вие не знаете това, нали? Мислите си, че още се намирате на Селм–2. И не сте от Гъонгъос...

Мъжът реши нещо и внезапно натисна един от бутоните пред себе си. Брайън усети остра болка в предмишницата си и светкавично я вдигна. Твърде късно. Блестящата игла се скри в облегалката на креслото, вече изпълнила задачата си. Той се опита да стане, но разбра,

че не може. Нито пък можеше да си държи очите отворени. Започна да пропада в тъмна бездна...

През първия ден Лиа нямаше нищо против очакването в гората. Беше ѝ приятно да си почине след дългия поход, да седи на брега на потока, потопила крака в хладната вода. През високите дървета се виждаха преминаващите облаци и шумните ята летящи гуцери. Хранителните дажди бяха безвкусни както винаги, но я засищаха. Когато слънцето залезе и въздухът стана студен, тя изтърси чувала си и се вмъкна в него. Остави пистолета до главата си, както ѝ бе казал Брайън. Тревожеше се за него, но се опитваше да не мисли за това. Дърветата образуваха тъмни пътеки в звездното небе. Очите ѝ се затвориха и тя потъна в сън.

През нощта вика на някакво животно отекна в гората и стресна Лиа, която се събуди и сграбчи пистолета. И преди беше чувала подобни крясъци през нощта, но те не я тревожеха. Защото Брайън беше с нея. Тихото му присъствие ѝ бе давало възможността отново да заспи, знаейки, че по всяко време може да разчита на защитата му. Само че сега той не беше с нея. След това заспа трудно и се буди няколко пъти, заслушана в звуците, долитащи от мрака. Нощта ѝ бе станала неспокойна и не успя да се отпусне и отпочине до сутринта.

През следващия ден Лиа прекара времето си, поправяйки и допълвайки рапорта. Компютърът от кораба ѝ го пускаше, а тя го допълваше и модифицираше на места. Опита се да не мисли за Брайън, който вървеше сам през тесния каньон. Опита се да прогони мисълта за това какво би се случило, ако срещнеше някой от танковете.

Втората нощ мина не по-добре от първата и на зазоряване Лиа се чувстваше съсипана от умора. Изми се в потока, а след това използва гребена, за да пооправи косата си. Сухите дажди бяха както винаги безвкусни и докато ги мокреше във водата, забеляза някакво движение между дърветата. Там имаше нещо!

Беше обещала на Брайън, че ще следва инструкциите му. И веднага го направи. Грабна пистолета и пусна един откос експлозивни заряди към гората. Когато спря да стреля, един глас каза на Есперанто:

— Ние сме приятели...

Втори откос последва първия. Тя нямаше приятели тук! Хвърли се зад каменната преграда и се загледа към дърветата. Нещо механично изкашля в гората и зад нея се чу глуха експлозия. После още една. Появиха се облаци лют дим, които се разпростряха към нея и я погълнаха. Задържа дъха си, но после все пак ѝ се наложи да вдиша. Закашля се, седна кашляйки, а после полегна и затвори очи, все още кашляйки. Остана да лежи тихо и неподвижно, дори когато от гората излязоха мъже с маски и погледнаха надолу към тялото ѝ.

ОСЕМНАДЕСЕТ ВЪВ ВОЕННИЯ МОЗЪК

Брайън примигна, отвори очи и погледна белия таван. Мислите му бяха мъгляви и му бе нужно известно време, за да си припомни какво се бе случило. Каньонът... не, беше стигнал до края на каньона... черната метална колона. После войниците, пленяването, разговора с човек на име Хегедус. Нещо се случи... сега си спомни, инжекцията, наркотика и после... нищо. Освен усещането, че е минал известен период от време. Погледна надолу и видя, че лежи на някакво легло, долепено до една от стените на голяма стая без прозорци. В стаята имаше маса и непретенциозна метална мебелировка — няколко кресла, покрити със същата тъкан като леглото. Движението на главата му причини леко замайване, а когато седна усети, че му се вие свят и се хвана за леглото, докато му мине. Гаденето му бързо бе заменено от гняв. Наистина не му харесваше да се отнасят с него по такъв начин. Още повече, че тайната на Селм-2 си оставаше все така неразгадана. Стана и въпреки световъртежа отиде до вратата и натисна бравата. Заключено. Вече се обръщаше, когато чу тихо жужене от някакъв механизъм, скрит във вратата. Бравата се завъртя и вратата се отвори.

Брайън отстъпи встрани и вдигна масивния си юмрук. Бяха го хванали и упоили веднъж. Сега щяха да разберат, че втория път няма да им е толкова лесно. Дължеше им нещо и много добре знаеше какво. Вратата се отвори широко и той напрегна мускули. Готово!

В стаята влезе Лиа.

Юмрукът му бавно се спусна край тялото, когато тя се обърна към него.

— Добре ли си? — попита го Лиа. — Не пожелаха да ми кажат.

— Как попадна тук? Да не си ме проследила?

— Не, седях си в скривалището. Но бях пленена от някакви войници, два дни след като ти тръгна. Приблжиха се тихо и ме повикаха. Спомних си какво ме посъветва и стрелях по тях, въпреки, че не можех да ги видя. После около мен се чуха експлозии, някакви

снаряди, предполагам, и се появиха димни облаци. Опитах се да избягам, но предполагам, че в пушека е имало някакъв газ. Спомням си само, че паднах и това е всичко — допреди малко, когато се събудих вече тук. Една жена влезе при мен и без да ми каже и дума, ме доведе тук. Само дете не знам къде е това тук и какво всъщност става. — В гласа ѝ прозвучаха истерични нотки и Брайън видя как стиска ръцете си. Той пристъпи напред и ги взе в своите.

— Сега вече всичко е наред. Знам малко повече от теб, но не много. Следвах каньона до самия му край, нещо като задънена улица. Там се появиха няколко души, а после и войници, които ме хванаха, както са взели и теб и се събудих в тази стая. Не мисля, че искат да ни направят нещо лошо, прекалено много възможности имаха за това. Но кои са те и как са те намерили? Имаме нужда от отговори на някои въпроси...

— И ще ги получите — заяви Хегенус, който влизаше през отворената врата. — Д-р Морийс, бихте ли седнали? Вие също, Брайън.

— Откъде знаете името ми? — попита Лиа.

— Вашият сътрудник ни го каза. Ние имаме много напреднала технология, опиати и машини, които могат да извлекат спомените на всеки човек. Става безопасно и без странични ефекти. От Брайън научихме за вашата мисия, а също и за мястото, на което се криехте, така че дойдохме да ви вземем, за да не страдате от неудобствата на този див свят. Съжалявам, че използвахме газ, но знаехме, че сте въоръжена и ще се защитавате. Знаем също и всичко за чудесната работа, която сте свършили за Фондацията за Отношения между Културите. Ужасно съжаляваме за трудностите, с които сте се сблъскали и единственото ни желание е да ги компенсираме.

— Можете да започнете веднага като ни кажете какво става на Селм-2 — каза Брайън.

— Ще бъде удоволствие за мен. Точно затова съм тук. Седнете, моля. Има ли още нещо, което да желаете? Нещо за ядене или за пиене?

— Нищо. Освен обяснението. — Търпението на Брайън бе изчерпано и тонът му беше рязък. Лиа кимна потвърдително.

Хегенус седна срещу тях, кръстоса крака и сплете пръсти на коляното си.

— Страхувам се, че за да ви обясня точно какво се е случило, ще ми се наложи накратко да ви разкажа историята на този свят, планетата наречена Арао.

— Значи вече не сме на Селм-2? — леко стресната попита Лиа.
Хегенус поклати глава.

— Намирате се на хиляди светлинни години оттам, на планета, която обикаля около съвсем друга звезда. Арао. Историческите ни изследвания показаха, че това е една от последните планети, заселени преди Разпадането на Земната Империя. Всъщност, била е заселена от хора, търсещи спасение от войните, които по това време са се разпростирали из цялата позната галактика. Моите деди са пожелали да живеят в мир и единствения начин да постигнат това, е бил чрез героична борба, укриване, непосилна работа и огромна саможертва...

— Имате ли нещо против да продължите с по-съвременната част на историята — прекъсна го Лиа. — Всички сме видели по малко борба и саможертви.

— Разбира се! Извинете ме. Но все пак е нужна някаква база. Ще ви помоля за още малко търпение. Както споменах, след като се сдобили с два междузвездни кораба, оцелелите се насочили към космическата пустош, като курсът е бил известен на само няколко от тях. Една новооткрита планета — плодородна и далеч отвъд краищата на колонизираната галактика. Така те стигнали до Арао и всяка година ние от Опол чествуваме Денят на Пристигането... — Той срещна погледа на Лиа и продължи:

— Но по-малко от век след като се бяхме установили на плодородния от двата континента на тази планета, се случи ужасна трагедия. Върху главите ни се стовари цяла флота огромни военни кораби, разбита при някаква битка. Те правеха същото, което и ние — бягаха от последствията на Разпадането. В началото имаше конфликт, при който много хора загинаха, а разрушенията бяха ужасяващи. Но въпреки, че те имаха по-добри оръжия, ние имахме числено превъзходство. Накрая мъдростта надделя и бе установен мир, който ни спаси от взаимно унищожение. Завоевателите се съгласиха да се заселят на Гъонгъос, другия континент, от другата страна на планетата. Те се установиха на него, там са и досега.

— А ние стигаме до съвременната история. Въпреки факта, че си поделихме света и заживяхме в относителен мир, напрежението си

остана. Ние, истинските заселници, усещахме, че света ни е похитен и, че някой ден онези от Гъонгъос ще ни нападнат отново и този път ще ни довършат окончателно. Признавам си липсата на симпатии към Гъонгъосянската политика, но е разбираем факта, че и те продължиха да се въоръжават срещу нас. В края на краищата, те бяха по-малко на брой и сигурно са чувствали известна вина за стореното. Във всеки случай, това е древна история и сега стигаме до днешния ден...

— Време беше — изръмжа Брайън.

— Търпение, моля. Около себе си виждате приятната планета Арао, плодородна и красива. Сред топлите морета са разположени два континента, населявани от щастливите наследници на онези две групировки. И тя наистина щеше да бъде рай, ако не бяха събитията, за които току-що ви споменах. Но вследствие на тях бюджетите на двете държави са огромни, оръжейната промишленост е водеща, а армиите представляват най-големите социални групировки. Войната и заплахата от война винаги са надделявали в мислите ни. И ние щяхме да започнем войната, която би унищожила този рай, ако не бе изобретен Делта-М Транспортера. Откриха го естествено учените на Опол, но шпионите на Гъонгъос съвсем скоро откраднаха изобретението. ДМТ беше нашето спасение, тъй като премахна заплахата от война и планетарно унищожение от нашите народи.

— Като ги прехвърли на други народи! — възкликна Брайън. — Вече усещам накъде отива всичко това.

— Колко умно от ваша страна, въпреки, че започва да става явно. ДМТ е вариант на ПБС — по-бързият от светлината хиперпространствен двигател, който задвижва всички междузвездни кораби. Корабите правят дългите си преходи чрез скокове през хиперпространството. Ние правим същото с помощта на ДМТ...

— Но не ви е необходим цял кораб. Само един приемник, и сигнална кула, към която да се насочите предавателя си. — Брайън удари дланта си с юмрук. — Тази метална колона — това е Делта-приемник. Поставен там, от вашите хора. Щом веднъж един кораб стигне до някоя планета и постави там такова нещо, вие можете да изоставите космическите пътешествия.

— Точно така. Планът ни беше великолепен. Разпратихме кораби да търсят подходяща планета и мина доста време, докато открием Селм-2, идеалното място за война. С огромни тревисти равнини за

танкови операции. Единствените форми на живот бяха влечуги, които нашите машини бяха програмирани да избягват. Незаселена от хора...

— Но сте сгрешили — каза Лиа. — На планетата има хора!

— Малка грешка... — Хегенус вдигна рамене.

— Малка за вас. Но не и за нещастниците избити в безсмислената ви война. — Брайън се сети за нещо и се обърна към Лиа.

— Разрушената мина, която открихме — и която туземците смятаха за свещена. Сега вече мога да си я обясня. Когато тези военни слабоумници са пуснали бойните си машини, там сигурно е имало миньорско селище. В бързането да започнат войната по-скоро, те изобщо не са го забелязали. И бомбардировачите им са я унищожили. Оцелелите са били принудени да се приспособят към тази подарена война — и са направили точно това. Оцелели са. В една задънена, подобна на концентрационен лагер култура, която обаче се държи. Без огън, защото той би привлякъл вниманието на роботите. Без метал, който би бил засечен. Без постоянни селища, които могат да бъдат открити и атакувани. Всяко нещо си отива на мястото. Ето какво всъщност се е случило там. — Той се обърна към Хегедус. — Ще трябва да отговаряте за доста неща.

— Осъзнаваме това — кимна Хегенус. — След претърсването на паметта ви установихме каква е същинската ситуация на Селм-2. Естествено съжаляваме за това, което сме причинили на местното население. Но не можем да върнем времето назад, станалото — станало. Но поне можем да им дадем мирно бъдеще. Вече е издадена заповед за спиране на военните действия. Войната е приключила. Самолетите са кацнали и са изключили двигателите си. Вече нищо няма да се движи, няма да се пускат бомби, няма да се стреля...

— Много мило от ваша страна — каза Лиа. — А какво ще стане с безнадеждните оцелели на планетата хора? Нима ще ги оставите в отвратителната култура без бъдеще, в която сте ги натарили?

— Естествено. Може би щяхме да направим стъпка в тяхна помощ, ако не беше присъствието на Фондацията за Отношения между Културите. Вашата организация е баснословно богата и е създадена точно за такъв тип мисии. Сигурен съм, че местното население ще извлече огромна полза от присъствието ви.

— А вие извлякохте ли полза? — попита Брайън. — Осъзнахте ли какво икономическо безумие е за вашия свят тази безкрайна война?

— Внимавайте какво говорите! — Хегенус за първи път изгуби самообладание и в думите му се прокрадна гняв. — Говорите опасни неща — сякаш сте член на Световната Партия. Увеличаване на невоенните производства, повече блага за потребителите, легални профсъюзи... чувал съм ги вече тия. Перверзна гадост. Всеки, който говори подобни глупости е враг на обществото и трябва да бъде отстранен. Световната Партия е нелегална, а членовете ѝ се изпращат в трудови лагери. Армиите са свобода, а военната слабост — престъпление... — Той спря задъхан, а по челото му се търкулна капка пот.

— Ох, извинете — Лиа сладко се усмихна. — Изглежда сме докоснали болното ви място. Като че ли след стотици години война, хората са започнали да се уморяват от военната глупост...

— Млъкнете! — заповяда Хегедус и скочи на крака. — В момента сте със статут на военнопленници. Може да сте от друг свят, но предателските приказки са наказуемо престъпление. Това, което казахте досега, ще бъде забравено. Но вече сте предупредени. Всички бъдещи забележки ще бъдат наказвани. Разбрахте ли ме?

— Разбрахме — спокойно отвърна Брайън. — За в бъдеще ще запазим мислите си за себе си. Моля приемете извиненията ни. Беше от незнание, а не от зли чувства, уверявам ви.

Лиа понечи да възрази, но осъзна какво прави Брайън и си замълча. Думите нямаше да спрат тези военизирани луди. Те всъщност живееха в истински рай на военщината и шовинизма. Размахват знамена, вярват, че правдата е на тяхна страна, засилват оръжейната индустрия, отхвърлят човешките права — и се впускат във вечна война! Генералите управляваха всичко и никога нямаше доброволно да отстъпят тази власт. Заедно със съзнанието за това, двамата разбраха и, че в момента са истински военнопленници. Да се опитват да дразнят пазачите си беше равносилно на самоубийство. Думите на Брайън отекнаха в главата ѝ.

— И тъй като прекратявате войната на Селм-2, сигурно имате намерение да я продължите някъде другаде.

Хегедус кимна, извади от джоба си кърпичка и попи потта от челото си.

— Избрахме друга планета от архивите на нашите разузнавачи. В момента между двете страни се водят конференции от най-високо ниво, на които се обсъжда пренасянето на операцията.

— Значи ние повече не ви трябваме — каза Брайън и се изправи на крака. — Предполагам, че вече можете да ни върнете на Селм-2.

Хегедус студено го изгледа и поклати глава:

— Ще си останете където сте. Случаят ви в момента се разглежда от военните власти.

ДЕВЕТНАДЕСЕТ КРАЙ НА МИСИЯТА

— Какви искове предявяват към нас военните ви власти? — попита Брайън.

Хегедус си бе възвърнал самообладанието.

— Хайде, Брайън, обясних това само преди няколко минути. Тази страна е във война. Има военно положение и военни закони. Бяхте намерен във военна зона, където си играехте с военен обект от жизненоважно значение. Благодарете се, че сме цивилизовани хора и не ви разстреляхме на място.

— А каква е причината да задържате мен? — попита Лиа. — Вашите десантчици първо ме засипаха с гранати, а после ме отвлякоха. Това постъпка на „цивилизовани хора“ ли е?

— Да, при положение, че изпълнявате шпионска мисия във военна зона. Но нека не се караме. Приемете, че ще ни погостувате за известно време. Привилегировани гости, тъй като сте първите хора от друг свят, посетили тази планета. Въпреки политическите различия, Опол и Гъонгъос имат пълно съгласие по един въпрос. Установена е абсолютна забрана върху контактите с други светове. И двете страни избягаха тук от войните на Разпадането. Другите светове от галактиката нямат какво да ни предложат.

— Войните са престанали преди повече от хиляда години — отбеляза Брайън. — Не сте ли малко параноични?

— Ни най-малко. Напълно доволни сме от това, което имаме тук. Не се нуждаем от нищо отвън. А външното влияние може да окаже натиск, да породии предателски политически движения, които биха могли да унищожат щастливия ни начин на живот. Това е като облог, в който можем само да изгубим. Така че поддържаме стриктна политика на избягване на контактите. Бихте ли ме извинили сега. Сержант!

Още преди да е доизказал думата, вратата се отвори и сержантът нахълта в стаята, тропайки с тежките си обувки. Брайън позна

суровото безизразно лице. Същият човек беше начело на групата, която го плени. Хегедус пристъпи към вратата.

— Сержантът ще остане с вас докато се върна. Кажете му от какво имате нужда. Предполагам, че вече сте започнали да огладнявате.

Брайън почти не обърна внимание на излизация Хегедус, тъй като само споменаването на думата „глад“ събуди вълчия му апетит. Струваше му се, че са минали седмици откак е ял за последен път. Струпалите се събития го бяха накарали да забрави за глада, но сега той се върна при него като настървено животно. Стомахът му високо изръмжа.

— Сержант, можете ли да ни донесете нещо за ядене?

— Да, сър. Какво бихте желали?

— Правите ли пържолки на тази планета?

— Не сме диваци — естествено, че правим. А също и бира...

— За двама, ако не ви затруднява — присъедини се Лиа. — Искам да забравя вкуса на дехидрирани протеини за колкото е възможно по-дълго.

Сержантът кимна и каза някаква заповед в микрофона на шлема си. Брайън почувства как стомашните му сокове разяждат стените около себе си. Няколкото минути до поднасянето на яденето им се сториха като часове. Влезе войник с голям поднос и го постави на масата. Двамата се нахвърлиха върху храната.

— Най-вкусната пържола в живота ми — с пълна уста изфъфли Брайън.

— Без да споменаваме и най-добрата бира — въздъхна Лиа, оставяйки запотената чаша. — Можете да организирате екскурзии за обитателите на вегетарианските планети. Да им покажете какво означава добра храна.

— Да, мадам — безизразно отговори сержантът с вперен в стената поглед.

— Защо не изпиеш една бира с нас? — предложи Брайън.

— На работа съм. — Отново безизразен глас и очи, които не се отделят от отсрещната стена.

— С какво се занимавахте преди да постъпите в армията, сержант? — попита Лиа, която бе задоволила първоначалния си глад и

вече ядеше по-спокойно. Брайън я погледна с ъгълчето на окото си и леко ѝ кимна.

— Винаги съм бил в армията.

— А останалата част от семейството ви? Също в армията — или може би на работа в заводите... — Въпросът прозвуча съвсем безобидно, но сержантът си знаеше по-добре. Той помръдна с очи колкото да погледне Лиа и отново ги върна към стената.

— По време на работа не се разговаря.

Край на разговора. Но Лиа не се отказваше лесно.

— Е, добре, няма да разговаряме. Но няма ли да ни разкажете за войната? Инспектирате ли я, или я наблюдавате по някакъв начин?

— Военна тайна, не може да се обсъжда. Но всички на Арао гледат войната. По телевизията всеки ден — по цял ден, много е популярна. Хората се обзалагат за резултатите. За всички е много вълнуващо.

— Сигурен съм, че е така — каза Брайън. Какво беше прочел в една древна книга за хляба и цирковете? — Не искам да любопитствам и знам, че ако е военна тайна няма да ми отговорите. Но и двете страни на планетата ли използват един и същ ДМТ, за достъп до Селм-2? Този, при който ме заловихте.

Сержантът му хвърли студен пронизващ поглед, докато решаваше дали да му отговори.

— Не е военна тайна. Използва се един и същи приемник. По този начин се контролира количеството на оръжията от двете страни.

— Какво тогава спира едната страна, противниковата, разбира се, да нападне из засада вашите сили в момента, в който се появят?

— Неутрална зона, сър. Знае го всеки, който гледа телевизия. Кодирани радиосигнали предотвратяват използването на всякакви оръжия в радиус от тридесет мили. Военно неутрална зона.

— Това обяснява всичко — каза Брайън. — На път към кулата срещнах танк със скъсана верига. Но иначе беше в отлично състояние. Насочи оръдията си към мен, но не стреля. Това ли е вашата неутрална зона?

— Предполагам, сър. В радиус от тридесет мили оръжията не функционират.

— Не ви ли се е приисквало тази война да свърши, така че да...

— Край на въпросите! — яростно излая сержантът. Явно беше, че разговорът е приключил. Довършиха храната в тишина. Веднага след това се върна Хегедус. Сержантът се изпъна, извърна се и излезе.

— Искрено се надявам, че храната ви е харесала...

— Достатъчно! — гласът на Брайън прозвуча като този на сержанта. — Без любезности. Просто ни кажете какво стана.

Хегедус удължи момента на мъчително очакване, като бавно прекоси стаята и седна в едно от креслата. След това кръстоса крака и оправи някаква гънка в панталона си.

— Носител съм на много добри новини. Въпреки, че ни причинихте огромни неприятности и тревоги, ние не сме злопаметни. Не вярваме в убийството на вестоносеца, донесъл лоши новини. Бе решено незабавно да бъдете върнати на Селм-2. Там ще получите цялата си екипировка и ще ви очаква кола, която ще ви отведе в равнината, където да приземите кораба си. Това ще бъде единствената работеща машина, така че няма от какво да се страхувате. Щом излезете от нея, тя също ще бъде изключена. Делта-кулата ще бъде унищожена веднага след преминаването ви. Всякакви контакти със Селм-2 ще бъдат прекратени. Завинаги.

— Оставете ни да си отидем — просто така? — Лиа изглеждаше шокирана — това бе последното, което бе очаквала.

— Защо не? Казах вече, че сме хуманни. Вие изпълнявахте дълга си, когато ви открихме, както сега ние изпълняваме нашия. Не сте искали да ни причините вреда, нито бихте могли да го направите в бъдеще.

— Ами ако можем? Какво ще стане, ако разкажем на галактиката за вас, така че хората да дойдат тук и...

Хегедус студено се усмихна, а Брайън мрачно поклати глава в отрицателен жест.

— Няма да е лесно, или дори възможно. В тази галактика има милиони, може би милиарди звезди. Как можем да намерим тази слънчева система? Нямаме нишка, за която да се хванем — дори не сме виждали слънцето им, за да знаем от какъв тип е. Или в кой край на галактиката се намира. Нямаме късмет. С унищожението на Делта-кулата изчезва и контактът с Арао. Завинаги. Освен ако те не пожелаят да ни потърсят.

— А няма никаква вероятност това да се случи — добави Хегедус. — И това, което казахте, е абсолютно вярно. Нито искаме вашата намеса, нито някога ще я получим. Официално аз забравих вашите предателски Партийни Изявления, но лично добре помня намеренията ви. Полублаготворителната ви Фондация за Отношения между Културите не ще успее да се промъкне тук и да промени щастливия ни живот. Да разбунтува работниците и да породи безредици. На нас ни харесва този начин на живот. И вие няма да промените нищо. Да тръгваме. Колкото по-малко знаете за нас, толкова по-доволни ще бъдем. Сержант!

— Сър! — Сержантът моментално отвори вратата.

— Придружете тези двамата до залата за прехвърляне. По пътя да не разговарят с никого.

— Слушам, сър!

Придружи ги взвод от осем тежковъоръжени и напълно екипирани мъже. Влязоха в стаята с тропот и подрънкване на екипировка. С насочени оръжия те се престоиха под заповедите на сержанта. До този момент Лиа бе сдържала гнева си, но тропането, крещенето на заповеди и цялата глупава военщина ѝ дойдоха твърде много.

— Побъркани убийци! Вие сте най-тъпите...

— Тишина! — изрева сержантът и я блъсна към вратата. Брайън инстинктивно пристъпи към него, но срещна дулото на бластера. — Подчинете се на заповедите и никой няма да ви нарани. Ходом... марш!

Не можеха да направят абсолютно нищо. Брайън държеше разтрепераната ръка на Лиа и знаеше, че причината е не страх, а гняв. Той се чувстваше по същия начин. Вбесен. Искаше му се да направи нещо — но нямаше начин да промени хода на нещата. Щяха да се върнат на Селм-2. Живи или мъртви. И безумието на тази разточителна война щеше да продължи до пълно изчерпване на планетните ресурси.

Маршируваха по дългия коридор, а стъпките им отекваха в стените. Четирима войници пред тях и четирима отзад. И сержантът, който ги следваше само на крачка.

— Да можем да направим нещо — каза Лиа.

— Не можем. Няма за какво да се тревожиш. Направихме всичко по силите си. Войната на Селм-2 е прекратена и за хората там ще се погрижат.

— Ами хората на *тази* планета? Трябва ли живота им да бъде осакатен и загубен заради една безсмислена война?

— Без разговори! — изрева сержантът толкова близо до тях, че ги заболяха ушите. — Тук говоря само аз. Погледите напред. Продължавайте да вървите.

И тогава той им зашепна, толкова тихо, че едва различаваха думите му от звука на маршируващите крака.

— Тук не всички сме като Хегедус. Той е генерал. Пропусна да ви каже това. В армията имаме над шест хиляди генерали. И те, да ви кажа, получават доста повече пари от един сержант. Не се обръщайте, или сме свършени. Стаята беше пълна с микрофони. Чух целия ви разговор. Този коридор е чист. Остават ни няколко секунди. А хората като мен — за нас остава армията или заводите. Деветдневна работна седмица в завода. И никакво месо. Това, което ядохте, беше генералска храна. Ето, стигнахме. Сигурно вие можете да ни помогнете. Разкажете на всички за нас. Кажете им, че имаме нужда от помощ. Голяма нужда.

В края на коридора имаше голяма врата, охранявана от двама войници. Когато се приближиха, вратата се отвори.

— Сега — каза шепнещият глас, — ти, Брайън Бранд, се обърни и кажи нещо преди да сме стигнали вратата. Аз ще те бутна. Постави ръката си пред гърдите... сега!

Брайън направи една крачка, после още една. Искрен ли беше този човек? Или това беше садистичен капан, поставен им от Хегедус? Бяха почти до вратата. Можеше да е просто план за убийството и на двама им...

— Направи го, дявол да те вземе! — изсъска Лиа. — Или аз ще го направя!

— Не можете да ни изгоните така... — извика Брайън и се завъртя на пети.

— Затваряй си устата — вбесено изкрещя сержантът и така го блъсна в гърдите, че почти го повали. — Хванете го! Вкарайте го вътре! И жената!

Двамата бяха сграбчени от силни ръце, които ги завлякоха в голямата стая. Хвърлиха ги на издраскания метален под. Войниците отстъпиха с насочени оръжия.

— Облечете това — заповяда сержантът и двама техници им дадоха чифт от плътните черни костюми. Навлякоха ги безмълвно и затвориха шлемовете си. След това останаха сами в средата на металния кръг. Брайън вдигна ръка за сбогом и усети тръпката на прехода...

Стояха върху твърда скала, а над тях грееше слънце. Внезапно се чу експлозия и Брайън светкавично се извърна — Делта-кулата се бе превърнала в димяща развалина. Съблече костюма си, а после помогна на Лиа да направи същото.

— Какво стана? — попита тя веднага щом главата ѝ се подаде изпод шлема.

— Той ми даде това — отвърна Брайън и бавно отвори ръката си. На дланта му лежеше сгънат лист хартия. Бавно го разгъна и се усмихна на набързо надрасканите колонки от числа.

— Какво е това? Каквото си мисля ли? — попита Лиа.

— Да. Галактически координати. Звездна позиция спрямо навигационния център. Звезда, слънце...

— С планета наречена Арао в орбита около него! Сигурна съм, че експертите от Отношения между Културите ще си прекарат чудесно, проектирайки социална структура, която да гледа по-отговорно на хората отколкото настоящата.

— Всяка промяна би била към подобрене. Смятам да се включа в тази мисия. Ето нещо, което ще ми хареса!

— Направо кажи „ние“. Може да минат години преди да успеем, но обещавам да съм търпелива. Защото накрая ще мога да видя физиономията на Хегедус, когато вляза в стаята му.

Слънцето висеше над каньона и лъчите му проблясваха в корпуса на малката верижна машина, която ги очакваше. Когато се приближиха, двигателят заработи и машината леко завибрира.

— Последната машина — каза Брайън, когато затвориха вратата и потеглиха напред. На седалката имаше кутия, в която седеше непокътната цялата им екипировка. Лиа извади радиото и го подаде на Брайън.

— Свържи се с катера, моля те. Дай му заповед за спешно кацане, така че да ни чака, когато излезем в равнината. До гуша ми дойде от тази планета — както и от предишната.

Когато каньонът свърши и пред тях се ширна тревистата равнина, двамата видяха сребристая кула на катера. Колата спря и двигателят утихна.

След толкова векове на разрушение, войната най-сетне бе приключила.

Издание:

Хари Харисън. Плацдарм
Издателство „Полюси“, 1993
Редактор: Георги Рондолиев
Художник: Брайко Брайков
ISBN 54-547-005-4

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.